

Tudi statuti

Cas hitro teče in, pri sedanjih najvažnejših političnih akcijah ni opravičljivo prav nobeno odlašanje in zavlačevanje, zlasti še, ker ne moremo puščati v nemar tudi vse tekoče politične naloge. Res je, da sedanjí čas in prihodnji meseci terjajo od političnih organizacij še prav posebno dejavnost. Ko smo bili sredi razprav o predosnutku zvezne ustave, se je priključila z obdelovanjem republiškega osnutka ustave nova naloga. V zadnjem času pa so v doma- lah vseh občinah komisije za izdelavo občinskih statutarov predložile svoje osnutke v množično razpravo.

Za občne vsake občine so vsi trije dokumenti izredne važnosti, saj se vsebinsko navezujejo in kolikor bližje komuni so, toliko bolj konkretnost postajajo razprave. Kaj je naposled občinski statut, če ne ustavni akt v občinskem merilu, le da mnogo bolj konkreten, izvršajoč iz neposrednih razmer in potreb. Strogo ločevanje razprave o vsakem ustavnem aktu bi bilo zelo napačno. Končno je za vsakega občana, za vsakega delovnega človeka najbistvenjša primerjava, kako se ustavna določila manifestirajo in konkretno zbirajo v občinski temeljni listini in obratno, ali se interesi občanov, zajeti v občinskih statutih, v skladu z določili in temeljnimi načeli republiške in zvezne ustave.

Popolnoma razumljivo je, da bo največ predlogov in pripomb deležen statut vsake občine. Ni izključeno, da bodo te pripombe in predlogi naposled podlaga za dopolnilne in spreminjavalne predloge predosnutka republiške in zvezne ustave. Zato je neizogibno potrebno, da v sedanjem široko politično akcijo čim prej in čim bolj učinkovito vključujemo tudi razprave o občinskih statutih, kajti imeti moramo pred očmi, da bo treba izdelati še statute krajevnih skupnosti ter statute delovnih organizacij.

Naš uspešnejši razvoj je v prvi vrsti odvisen od tega, kako bodo vse te temeljne listine od zvezne pa do delovnega kolektiva in naj- ožje politično teritorialne skupnosti sinhrizirane kot množičen izraz volje ter hotenja vseh delovnih ljudi naše socialistične domovine.

Kr.

Proslavljali smo

Praznik republike smo tudi v celjskem okraju nadvse svečano in dostojno proslavili. Vsi naši kraji so bili svečano ozaljšani z zastavami in primerno urejeni z izložbami javnih lokalov. Kot običajno so pošte pred prazniki imele cele gore čestitk v prometu, čestitk v katerih so si politični forumi, kolektivi in posamezniki čestitali k prazniku.

Proslave so bile domala v vseh kolektivih delovnih organizacij, v vseh večjih krajih okraja, zlasti pa jih je bilo precej v Celju. V Celju je bila osrednja proslava v gledališču, kjer je govoril predsednik občinskega odbora SZDL MARJAN RAVNIKAR. V slavnostne prireditve je sovpadla tudi zaključna proslava jugoslovanskih pionirskih iger. Na sedežu okraja je predsednik OLO tov. MIRAN CVENK priredil svečan sprejem za veliko število političnih, javnih in kulturnih delavcev vsega okraja. V splet prireditev 29. novembra je sovpadel tudi obisk srbskih književnikov, kulturno obeležje praznovanja pa je povečala svečana otvoritev celjskega likovnega salona in razstavo izbora sodobne slovenske grafike.

Za praznik Republike so v Tovarni emajlirane posode v Celju svečano proslavili tudi zaključek prve etape rekonstrukcije. Na sliki delavski svet na svečani seji — v ospredju politični in oblastni predstavniki okraja in občine

CELJSKI tednik

OBČINSKE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV SO POKAZALE

lep napredek

Za nami so občinske konference organizacije Zveze komunistov. Konference so potekale v času izredno živahne politične dejavnosti med našimi ljudmi in nedvomno je tudi to razlog za soliden uspeh večine občinskih konferenc Zveze komunistov.

Bolj kot kdajkoli poprej so na letošnjih občinskih konferencah Zveze komunistov poudarjali dolžnosti komunistov za večjo in bolj- šo proizvodnjo, za vsebinsko poglobljenejšo delavsko in družbeno upravljanje, za večjo idejno aktivnost članov Zveze komunistov, za boj proti različnim deformacijam itd. Občinske konference so

USTANOVNI ZBOR SEKCIJE ZA POKLICNO USMERJANJE

prihodnje leto

Na sestanku iniciativnega odbora za ustanovitev sekcije združenja zavodov za zaposlovanje delavcev za poklicno usmerjanje v Celju so med drugim sklenili, da bo ustanovna skupščina sekcije februarja prihodnjega leta. Do tega časa pa mora pripravljati odbor urediti še vrsto vprašanj, kot zbiranje članov, sestavo pravil sekcije in seveda tudi predlog delovnega programa. Po mnenju članov iniciativnega odbora, v katerem so zaenkrat le predstavniki vseh štirih zavodov za zaposlovanje na območju celjskega okraja, bo treba med člane sekcije uvrstiti tudi več prosvetnih in zdravstvenih delavcev, predvsem pa tistih, ki že zdaj aktivno delajo pri poklicnem usmerjanju mladine in odraslih.

Kr.

nakazale tudi probleme idejnega in kadrovskega področja dela Zveze komunistov. Skratka, na konferencah so delegati razpravljali o vseh bistvenih problemih tekočega razvoja.

Občinski komiteji so vsebinskim organizacijskim in tudi kadrovskim pripravam letošnjih konferenc res posvetili vso pozornost. Ze dolgo pred konferencami so zbirali številno gradivo, razpravljali o nekaterih pomembnejših vprašanjih s področja gospodarstva kot rast organizacije Zveze komunistov. Vse te razprave so močno razgibale delo občinskih komitejev, pa tudi osnovnih organizacij Zveze komunistov in letošnje občinske konference so imele prav zavoljo tega izrazit delovni značaj.

Ko so na občinskih konferencah Zveze komunistov govorili o uspešnih gospodarjenju v občinah in okraju, so ugotavljali bistveno izboljšanje. Ni več stagnacije proizvodnje in izvoza, nasprotno oboje že nekaj mesecev lepo napreduje. Tako bodo planska predvidevanja v okraju dosežena kljub precejšnjemu izpadu v prvih treh mesecih. Ostro pa so opozorili še vrsto nepravilnosti, ki v gospodarskih organizacijah ovirajo še vedno hitrejši napredek. Gre za odpor do kooperacije in integracije, za mojstrsko politiko, za nekatere idejne slabosti, ki so s tem v tesni zvezi itd. Kljub temu torej, da so osnovne organizacije Zveze komunistov v gospodarskih organizacijah opravile v preteklem razdobju veliko delo, jih čaka v prihodnje še vedno mnogo odgovornih nalog.

Zlasti v nekaterih izrazito kmetijskih komunah so na občinskih konferencah mnogo govorili o kmetijskih problemih in o nalogah članov Zveze komunistov pri odpravljanju teh slabosti. Poudarili so, da bodo morali občinski komiteji Zveze komunistov v bodoče posvetiti več pozornosti političnemu usposabljanju članov kolektivov kmetijskih organizacij. Kmetijska gospodarstva morajo postati še močnejši nosilec napredka in preobrazbe vasi.

Na občinskih konferencah Zveze komunistov je beseda tekla tudi o delu komunistov v javnih službah. Kljub temu, da so na konferencah opozorili na kvalit-

nejši vzpon teh služb v zadnjem času in na krepitev odgovornosti organizacij Zveze komunistov, tega dela niso preveč pohvalili. Zato bo prav na tem področju v bodoče treba še veliko trdega dela.

Med slabostmi dela organizacij Zveze komunistov so omenjali zlasti preveč operativno poseganje organizacije v delo organov delavskega in družbenega upravljanja. Res je, da o tej slabosti ne bi mogli trditi, da velja za vse delovne kolektive, še vedno pa se je v mnogih le ne morejo otresti. Naloga komunistov je, da se v organih upravljanja z metodo prepričevanja borijo za napredna stališča, ne pa, da posegajo v njihove pristojnosti.

Na konferencah so, razumljivo, veliko govorili tudi o metodah dela organizacije Zveze komunistov, o kadrovski politiki, o idejnih problemih, pa o delu občinskih komitejev itd. Na sploh pa lahko za večino občinskih konferenc rečemo, da so doobroba uspele nakazati tiste najbolj bistvene probleme v našem življenju, ki jim bodo morale organizacije Zveze komunistov v naslednjem razdobju posvetiti več pozornosti.

-ij

S SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU

OKTOBER NAJUSPEŠNEJŠI

Oba zbora okrajnega ljudskega odbora sta na zadnjem zasedanju razpravljala o proizvodnih problemih, o dinamiki proizvodnje ter o nekaterih osnovnih nalogah gospodarstva v naslednjem letu.

Za dinamiko proizvodnje letos je značilen delen zaostanek v prvih mesecih leta in močan razmah proizvodnje v drugi polovici leta. Tako je v oktobru, ki je po visoki proizvodnji zlasti značilen, industrija presegla predvidevanja kar za 6,6 odstotka. V tem mesecu pa je industrija v povprečju že nadoknadila zaostanek. Po predvidevanjih bo do konca leta plan v celoti izpolnjen. Razumljivo pa znotraj tega povprečja obstajajo znatne razlike. Grafična industrija, lesna, proizvodnja električne energije, živilska industrija in tekstilna so v tem obdobju daleč pred ostalimi. Najbolj zaostaja nekovinska industrija, in sicer predvsem zaradi rekonstrukcij, enako tudi kovinska in usnjarska industrija.

Odborniki so v nadaljevanju govorili tudi o konkretnih nalogah industrije za naslednje leto. Največji skok proizvodnje bo bržčas v panogi barvaste metalurgije, in sicer predvsem zaradi začetka obratovanja novega litopon obrata v Cinkarni. Visok odstotek (preko 20 %) povečanja proizvodnje predvidevajo tudi za kovinsko in nekovinsko industrijo, le nekoliko manj pa v tekstilni industriji. Zaradi začetka obratovanja novega obrata v usnjarni Šostanj bo tudi v usnjarski panogi predvidoma možno doseči znatno povečanje proizvodnje. V povprečju pa naj bi se proizvodnja v celjskem okraju v naslednjem letu povečala za preko 13 odstotkov.

Vsekakor pa pomeni mesec oktober pomembno prelomnico. Kljub precejšnjim težavam, ki še obstajajo zaradi pomanjkanja nekaterih surovin (zlasti v nekaterih tekstilnih tovarnah), so vse panoge industrije presegale planirano proizvodnjo. Izjema je le usnjarska industrija, ki je nekoliko pod planom.

Značilnost tega obdobja je tudi hitro zmanjševanje zalog, ki so bile še v letnih mesecih nad normalo. To zmanjšanje je bilo spričo posebnega prizadevanja znatno, saj je industrija v povprečju zmanjšala zaloge za okoli 30 odstotkov. Nekoliko večje zaloge so zaenkrat le še v panogah barvaste metalurgije, v tekstilni in kemični industriji. Najbolj pa je zaloge znižala nekovinska industrija in premogovniki. Pri tem je zlasti razveseljiva ugotovitev, da so lep

uspeh zabeležili v velenjskem rudniku.

Tudi prizadevanja za povečanje izvoza naših podjetij so dala lepe rezultate. Izvoz bo predvidoma presežen za več kot 3 odstotke.

Ko so na zasedanju obeh zborov razpravljali o možnostih za povečanje izvoza v naslednjem letu, so poudarili, da tu obstajajo za naslednje poslovno leto velike možnosti. Večina gospodarskih organizacij, ki se nameravajo vključiti v mednarodno menjavo blaga, bo svoje prve pošiljke za tuji trg opravila v naslednjem letu. Pri tem pa so poudarili, da naloge glede izvoza, proučevanja in prilagajanja nekaterih proizvodov zahtevam inozemskega trga ter tudi zmanjševanje stroškov ostane še naprej ena od prvih nalog za naslednje obdobje.

Odborniki so obravnavali tudi ostale gospodarske panoge. Tako je značilna ugotovitev, da je letošnja slaba letina prizadela kmetijstvu precejšnjo škodo. Proizvodnja bo predvidoma vsaj za 15 odstotkov nižja od predvidevanja. Izredno lep uspeh pa so zabeležili v gospodarstvu, kar je prav gotovo posledica boljših organizacijskih in operativnih oblik pri gozdarski proizvodnji, negi gozdov in pri investicijah. Za gradbeništvo predvidevajo izpopolnitev planskih nalog. Največji uspeh pa je v letošnjem letu dosegel promet. Tudi trgovina je kljub napetim planskim obveznostim presegla pričakovanja. Zaostali sta le gostinstvo in obrt.

M.

UPEHANOST?

Zadnje seje obeh zborov celjske občine beležijo precejšnje število neupravičeno odsotnih odbornikov. Če bi pozorno pretehtali vsa opravila, bi lahko ugotovili, da tudi mnogi upravičeno odsotni sodijo med neupravičene.

Na sejah samih se pojavlja vse bolj neke vrste nezainteresiranost manjšega števila odbornikov, kakor da jim je ta častna dolžnost res že v breme. Na sejah ni več tiste potrebne zbranosti in aktivnega sodelovanja v razpravah. Včasih postaja vzdušje ob izredno važnih vprašanjih kar mučno.

Res je, da se je mandatna doba odbornikov precej podaljšala iz razumljivih razlogov. Toda to ni tudi razlog, da bi delo ljudskih odborov pešalo zaradi nerazumljive »upehanosti« posameznih odbornikov, ki tudi sicer nimajo razlogov za utrujenost. Bržčas bodo vzroki iz drugega testa. Natančnejša analiza bi prav gotovo pokazala, da so to prav tisti odborniki, ki že ves čas niso najbolj prizadevani, ki so zelo pogosto izostajali s sej, ki so bili zelo malo povezani z volilno enoto, ki so zato tudi zelo redkokdaj sodelovali v razpravah in še redkeje kar koristnega predlagali.

Ti pojavi, ki pa so značilni verjetno za vse občine v okraju, opozarjajo politične organizacije na nujnost temeljitejših priprav na volitve, na izbiro res najboljših za predlagane kandidate. Zlasti pa to narekuje poleg vse zahtevnejših nalog in dolžnosti bodočega ljudskega odbornika tudi nov volilni sistem posrednih volitev do najvišjih organov oblasti.

VREME

Do konca tedna bo suho in so- razmerno hladno vreme. Pred- vsem v vzhodni Sloveniji so možne pooblačitve.

Bili so časi, ko je bila definicija človeka z vsem humanizmom zelo nejasna. Pomislimo samo na srednji vek, na totalitarno vlogo cerkve v fevdalizmu, ki se ji še danes ni povsem odrekla. Veliki nemški filozof Kant je imel prav, ko je dejal, da je človeštvo še mlado in da se bo pojem človeka šele opredelil. Pomislimo samo, kako so gledali na filozofijo, na znanost v srednjem veku: dekle teologije so jo imenovali. Zdal pa je Nobelov nagradenec Semjonov duhovito prenaradil to petrificirano reklo v sočno sodobno ugotovitev, da je znanost ne dekla, ampak mati proizvodnje. To se pravi, svet res postaja — svet za nas.

Ne sicer gladko, ali upati je treba, da bo tako in da bo maksima Ernsta Blocha — upanje v zmago humanizma vedno bolj veljavna. To se pravi, pri velikem pogovoru, ki ga človeštvo neprenehoma vodi s preteklostjo, nas upanje navdušuje, aktivizira in dinamizira. Če ta maksima ne velja, je prazna vsaka beseda o napredku.

Res gre počasi. Človek bi si mislil, da na pragu leta 1963 ne bi moglo biti več vojne v Angoli, umazana vojna jo imenujejo portugalski vojaki, tako kot so normalni Francozi imenovali alžirsko. Ne bi si mislil, da se svoboda tako obotavlja v Spaniji, da je Franco tu za »svobodni svet« edino jamstvo za obstoj meščanskega reda. Težko je brati, da so Angleži tako umazano izkoristili indijsko stisko, da Indiji ponujajo svoje staro orožje pod sramotnimi pogoji, kot da vidijo v Indiji še vedno kolonijo pred letom 1949 in tam svojega vice — kralja, simbol kolonialistične eksploatacije. Težko si je misliti, da vsa ta stvar okoli Kube vendarle še dolgo ni urejena in da je tudi Mikojan odšel iz Bele hiše praznih rok, potem ko je skoraj cel mesec miril Castra in skušal njegov režim pred ZDA utrditi s tem, da bi ZDA priznale tistih pet točk ali s kako uradno izjavo. Predsednik Kennedy je nasprotno pohitel z izjavo, da se bo proti Castru boril, ne sicer z orožjem pač pa z različnimi pritiski. Zato je šel Mikojanov obisk v Washingtonu mimo nas brez posebnega upanja, čeprav sta si v nekaterih vprašanjih obe velesili zdaj »po Kubi« bliže kakor pred njo, predvsem glede oboroževalne tekme, ki ni nikomur v korist. V izdatkih za oboroževanje so ZDA seveda da leč pred vsemi drugimi in iz tiste orjaške številke je povsem jasno, na kaj bi se ZDA rade stoodstotno pripravile. Dobro za svet je to atomsko ravnotežje, ki obenem omogoča, da se obe sili sporazumeta o atomu in še o čem drugem. Švedska predlaga atomski moratorij, SZ pristaja na delno nadzorstvo s tehničnimi sredstvi, ZDA so pokazale zanimanje za kompromis na tem področju, kompromis, ki vsa leta ni bil mogoč prav zaradi ameriške zahteve po osebnem nadzorstvu na teritoriji SZ, čemur pa SZ ni mogla pritrčiti.

ZDA se bodo končno vdale ter priznale jemensko republikansko vlado. Težko je šlo, postavljajo tudi težke pogoje, med drugim, da se umakne ZAR, toda na skrajne desničarske elemente se ZDA tu težko upro, ker so kljub tuji pomoči prepričevalno podlegli revolucionarjem.

Indokitaški spor z mrazom v Himalaji zamrzuje in upajmo, da se spomladi od monsumu z odjugo ne bo razplamtel, ampak utonil v posredovanju, ki se ponuja z vseh strani, posebno s strani nevezanih držav. Britanska vloga gotovo ni koristna za svetovni mir, je pa tako prozorna, da ji Nehru ne bi mogel podležiti, če bo imel pred očmi ideale, zaradi katerih je 17 let predsedel v britanski ječi in zaradi katerih je postal eden najvidnejših ljudi na planetu po vojni.

Da končam z Blochom: Upajmo, da v Evropi odprti humanizem človeštva ne bo našel nasprotnika v dehumaniziranim fašizmu. Napad neofašističnih, ustaških elementov na naše predstavništvo v Zahodni Nemčiji kaže, da zver v človeku še ni ukročena. Zato upanje mora ostati maksima in orientacija pri delu.

T. O.

40 igrišč, 30 novih šolskih športnih društev...

Najbolj razveseljiva je ugotovitev, da je kvaliteta pouka telesne vzgoje na šolah zdaj na višji ravni

Akcija Jugoslovanskih pionirskih iger, ki je bila namenjena telesni vzgoji mladih, je končana. Enoletna prizadevanja za krepitev materialne osnove in za množičnejše udejstvovanje pionirjev v telesni vzgoji so dala vrsto pozitivnih rezultatov; navzile temu, da te pobude niso najbolje izkoristile telesno vzgojne organizacije, ki bi bile sicer dolžne, da podprejo akcijo in tudi po njej skrbijo, da bo šla telesna vzgoja med našimi najmlajšimi po tisti poti, ki je bila zastavljena. Napak bi namreč bilo, če bi zdaj ob zaključku JPI-1962 menili, da smo opravili vse. Nalog je še veliko, ki jih bo treba spremljati in reševati še dolgo vrsto let.

Ob zaključku minule akcije jugoslovanskih pionirjev je bila na dan pred praznikom republike v slovenskem ljudskem gledališču proslava z akademijo, na kateri je predsednik okrajnega odbora JPI VOJKO SIMONČIČ razglasil rezultate tekmovanja in ocenil celoletno akcijo. Dejal je:

Ko dajemo obračun celotne dejavnosti, lahko rečemo, da smo v našem okraju dosegli vrsto pomembnih rezultatov. Najbolj razveseljiva pa je ugotovitev,

● da je kvaliteta pouka telesne vzgoje na šolah sedaj na višji ravni, kot je bila prejšnja leta.

Učne ure imajo vse bogatejše in pestrejšje oblike. Za smotno in kvalitetno telesno vzgojo so potrebna ustrezna igrišča in rekviziti. Mnogi pionirski odredi so se pod vodstvom svojih učiteljev lotili gradnje igrišč.

● V okraju je bilo urejenih 40 šolskih igrišč, pri čemer so pionirji opravili na tisoče ur prostovoljnega dela.

Samo pionirji odbora Franja Vrnčiča na Hudinji so s prostovoljnim delom (opravili so nad 5000 ur) zgradili športni stadion.

Prav gotovo je »leto telesne vzgoje mladih« pripomoglo, da so na šolah z večjo zavzetostjo pričeli razvijati izvenšolsko športno dejavnost.

● Ustanovljenih je bilo nad 30 šolskih športnih društev.

Poleg smotrne vadbe se uveljavljajo v šolskih športnih društvih vse bolj pestre dejavnosti. Na stotine je bilo raznih tekmovalij in prireditev, kjer je bilo na tisoče nastopajočih. Na mnogih tekmovalijah si je letos

● priborilo šolski športni znak nad 4000 tekmovalcev.

Ko zaključujemo enoletno akcijo je prav, da damo priznanje najbolj prizadevnim odredom. Okrajni odbor je predlagal republišnemu odboru za nagrado naslednje pionirske odrede:

- Franja Vrnčiča na hudinjski osnovni šoli,
- odred na osnovni šoli Ponikva pri Grobelnem,
- odred na šoli v Šmartnem ob Paki ter
- odred na osnovni šoli Rogaska Slatina I.

Razen tega je okrajni odbor JPI podelil naslednjim pionirskim odredom nagrade v obliki fizikulturega orodja v vrednosti od 50.000 do 80.000 dinarjev, v skupni vrednosti dveh milijonov dinarjev: Laško, Vrh nad Laškim, Dobje, Prevorje, Sentjur, Dramlje, Bele vode, Sošanj, Ljubno,

OBČAN O NOVI USTAVI

Zakonitost občinskih odlokov

VPRAŠANJE: Kako se bo kontrolirala zakonitost in ustavnost odlokov in odločb občinskega ljudskega odbora?

ODGOVOR: Pri odgovoru na to vprašanje se je treba pomuditi pri organizaciji in pristojnosti občinske samouprave. Po osnutku statuta socialistične republike Slovenije je najvišji organ oblasti in družbenega samoupravljanja v okviru pravic in dolžnosti občine, občinska skupščina. Ta ureja s predpisi zadeve, ki imajo splošni pomen za gospodarski, komunalni, kulturni, zdravstveni in socialni razvoj občine, druge zadeve pa le, v kolikor je za to pooblaščen z zakonom. Razumljivo je, da bodo v skladu s predloženimi ustavnimi načeli podvrženi tudi predpisi in drugi splošni akti, ki jih bodo izdajale občinske skupščine, nadzorstvu nad ustavnostjo in zakonitostjo. Ustavnost in zakonitost teh predpisov bo varovalo v skladu z ustavo in zakoni ustavno sodišče socialistične republike Slovenije. Tako kot republiški izvršni svet, bo lahko tudi okrajna skupščina zadržala izvršitev protustavnega ali nezakonitega predpisa občinske skupščine do odločitve ustavnega sodišča. Tudi ob-

Mozirje, Gornji grad, Rečica ob Savinji, Luče, Prebold, Sempeter, Tabor, Griže, Zalec, Vitanje, Spitališ, Ziče, Jernej, Sl. Konjice II, Loče, Celje II, Strmec, Celje I in Vojnik.

To so okrajna priznanja. In če k tem dodamo še priznanje, ki ga je predsednik okrajnega odbora JPI izrekel vsem tistim prosvetnim delavcem, ki so nosili glavni delež pri naporih za čim večji uspeh pionirskih iger ter vest, da je republiški odbor predlagal odred s hudinjske šole tudi za zvezno nagrado, potem lahko zaključimo, da uspehi v letu telesne vzgoje mladih narekujejo tudi nove naloge, zlasti pa nadaljnjih prizadevanj za boljše pogoje in za množičnejše delo mladine na tem polju. M. B.

Vera Stermecky

V praznično razpoloženje, ko so bile naše misli in želje usmerjene v bodočnost, ko je povsod prekipela življenja polno velikih načrtov, je nepričakovano in kruto odjeknila vest o smrti novinarke Vere Stermecky. V najlepših letih življenja in sredi tako plodnega dela je odšla od nas za vedno.

Vera je bila človek, kakršnih je malo. Bila je plemenita mati, bila je upoštevana in spoštovana družbena delavka, vzoren komunist, sposobna in cenjena časnikarka, pri vsem tem pa polna topline, vedrine, tankočutna za pravico in poštenje. Neštokrat smo jo občudovali, kako more vse te vrline v tako polni meri izpolnjevati, kje jemlje tolikšno moč, da je bila tako popolna v svojem materinstvu, v svojem osebnem življenju, v svoji družbeni vlogi kot član tolikih družbenopolitičnih organizacij, pri svojih tako upoštevanih in pristnih prijateljskih stikih.

Vera Stermecky je bila pred 51 leti rojena v Radmirju v Zgornji Savinjski dolini v družini vaškega učitelja s sedmimi otroci. Kot učiteljica je izgubila očeta in brata ter je zaradi tega in lastne bolezni morala zapustiti študij pred diplomom.

Fašistična okupacija je Vero in njeno družino nečloveško in kruto prizadela. Mater so ji v graških bolnišnicah hote zastrupili, vso njeno družino in njo samo zaradi privrženosti osvobodilnemu boju, zaprli. Enega brata so ji ustrelili na dvorišču celjskega Starega piskra, njo in ostale pa internirali v taborišča smrti. Trije bratje so v Auschwitzu umrli, njo samo pa so po dolgih mesecih mučenja izpustili in ji prepovedali vrnitev na rodna tla. Osamljena in obupana je žvela na tujem in tedaj ji je edino tolažbo, edini up in smisel življenja postal sin.

Po končani vojni se je vrnila domov, kjer je našla le sestro, ki je preživela grozote taborišča. Ze pred vojno je sodelovala pri listih kot

časnikarka, zato je tudi tedaj čutila, da bo s pisano besedo najbolj služila družbi. Bila je novinarka pri »Slovenskem poročevalcu« v Ljubljani in celjski podružnici, sodelovala je z »Ljudsko pravico«, polna tri leta tudi kot novinarka — urednica v uredništvu »Celjskega tednika«, zadnja leta pa v celjski redakciji »Večera«. Njeni sestavki, ki bi napolnili debele knjige, so bili prežeti z vsem tistim, kar je bila sama. Globoka po svoji duševnosti, tankočutna, spodbujajoča v dobrem, ostru pri bičanju napak in krivic. Svoje družbeno aktivnosti, pa ni omejevala zgolj na odgovorno delo časnikarke. Bila je prizadevna politična in družbena delavka v številnih organizacijah in društvih, pri vse mtem pa je tako vzorno ni plemenito opravljala svojo osnovno materinsko dolžnost.

Pred tedni jo je pri izpolnjevanju dolžnosti dohitela nesreča. Mi vsi, pa tudi ona sama in zdravniki, vsi smo bili prepričani, da bo s svojim vedrim značajem, s svojo veliko voljo premostila bolezen. Do zadnjega trenutka je bila vedra in s svojim nepretrganim humorjem bodrila svojo okolico... Vse do trenutka, ko se ji je tako iznenada, tako tragično pretrgala nit življenja.

Vere ni več. Ostal je njen spomin v tisočih srcih, ostal je njen spomin v njenem bogatem delu, ki bi zbrano bilo epopeja našega časa, epopeja četrtnega stoletja velikih dogodkov in monografija tako skromnega, a hkrati velikega človeka.

k.

Streliško tekmovanje

V POČASTITEV 20-LETNICE ŽENSKÉ ORGANIZACIJE

V počastitev ženske ustanovitve organizacije žena v Jugoslaviji je okrajni streliški odbor razpisal množično tekmovanje z zračno puško, na katerega so vabljeni ne samo vse članice streliških dručin, marveč tudi pripadnice vseh političnih organizacij, sindikata, telesnovzgojnih organizacij itd.

Težišče tekmovanja bo v občini, kjer morajo biti te prireditve zaključene do 13. decembra. Na okrajnem tekmovanju, ki bo 15. decembra v Zalcu, bo vsako občino zastopalo po osem najboljših strelk. Ta dan pa bo v dvorani Hmežada v Zalcu še plenum okrajnega streliškega odbora, na katerem bodo razglasili tudi rezultate.

Sodeč po pripravah in množičnosti streliškega športa v celjskem okraju bo tudi to tekmovanje, ki je posvečeno dvajseti obletnici ustanovitve ženske organizacije, zajelo več sto strelk.

OD 2. DO 9. DECEMBRA

mednarodni teden čebelarjev

Po sklepu svetovne čebelarске organizacije »Apimondia« praznujejo v vseh državah teden od drugega do devetega decembra kot mednarodni teden čebelarjev.

Ta praznik bo počastilo tudi celjsko čebelarско društvo, ki bo priredilo več predavanj pri čebelarških dručinah izven Celja, razen tega pa uredilo izložbeni okni v Celju. Na zaključku bo predvajalo v dvorani Ingrada barvni film o čebelarstvu. Medtem ko bo prva predstava ob 9. uri namenjena čebelarjem in odraslim, bo druga ob desetih za učence osnovnih šol.

Čebelarstvo je pomembno za narodno gospodarstvo. Koristi, ki jih daje so dvojne in sicer donos medu, voska, cvetnega prahu in

mlečka ter opravevanje rastlin, zlasti pa sadnega drevja.

Čebelarско društvo v Celju, ki zajema ves celjski okraj, dela veliko na tem, da se čebelarstvo strokovno dviga in da se poveča število čebelnih dručin, ki je zaenkrat, zlasti pa ob dejstvu, da se hitro večja število sadnih plantaž, premajhno.

Čebelarstvo na splošno ni donosno. Zato so in bodo morali biti čebelarji idealisti, ki oskrbujejo svoje ljubljene bolj v lastno zabavo, kot za zaslužek. Zaradi tega jim je treba dati primerno priznanje za njihovo delo, od katerega ima korist vsa naša skupnost.

J. S.

Čestitka predsednika okrajnega odbora JPI tov. Vojka Simončiča za dosežene uspehe

KAPITULACIJE NI

Pred dnevom Jugoslovanske ljudske armade

V 242. členu predosnutka zvezne ustave med drugim piše: Nihče nima pravice podpisati ali priznati v imenu Federativne socialistične republike Jugoslavije kapitulacije ali okupacije države. Takšen akt je protiusstaven po zakonu kazniv.

Ozadje in vsebino tega načela moramo iskati v duhu in načelih naše ljudske revolucije. To načelo je zapisano tudi v predosnutku zvezne ustave, kjer piše, da je nedotljiva pravica in dolžnost narodov Jugoslavije varovati in braniti neodvisnost ter teritorialno neokrnjenost Federativne socialistične republike Jugoslavije. Zaradi tega bi bilo priznanje kapi-

tulacije protiusstaveno dejanje. Zato lahko v teh členih ustavnega osnutka vidimo nekaj funkcionalnega in revolucionarnega; v njih je nekaj, kar izvira iz globin, čisto jugoslovanskih čustev. Ob tem se misli nehoti ustavljati na zadnji vojni, in zlasti še — na Sutjeski. Sutjeska je bila že neštokrat proglašena kot simbol vseh naših simbolov. Dejansko je v teh besedah skrita vsa resnica o njej.

Sutjeska simbolizira bratstvo in enotnost naših narodov. Sutjeska je najpomembnejši dogodek naše narodnoosvobodilne borbe. Ona pomeni celo prelomnico v njej, saj se je številčno stanje NOV po tem dogodku hitro povečalo. Na ta na-

čin je imela zmaga na Sutjeski neposredni vpliv na ustvaritev nove države in Jajcu.

Sutjeska je ostala in živi v naših srcih kot spomenik naše nuničljivosti. Bila je poprišče, na katerem smo pretrpeli najtežje izgube, a hkrati dosegli odločilno zmago.

Sutjeska ni poznala predaje, ne kapitulacije niti v enem primeru. Znano je, da je okupator vrgel na okoli 20.000 izmučenih borcev NOV 120.000 do zob oboroženih pripadnikov svojih elitnih enot. Toda v tem primeru številke niso najvažnejše in odločilne; pač pa to, kar stoji za njimi, to je duh Sutjeske. Komandant okupatorskih sil, ki je poveljeval na Sutjeski, je te dogodke primerjal s komunističnim fanatizmom. Mi pa odgovarjamo z eno samo besedo

— revolucija.

Značilno za Sutjesko je poročilo komisarja drugega bataljona slavne druge dalmatinske brigade Djure Boškovića, ki je po kritičnem jurišu zapisal: V dosedanjih bojih smo izgubili polovico borcev, toda računajte na nas, kakor da smo vsi; zato nam postavljajte tudi takšne naloge.

Dne 10. junija 1943 je bil legendarni spopad na Ljubinem Grobu. Trajal je ves dan. Tega dne se je druga četa tretjega bataljona četrte proletarske brigade zapisala v dnevnik osvobodilne boja z zlatimi črkami. Ko sta bila tega dne glavnina partizanskih enot ter Vrhovni štab že tako blizu sovražnika, da bi se lahko streljali s puškami, je prišlo v štab bataljona iz komande druge čete najbolj pretresljivo poročilo, v katerem je bilo zapisano: Če Nemci prodró na Ljubini Grob, pomnite, da na njem ni živih proletarcev.

Kljub vsem naporom Nemcin-

so uspeli prodreti na vrh Ljubinega Groba.

Sutjeska ni poznala kapitulacije, ni poznala predaje sovražniku. Kako so borci doživljali te velike dogodke na Sutjeski pojasnjujeta tudi tale primera:

Dva partizana sta si na Ljubinem Grobu sama vzela življenje s poslednjim nabojem samo zaradi tega, da bi ne padla živa v sovražnikove roke.

Vodnik Hristivoja Jovanović iz šestega bataljona prve proletarske brigade je naletel na sovražnikovo patroljo in ko je nanjo izstrelil vse naboje, je zadnjega nameril v svojo glavo.

Na Sutjeski ni bilo predaje, niti ujetništva. Na Sutjeski so bili samo mrtvi in oni, ki so zmagali.

Takšna je bila Sutjeska! In ko danes po devetnajstih letih Sutjeske govorimo o osnutku zvezne ustave in analiziramo nje 242. člen, se vnovič spominjamo na njen duh.

F. F.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE

Statut občine in delo upravnih organov

V ponedeljek je bila v Celju skupna seja obeh zborov. Dnevni red je bil spet zelo pester in vsebinsko bogat, saj je za skupno sejo obeh zborov obsegal 6, za ločeni seji pa 9 točk. To je dokaz velikih sprememb, s katerimi so komune dobile tolikšne pristojnosti pri odločanju, hkrati pa se vsiljuje pomisel, da bi bilo treba občinske seje pogostejše sklicevati,

SPREMEMBA V KORIST NEGOSPODARSKIH INVESTITIJ

Ob obravnavi smernic za razvoj gospodarstva v naslednjem letu je značilna ugotovitev za gradbeništvo, da se bo spremenilo razmerje investicijskih vlaganj v korist negospodarskih investicij. To razmerje bo v naslednjem letu 44:56 — letos pa je bilo obratno, in sicer 56 odstotkov za gospodarske investicije.

kajti prehitro tempo na sejah je v škodo pravemu smotru našega komunalnega sistema, če razprave niso dovolj temeljite in vsestranske.

Omenimo naj samo razpravo o prednačrtu statuta občine, ki so ga referenti vrh tega osvetlili še s priporočili stalne konference mest v Titogradu. Taka razprava bo brez dvoma terjala še več sej, če ne izključno posvečenih tem problemom. Čeravno je razprava o statutu trajala nepolno uro, je kljub nepripravljenosti precejšnjega števila odbornikov bilo podanih precej predlogov za spremembe in dopolnila bodočemu občinskemu statutu. Odborniki so tokrat prispevali tiste predloge, ki izvirajo neposredno iz področij, na katerih tudi kot občani delajo. Če pa bi odborniki v celoti tudi obiskovali sestanke na terenu in mnenja občanov prenesli na zasedanje, bi gotovo bil ves dopoldan posvečen razpravi o statutu.

Tudi naslednja točka dnevnega reda, ko so na seji razpravljali o delu upravnega organa občine, je vsebovala tako bogato in vsestransko gradivo, da mu vsebina pa tudi obseg razprave nista bila ena-

kovredna. Podatek, da celjska občina po številu občinskih uslužbencev na prebivalstvo zaseda eno izmed zadnjih mest, je sicer zelo pohvalno. Na drugi strani pa v občinski upravi zasedajo delovna mesta uslužbenci z nedovoljno kvalifikacijo in izobrazbo. Samo en podatek: 26 mest z visoko strokovnostjo je sistemiziranih, dejansko pa na teh mestih po strokovnosti odgovarja le 14 uslužbencev. Hkrati pa bi moralo biti uslužbencev z nižjo strokovnostjo 27, na delovnih mestih pa jih je kar 56.

Kljub težavam je delo občinske uprave vidno napredovalo. Služba za prošnje in pritožbe je letos obravnavala 132 primerov, od tega samo stanovanjskih pritožb 86. Služba pravne pomoči je letos nudila pomoč 168 občanom, medtem ko je sprejemna pisarna rešila sama polovico od 67.000 primerov.

Na seji so odborniki poudarili nujnost trezne presoje pri določanju obsega števila moči v občinskih organih. Vsako pretiravanje pri zniževanju števila uslužbencev ne more biti vedno odraz zmanjševanja vloge upravnih organov nasproti povečanju vloge družbenega upravljanja. Nasprotno to lahko zelo hromi delo družbenih organov.

Na skupni seji so razpravljali še o poročilu komisije za poslovne lokale, o predlogih komisije za volitve in imenovanja in končno o rezultatih priporočila občinskega ljudskega odbora, ki so bila naslovljena na gospodarske organizacije julija letos. Pri tem je bilo ugotovljeno, da štiri gospodarske organizacije niso odgovorile kako so obravnavali ta priporočila in sicer: Apenin Pečovnik, Opekarna Ljubecna, »Metka« in »Celjski tisk«.

Na ločenih sejah so razpravljali in odločali o odlokih za hidrostem Loznice in drugih potokov, o prenosu pravice upravljanja voda na Vodno skupnost, o pavšalnem plačevanju osmenjevalne službe, o kmetijskem skladu občine, o odloku za javne tehnične, o tem da bo treba v bodoče vse novogradnje opremiti z notranjo telefonsko napeljavo, o garanciji občine za morebitno izgubo obrata družbene prehrane in končno so na prihodnje leto odložili sklepanje o odloku o premijah za mleko, ki so ne ukrepalo, takoj ko bomo dokončno vedeli za obseg nastale škode.

c. k.

Tudi to se zgodi!?

V zadnji številki smo pisali o primeru, ko je ostala trava v šmarskem koncu zaradi nepozornosti na travniku. Prav je bilo, da so okoliški kmetovalci grajali ta primer nepazljivosti osebja kmetijske zadruge — prav pa je tudi, da povemo, da se ti primeri še pogosteje pripetijo pri zasebnikih, le da tega navadno nečemo videti.

Značilen je glede tega primer iz šentjurske občine, kjer je na zasebni njivi ostala celo koruza, ki je pričakala zimo in sneg. Tako je nastala zanimiva slika — obriranje koruze na zasneženi njivi. Res vse se zgodi — in kljub zgodnji zimi je ta primer več kot zanimiv.

Pravilna razdelitev obveznosti

Uvedba občinskih doklad pri obdavčenju kmetijske proizvodnje je po nerazumljivi logiki in zaradi nepoznavanja motivov, bistva in namena sprožila različne komentarje in nepravilne zaključke. Ponekod so celo zlasti v dolinah tolmačili to kot pritisk na kmete z namenom, da oddajo zemljišča v socialistični sektor, druge pa so si to razlagali kot novo prekomerno obveznost kmetovalcev. Kako je dejansko s to stvarjo?

Dokaj znano je, da je kaster, na katerem sloni obdavčitev, zastarel in ne ustreza dejanskemu stanju, a tudi analize dejanskih dohodkov iz kmetijske proizvodnje zaostajajo vsaj za leto. Zaradi tega in še drugih elementov (sem sodi doslej nezadostna preglednost tega problema pri občinah) je prišlo do tega, da so v grobem bili delavci za svoje dohodke obdavčeni za 15 odstotkov, kmetovalci pa v povprečju le za nekaj nad 10 odstotkov. Razumljivo je, da je bilo potrebno to stanje popraviti. To so podatki, ki kažejo razmerja v povprečju. Če pa zadevo pogledamo podrobneje, ugotovimo še večja nesrazmerja. Pogledimo si na primer, kako je stanje glede davščin v Spodnji Savinjski dolini in v hmeljarskih območjih.

Tod ima 10 odstotkov kmetovalcev kar 52 odstotkov obdelovalne zemlje v posesti, ostalih 90 odstotkov zadržnikov pa ima komaj 42 odstotkov vse obdelovalne zemlje. Značilno pri tem je, da je večina večjih kmetij v dolini, kjer so ugodnejši pogoji kmetovanja in kjer je možno brez posebnih težav hitro in dobro plasirati prav vse kmetijske izdelke. Ostali deli — srednjevišinski in višinski, kjer je večina malih posestnikov, pa ima glede tega večje težave. Z neugodnimi pogoji za plasman proizvodov pa se le-tim zmanjšuje tudi vrednost proizvodov, in sicer predvsem zaradi tržnega zakona o povprečnih cenah na trgu. Jasno je, da so zaradi tega predvsem višinske kmetije v veliko slabšem položaju in da jih bi enotno obdavčenje bistveno prizadelo. Večina občin pripravlja za naslednje leto trojno klasifikacijo zemljišče glede na lego — pri tem pa še v vsaki sedem razdelitvenih razredov.

Ze bežna analiza nam pokaže, da so bile kmetije v dolini v primerjavi z obdavčitvami dohodkov delavcev kar za preko 8 odstotkov premalo obdavčene, medtem ko so srednji zlasti pa višinski predeli v nekaterih primerih bili tudi do 2 odstotka preobremenjeni z obveznostmi. Namen občinskih doklad je zaradi tega tudi ta, da se zravna to nesrazmerje. Zaradi tega se zdi dokaj lahkoverno ravnanje večine kmetovalcev v žalski občini, da so naselili prepričevanju tistih 10 odstotkov kmetovalcev, ki imajo polovico zemlje v posesti, in so zagovarjali njihovo stališče, čeprav sebi v škodo. Kajti gotovo je, da bi zavlačevanje podrobnejše ureditve občinskih doklad ločeno za posamezna območja bilo koristno predvsem za peščico kmetovalcev, vsi drugi kmetovalci pa bi od tega imeli le škodo. Tokrat pa se je precej jasno pokazalo, da so kmetovalci o teh problemih bili premalo informirani; kot so tudi premalo informirani o problemih arondacije kmetijskih površin socialističnega sektorja. Tega namreč ne regulirajo davščine, temveč zakonski predpisi in dodatki k osnovnemu zakonu o arondaciji, in sicer neovisno od davčne politike občinskega ljudskega odbora. Toda pustimo ta problem za drugo priliko.

Boljša kvaliteta in serija

RAZGOVOR S PREDSED NIKOM OBRATNEGA DELAVSKEGA SVETA OBRATA SIVE LITINE V ŽELEZARNI V ŠTORAH TOV. JOŽETOM GAJŠKOM.

Tovariša Jožeta Gajška sem našel pri pečen za taljenje železa. Pravkar so pripravljali litino za posebno obdelavo, s katero dobe iz navadne kvalitete litino. Ta čas je zatulila sirena, ki opozarja delavce na pozor, midva pa sva se umaknila v lično urejeno izdelnico obrata. Na vprašanje o delu obratnega delavskega sveta je tov. Gajšek tole odgovoril:

Vsa prizadevanja našega obrata, ne samo obratnega delavskega sveta, temveč slehernega zaposlenega v obratu so posvečena težnji za povečanjem kvalitete proizvodov in za zmanjševanje stroškov proizvodnje. To je generalni problem, ki ga obratni delavski svet nenehno obravnava.

Gre torej za dve pomembni stvari. Zahteve trga postavljajo v ospredje iskanje možnosti za doseg kvaliteta materiala. To nam je z nodularno litino tudi že

uspelo. Sedaj že proizvajamo razne dele za avtomobilsko in strojno industrijo. Neposredno v zvezi s tem pa je tudi vprašanje organizacije dela in uvajanje proizvodnje in sicer zaenkrat provizorni seriji, vendar že tu dosegamo lepe uspehe. Ta sistem serij bo potrebno v naslednjem obdobju vsekakor še izpopolniti. In prav na to področje so usmerjena vsa naša prizadevanja.

NOVA PEČ V ŽELEZARNI

V štorski železarni gradijo novo peč, ki jo bodo uporabljali za oplemenitenje litin, predvsem sive litine. Nova peč bo veliko pripomogla k splošnim prizadevanjem kolektiva za povečanje kvalitete in pri specializaciji v proizvodni predmetov iz sive litine.

Navidez ne, toda vendar škoda

Ne gre niti za požar, niti za nesrečo. Gre za pojav, ki ni najbolj umesten in zna biti hud bumerang — pojav, ki se bo mascheval.

Praznični dnevi — zlasti letos, ko so bili večinoma štirje prosti dnevi (ako bo tudi ob novoletnih praznikih) so spodbujali mnoge, da so v teh dneh obiskali gorske postojanke. Saj so v višjih legah idealni pogoji za smuko, zasneženi pejsaji pa so čudoviti.

V večini primerov so uprave koč in gostišče obdržale stare cene, v nekaterih primerih pa so izkoristili konjunkturo in dvignili ob praznikih cene. Mnoge je to neprijetno prizadelo.

Vedeti moramo, da se gostinstvo zlasti letos nahaja v zelo težavnem položaju in da se kolektiv z vsemi močmi trudi, da bi nadoknadili delen izpad prometa. Večina kolektivov je skušala težave prebroditi z zmanjševanjem stroškov in drugih elementov, ki vplivajo na cene — skratka trudili so se, da dosežejo povečanje dohodka z izkoriščanjem notranjih rezerv.

V nekaj primerih pa so nekatera izletniška gostišča izbrabila konjunkturo in skušala ustvariti višji dohodek s povišanjem cen. Res, da gre za osamljene primere, vendar ti jasno kažejo, kako ne smemo zastavljati problema. Kajti primer, da so ceno pečnicam dvignili in 350 dinarjev je več kot samo opozorilo. Taki pojavi samo odbijajo ljubitelje prirode od gora, s tem pa si gorske postojanke samo režejo vejo, na kateri bi morali vse graditi — namreč na povečevanju obiskov.

M.

PROMET IN GOSTINSTVO

Pri analizi povprečja osebnih dohodkov za posamezne panoge gospodarstva je ugotovljeno, da je letos imela panoga prometa najvišje povprečje, in sicer 29 tisoč dinarjev na zaposlenega — najnižje pa gostinstvo — 24 tisoč.

Več kot priporočilo

Okrajni ljudski odbor je na zadnjem zasedanju obravnaval tudi pojav povečanja števila zaposlenih z osebnimi dohodki izpod 10 tisoč dinarjev mesečno ter med 10 in 15 tisoč dinarjev. Istočasno s tem pa tudi delno povečevanje razmerij med osebnimi dohodki.

Od avgusta na september je število oseb, ki so prejele izpod 10 tisoč dinarjev poraslo od 74 na 148, število zaposlenih z dohodki med 10 in 15 tisoč dinarjev mesečno pa je poraslo od 783 na 1345. Če pri tem upoštevamo le neznamen premik pri številu oseb z visokimi osebnimi dohodki, opazimo povečanje razmerja med najvišjimi osebnimi dohodki. Če

te številke primerjamo s ponderiranimi odnosi skupin, dobimo še neugodnejšo sliko.

Zaradi tega bo prav gotovo nujno potrebno, da samoupravni organi znova pregledajo razmerja osebnih dohodkov v svojem kolektivu, da analizirajo vzroke in pa objektivne možnosti za ugodno rešitev tega problema. Res je sicer, da je v veliki večini zlasti v novemburu ta pojav že odpravljen, da pa nekateri kolektivi o tem niso razpravljali. Zaradi tega je želja o ponovni proučitvi dinamike osebnih dohodkov nujna zadeva, skratka že nekaj več kot zgolj priporočilo.

Kdo je kriv za neuspeh?

V »Celjskem tedniku« smo zasledili članek pod naslovom »Konjunktura ali?«, v katerem je pisec grajal način razdeljevanja in razne nerednosti v zvezi s fotografiranjem članov kolektiva Tovarne emajlirane posode, ki je bilo namenjeno za potrebe kadrovske evidence in tovarniških izkaznic.

Ceprav slikanje in razdeljevanje posnetkov problemoma ne bi smelo biti poseben problem, se je pojavil zaradi malomarnega odnosa izvajalca ob pripravi, pri slikanju, pri tehnični izvedbi in pri razdeljevanju niz težkih nepravilnosti, ki zaslužijo vsi grajo in najbrž še kaj več. Pisec je očitno vedel za to, vendar že v drugem odstavku pravi: »Posnetki so dragi in slabi, toda pustimo to ob strani«. Bolj zanimivo mu pa je dejstvo, da je fotograf sprejemal še posebna naročila od zaposlenih (poljubno večje število kopij istega posnetka). V resnici pa so prav ta posebna naročila manj važna in bi predstavljala ob korektnem delu fotografa dobrodošlo uslugo mnogim našim ljudem. Po vsem videzu je pisec članka naperil ost kritike mimo glavnih nepravilnosti ravno na kadrovske službe in posebno na kadrovske oddelke našega podjetja.

Ce bi kadrovske oddelke odre-

dil prisilno prodajo in prisilno plačevanje, bi se s tem brez dvoma težko pregrešil proti svojim kompetencam in bi bila v tem primeru tudi opisana reakcija vodilnih v obratu vsaj neodgovorno pomanjkljiva, pa tudi neadekvatna.

Nasprotno, vodji kadrovskega oddelka ni bilo znano, da razpečevalec slik samoiniciativno nudi posnetke med delovnim časom v obratu. Ko ga je obratna pisarka iz EE-2 vprašala, če morajo delavci slike res vzeti, ji je odgovoril, da so dolžni vzeti delavci samo tiste posnetke, ki so jih sami naročili in ki so dobro uspele, ostale pa naj zavrnejo.

Obenem je predložil, da ekonomske enote na svoji oglasni deski obvestijo delavce, naj dvignejo odvečne slike, ki so jih sami naročili, pri tov. Antonu Košcu v svojem prostem času. Ta navodila je izdal vodja kadrovskega oddelka še isti dan vsem obratnim pisarkam na sestanku.

Nadalje je vodja kadrovskega oddelka takoj poklical fotografa Mlekuša v podjetje in mu naročil, da prevzame ter popravi neuspele posnetke. Fotograf je na ta pogoj pristal.

Navedeni ukrepi so zadosten odgovor na prvo zastavljeno vprašanje spornega članka. Drugo vprašanje ne spada v območje našega podjetja temveč zbornice. Ob zaključku želimo obvestiti bralce, da je isti fotograf že izvedel podobno akcijo (slikanje članov kolektiva za fotografije, ki so priložene kartoteki) v letu 1947 in je izpadla zadovoljivo. Za neuspeh letošnje akcije pa ni odgovorna nobena strokovna služba podjetja, temveč izvajalec sam, ki v tem primeru ni organiziral primerno pripravo, tehnično-strokovno ni zadovoljil osnovnim zahtevam, predvideni rok izdelave pa je prekorachil skoraj za 6 mesecev.

Ker je v oštevilčenju 2 X 2900 posnetkov popolna zmeda se bo delo na identifikaciji fotografij nekoliko zakasnilo, tembolj, ker vedno niso podobne slikanim osebom. Zato bo podjetje primerno ukrepalo, čim bomo dokončno vedeli za obseg nastale škode.

I. V.

Ali v Velenju res ni nobenih težkoč?

Zgodilo se je v torek zvečer v Velenju. Od tri tisoč petsto članov Socialistične zveze se jih je zbralo 250 v kulturnem domu. In konferenca je potekala vse dotlej v redu, dokler ni prišla na vrsto dnevnega reda razprava. Tu pa se je zataknilo. Najbrž ne bi preveč pretiraval, če bi poizkušal oceniti celoto s sklanjativjo samostalnika »molk«.

Večina poizkusov delovnega predsednika in ostalih članov delovnega predsedstva, da bi z vzgledom povlekli za sabo 250 občanov, ki imajo nedvomno številno vrsto problemov, je tonila v ponovni molk. Slednjič so delno uspeli, da so sprožili nekaj vprašanj v zvezi s stanovanjsko skupnostjo in gradbeno dejavnostjo ter v zvezi zaposlovanja delovne sile. Toda nakazani problemi so ostali osamljeni, čeprav so med njimi tudi tako boleči, kot je primer oddelka šole za defektne otroke v Soštanju, kjer imajo pouk v prostorih bivše gostilne!

In ob vsem tem ni nič čudnega, če se je dolgoletni predsednik krajevnega odbora Socialistične zveze Jože Vovk zahvalil s trpkimi besedami za dosedanje pomoč pri delu, rekoč:

»Ne doumem več, kje je zavest nas Velenjčanov, tistih, ki smo in ki dosegamo tako čudovite delovne zmage. Mar smo res otopeni v našem dobrem življenju. Ali nimamo nobenih problemov ali pa smo prepričani, da jih morajo drugi reševati za nas? Mar ni vprašanje vrta najtesneje povezano z našimi otroci in prav tako nerešeno prepotrebni otroški igrišči? Ali so to naši problemi, kaj bo, če jutri zaradi kakršnekoli okvare v rudniku, ostane Velenje brez pitne vode? In kako je s pokopališčem, na katerem ni več prostora za grobove? Ali je morda delo Socialistične zveze delo odbora, ki niti v svojih vrstah ni bil najbolj delaven?«

Kam torej s tolikšno nezainteresiranostjo? Kje ležijo vzroki. Ali je možno, da dobra osnova življenjskega standarda topi čut zavesti in odgovornosti, namesto da bi ga ostrila?

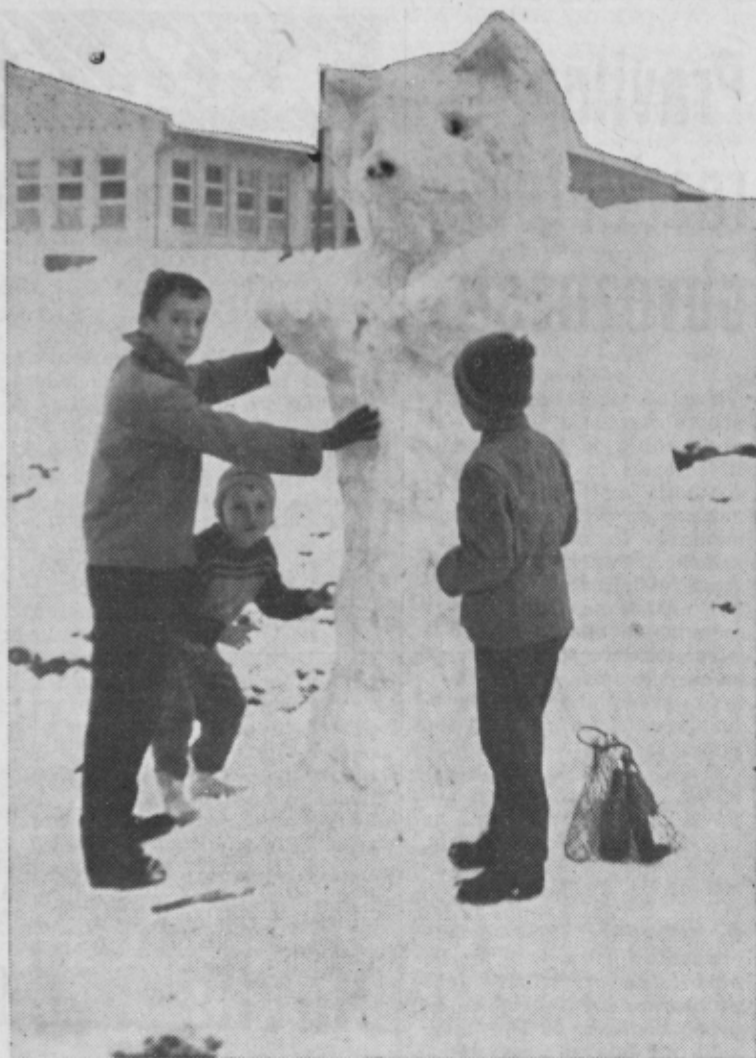
Vprašanja pač ne smejo ostati v zraku. Treba bo temeljito pretrpeti to stanje, kajti v takšnem mrtvilu ne bo mogla zaživeti krajevna skupnost z velikimi nalogami.

Neugodne posledice

Izrazito povečanje cen zaščitnim sredstvom za škropljenje sadovnjakov je imelo zelo negativne posledice. Cene raznim zaščitnim sredstvom so porasle od 50 pa tudi do 150 odstotkov. Zaradi tega je zlasti v jesenskem obdobju bilo možno zaznamovati občutno zmanjšanje porabe zaščitnih sredstev in zanemarjanje škropljenja sadnega drevja.

V vrstah mladine premalo komunistov

Občinska konferenca Ljudske mladine v Mozirju je iz izredno dognanostjo pokazala hibe in zavore, ki vplivajo na to, da se mladina ni dovolj močno uveljavila v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju. Socialni sestav mladine v mozirski občini se je v zadnjih letih bistveno spremenil, saj je od nekoč močno prevladujoče kmečke mladine, danes stanje izenačeno. Veliko število kmečke mladine se je vključilo v industrijo, — toda letje mladini je bilo posvečeno še premalo pozornosti v idejnovzgojnem delu. Mladi proizvajalec, prežet z okorelostjo zasebnih kmetijskih proizvajalcev, je nekje na razpotju, neizoblikovan, zato ne vidi perspektive v kmetijstvu; še težje pa je s tistimi, ki ostajajo doma. Premalo so vključeni v aktivno družbeno življenje. O tem nam zgornjo prica podatek, da je v mozirski občini le 42 odstotkov mladine vključene v organizacijo Ljudske mladine.

Le koga ni razveselila snežna odeja, ki je prinesla toliko svežine v jesensko sivino. Mar ni razumljivo, da je nekdo od starejših pomagal mladim in kaj kmalu je iz velikih snežnih kep nastal pravi pravcati severni medved. In kako je bil priljubljen otrokom. Cicibani so ob prvem srečanju pristopali plaho, ko pa so spoznali, da je kljub grozljivi prisrčnosti samo snežen, so ga junaško »cukali za kožuha«. Bil je toliko privlačen, da so celo pozabili na dolžnosti — steklenice ob vnožju so še prazne in kdo ve, kako bo mamica dojela tolikšno prijateljstvo z medvedom?

Potreba po klubskih prostorih vse večja

Na nedavni konferenci Socialistične zveze v Mozirju so ugotovili, da je osnovna potreba klubski prostor. Nedelavnost sekcij so povezovali s tem vprašanjem. Prav tako pa so kritično pretrpeti dokaj mlačno delo stanovanjske skupnosti. Kot pozitivno so ocenili le sekcijo žena.

Letošnjo konferenco krajevnega organizacije Socialistične zveze v Mozirju lahko ocenimo kot izredno dobro, saj so člani v vzpodbudni kritiki opozorili na niz pomanjkljivosti v dosedanjem delu. Grajali so preslab stik odbora s člani, prav zato pa je v preteklem obdobju bilo čutili premajhen vpliv Socialistične zveze. Tako so sekcije v glavnem ostale le na papirju. Seveda so mnogi bili mnenja, da je vzrok v pomanjkanju klubskega prostora, ali samih prostorov organizacije, čeprav to ne bi smel biti osnovni vzrok neadekvatnosti. Zadal so si nalogo, da bodo vprašanje kluba rešili v bližnji bodočnosti. S posebnim poudarkom pa so pohvalili aktivnost sekcije žena, ki je edina upravičila svoj obstoj.

Z odkritostjo so nakazali na premajhno zainteresiranost stanovanjske skupnosti, ki ni čutila potrebe po ustanovitvi prepotrebne uslužnostnih dejavnosti. Sprejeli so sklep, da to vprašanje utemelje in rešijo v novem občinskem statutu, kjer mora biti točno predvidena dolžnost po ustanavljanju servisev in obenem zagotovitev potrebnih sredstev za začetek.

Mnogo zdravih misli so izrekli tudi o potrebi vzdrževanja krajevnih in občinskih cest ter pred-

lagali akcije samoprispevka. Posebej pa so se dotaknili vprašanj podružabljanja gozdne proizvod-

ZIMA JE MARSIKOGA PRESENETILA

Kurivo, železnica, trgovina in potrošnik

Neobičajno zgodnja in ne preveč mila zima je letos hudo kaznovala neštete potrošnike kuriva, ki so po vzgledu nekajletnih globokih jesenskih posegov v januar in še dlje, računali, da imajo časa za nabavo še na pretek. Osteli so se. Zima je pač muhasta. Toda najbrž si tisti, ki smo na toplem, ne moremo in ne znamo predstavljati, kaj pomeni prazna klet ali drvarnica, ko se prebudiš in zagledaš cel pedenji snega.

Težka in več kot poučna je takšna šola. Po vsej verjetnosti je boljše, da si jo človek (če žel) privoščijo le enkrat. Nekako bi vse to še bilo v redu, če bi lahko vsi potrošniki — in teh je bilo nešteto — vsaj prvi ali drugi dan zime že napolnili s premogom in drvmi svoje drvarnice. Toda? Vzrokov je nešteto in nedvomno je najkrajšo pri tem potegnili malce pretirana brezskrbnost ali brezbržnost do pravočasne nabave.

Kurivo ima pač čudno pot — izpod zemlje ali iz gozdov — po železnici in preko Kurivo-prometa do potrošnika. Opravka imamo torej s proizvajalcem, dvema posrednikoma in kupcem. Pri tem lahko proizvodnjo — vsaj, če mislimo na premog — pustimo pri miru. Le-tega je dovolj, saj samo dvo- do trodnevna proizvodnja v velenjskem premogovniku zadostuje za letne potrebe celjskih malih potrošnikov. Toda potrošniki niso le v Celju in železnica je naravno čudovito ozko grlo.

● Le redkokdaj se namreč zgodi, tako vsaj trdijo pri rudniku lignita v Velenju, da bi dobili potrebno in naročeno število vozov za prevoz. Zima pa ne prizanaša in se ne ozira na zamudni in neredni prevoz.

● Ostaja torej še zadnji posrednik: Kurivo-promet. Ugotovitev je skorajda enaka kot pri proizvajalcu. Razdalja med obema je vezana na železnico. Trgovina s kurivom nima skladišč in obenem dokazuje, da bi z vskladiščenjem premoga imela zgolj izgubo.

Komisija za družbeno ekonomsko vzgojo pri občinskem sindikalnem svetu v Soštanju je dala v razpravo sindikalnim organizacijam v industriji teze za seminarje. Z namenom, da proizvajalci sami odločajo o potrebi seminarjev ter o tem, kaj se jim zdi važno za predelavo. In zanimivo je, da so se vse sindikalne organizacije po lastni presoji odločile za tritedenski seminar za kolektiv, ki naj pomeni pravzaprav poglobljen študij nekaterih bistvenih vprašanj ustave.

Nikakor pa v tem primeru ne gre za tolmačenje ustavnih določil. Delavci si žele znanja in to o osnovah ekonomike, o delavskem samoupravljanju, o kadrovske socialnih službah in predvsem o odnosih.

Seminarje bo izvedla delavska univerza. Ta akcija pomeni izredno širok val izobraževanja po kolektivih, po ekonomskih enotah, kjer je zavest porasla do tistega spoznanja, da bo možno imeti vse in vse boljše člane v obratnih in centralnih delavskih svetih le tedaj, če bomo upravljalci tudi takrat, ko ne bomo prav zato izvoljeni. Kolektivi pa so tudi izrazili, da si želijo znanja zato, da bodo znali pravilneje presojati delo svojih izvoljenih sotovarišev.

Pobuda za to obliko poglobljene študija ustave je prišla iz kolektivov in prav zato smo lahko prepričani, da bo ta vzgoja imela resnično pomembno vlogo pri nadaljnjem razvijanju decentralizacije delavskega samoupravljanja. Se posebej bodo ti seminarji ustvarili ugodna tla v tistih podjetjih, kjer so doslej vprašanja samoupravljanja malce zapostavljali.

nje ter stavljali nešteto vprašanj o pravici posestnikov do gospodarjenja z gozdovi.

Razšli so se s prijetnim občutkom, da so jim takšni razgovori ne le potrebni, temveč dolžnost in nujna, če želijo uspešno reševati svoje potrebe.

-ik

● Tako smo torej znova pri potrošniku, ki ostaja sam; pri potrošniku, ki zaradi nešteti vzrokov zmrzuje in krivi vso to zapleteno pot »toplote« do svojega praga.

● Kriviti kogarkoli je odveč. Drži pa, da bi potrošnik s pravočasnim nakupom marsikdaj tudi pripomogel ne le sebi, temveč tudi naši industriji, predvsem pa ne preveč sodobni železnici, ki nikakor ne zmora v tako kratkem času rešiti vseh potreb.

-ik

Želimo si znanja

S seminarji bodo pričeli naslednji teden in bodo trajali do srede januarja.

Sočasno pa organizira občinski sindikalni svet seminar za pred-

sednike sindikalnih organizacij, katere želijo čimbolj usposobiti za še bolj uspešno delo v tej pomembni organizaciji.

-ik

Mozirska kronika

NAZARJE. Po dobrih treh letih čakanja bo vendarle uresničena želja potrošnikov tega dokaj močnega industrijskega kraja. V gradnjo novega trgovskega paviljona je doslej vložila občina preko 12 milijonov sredstev. Toda tu se je končalo prizadevanje. V letošnjem letu pa je priskočil na pomoč »MERX« iz Celja in vložil za dograditev in ureditev manjkajočih 18 milijonov. Novost bo vsekakor samopostrežni oddelk za živila, saj bo to prva samopostrežna trgovina v mozirski občini.

LUCE. Da bi se tudi Lučani lahko vključili v mrežo televizijskega sporeda (kar v ozki dolini ob Savinji ni možno), so krajevne družbenopolitične organizacije sklenile, da si bodo postavili kar dva pretvornika. Imenovali so odbor, ki vodi akcijo za zbiranje lesa, kajti gradnja bo stala okrog 5 milijonov dinarjev. Prepričani so, da bodo svoje želje uresničili že v sredini prihodnjega leta, obenem pa že pripravljajo prostor za

televizijski klub, kar je za turistično pomemben kraj pač nujna potreba. Se to: s tema pretvornikoma bo s TV signalom pokrita vsa mozirska občina z izjemo Solčave in Logarske doline.

MOZIRJE. Kmetijska zadruga v Mozirju je v letošnjem letu pokazala mnogo razumevanja in skrb za svoje ljudi. Pred nedavnim je odkupila večje poslopje, ki ga bo preuredila za stanovanja. Ker je ravno skrb za stanovanja kmečkih delavcev pereča, bo vsekakor koristno, če bodo tudi drugi kmetijski obrati v občini sledili temu lepemu vzgledu.

Šola za življenje - NAJBЛИŽJA MLADINI

Šole za življenje postajajo izredno priljubljena oblika vzgojnega izobraževanja mladine šotanske občine. Prav občinski komite Ljudske mladine kaže za tovrstno izobraževanje v mladinskih aktivih dokajšnjo razumevanje. Politično izobraževanje pa dobiva nove oblike, saj je komite v temeljiti analizi spoznal, da vsebina večernih političnih šol ni pri mladini našla najboljšega odziva. Prav zato so se letos odločili za etapo politično izobraževanje in s tem, v časovno ne preveč daljšem obdobju, ustvarili možnost za čim širšo udeležbo.

Anketa je pokazala, da si mladina želi čimveč predavanj v okviru šole za življenje. Pri tem je zanimivo, da je želja po tej obliki občutnejša pri vaški mladini, medtem ko v obeh industrijskih središčih Soštanju in Velenju ne more prav zaživeti.

Stane Ravljen ZNOVA IZVOLJEN

Pred dnevi se je v Soštanju sestel novoizvoljeni 23-članski občinski komite Zveze komunistov in iz svoje srede ponovno izvolil znanega političnega delavca, tovariša Staneta Ravljenja za sekretarja občinskega komiteja ZKS. Za predsednika ideološke komisije so izvolili inženirja Franca Kljuna, novince v vrstah pomlajene komiteja. Kadrovske komisije pa bo vodil tovariš Edo Centih.

V nadaljevanju je občinski komite ZKS pregledal sklepe občinske konference Zveze komunistov ter si začrtal pot v doslednih rešitvah osnovnih gospodarskih, komunalnih, prosvetnih, kulturnih in drugih vprašanj v občini, ne da bi s tem s čimerkoli posegel v samostojnost družbenosamoupravnih organov.

Ali nam številke res vse povedo?

oživela le v tednu, ki je posebej za to namenjen.

Takšni odnosi pa so slabi in neugodni. In da so, nam nazorno kaže brezbržen odnos marsikaterga kolektiva, delavskega sveta in podjetja do delovnih nesreč svojih delavcev. In prav pri tem

se človek vpraša, kdo naj pravzaprav skrbi za to problematiko, če ne tudi podjetje. In če želimo zdravega in dobrega delavca, bomo nedvomno tudi o tem vodili skrb in dodali svoj prispevek pri omejevanju še vedno prepogostih nesreč.

Nametani kupi urezanih delov oblek in morje ostankov pričajo o delovni vnemi — toda, ali je nered potreben. Mar ta nepreglednost ne ovira pri delu — in kje je potrebna svetloba ter kolikšna nevarnost se skriva v tem primitivnem ogrevanju prostora? Mar ne bi s smislom za red in malimi sredstvi izboljšali pogoje dela in povečali storilnost?

Vedno večja razgibanost

V šmarni občini so pretekle dni bile razprave o ustavi in tudi letne konference krajevnih organizacij SZDL. Občani so se ob tem izredno razgibali. Skoraj povsod so bile razprave o ustavi pred letnimi konferencami in morda je prav to povzročilo, da so tudi letne konference bile letos močnejše razgibane kot pretekla leta. Občani so razpravljali predvsem o komunalnih problemih, o perspektivnem planu, toda dosti bolj so se zanimali še za vlogo organizacije SZDL v družbenem življenju in za izobraževanje. Skoraj pri vseh krajevnih organizacijah so terjali, da bi v zimskih dneh imeli različna predavanja, ki bi jih naj nudile Delavske univerze in strokovna združenja. Najbolj si želijo kmetijska, živinorejska, zunanje-politična predavanja ter spoznavanje komunalnega sistema, posebno še o statutu. Predavanja o ustavi po krajevnih organizacijah in posameznih vaseh so skoraj zaključena. Trenutno potekajo še posebej po sindikalnih podružnicah, tako da bodo v drugi polovici decembra lahko pričeli pojasnjevati občinski statut šmarnske občine, za katerega se že zdaj izredno zanimajo.

Doslej je bilo v občini 27 krajevnih organizacij SZDL, letos so se ponovno osamosvojili v Virštanju, kjer imajo izredno primerno pogoje za samostojno delovanje. V kraju je šola, lepo so

si uredili klubski prostor, v katerem imajo televizijski sprejemnik in ozkočrtni kinoprojektor. Tako je zdaj spet 28 krajevnih organizacij v šmarni občini, ki vključujejo preko 13.000 članov. V imenem so si kot največjo nalogo zadali to, da bodo dokončno zgradili gasilski dom, v katerem bo tudi klubski prostor krajevnih organizacij SZDL. S prostovoljnim delom in samoprispevkom lesa so dom spravili pod streho, prihodnje leto pa bi radi letno konferenco izvajali že tam. V Podčetrniku že dolgo ni bilo zbranih toliko občanov kot na letni konferenci SZDL, kjer so obravnavali največ turistično problematiko. V Rogaški Slatini so se kritično pomenili o mnogih notranjih problemih v kraju, v Trzinu pa predvsem o šoli, ob

Težave so premagali

V tovarni kovinskih izdelkov v Vitanju so imeli na začetku leta precej težav v proizvodnji, saj niso imeli dovolj naročil. V poletnih mesecih, zlasti pa v tretjem tromesečju se je stanje občutno popravilo. V tovarni so začeli izdelovati nove dele za nekatere kmetijske stroje, za katere je dosti naročil. Glede na sedanje stanje je položaj zelo ugoden; zato vse kaže, da ne bo prišlo do večjih motenj v proizvodnji in prodaji.

čemer pa so uvideli, da ozki osebni interesi lahko neprimerno popačijo najčistejšo družbeno namene. V splošnem lahko rečemo, da so letošnje letne konference v šmarni občini povsem uspele, da so mobilizirale občane, ki so si zadali stvarne delovne naloge posebno še za izobraževanje in delovne akcije. Utrditi bi morali še občinsko vodstvo SZDL, ker en sam človek dejansko ne zmore vsega koordinacijskega dela, ki ga terja najbolj množična organizacija v občini.

Največ izostankov zaradi obolenj

V konjiški občini je bilo letos okoli tri sto nesreč pri delu. Po številu jih je sicer nekoliko manj kot v preteklem letu, zato pa po resnosti in številu izgubljenih delovnih dni prav nič ne zaostajajo za lanskimi. Po analizi odpadke od skupnega števila izgubljenih delovnih dni na dneve odsotnosti zaradi nesreč le okoli 12 odstotkov; vso ostalo odsotnost od dela pa je pripisati različnim obolenjem in boleznim.

Zaradi tega je povsem razumljiv sklep komisije za higiensko-tehnično varstvo pri občinskem ljudskem odboru, ki se zavzema, da bo treba prihodnje preventivne mere osredotočiti predvsem na znižanje bolezenskih izostankov. Po izkušnjah lahko tesno sodelovanje podjetij z zdravstveno službo veliko pripomore k reševanju tega problema. Menijo namreč, da bi lahko mnoge lažje bolnike začasno zaposlili na drugih delovnih mestih, zlasti pa na takih, ki bi tisti čas ustrezala njihovi delovni sposobnosti in zmoglosti.

V. L.

Motiv iz Slovenskih Konjic

Ponovno:

Dom upokojencev v Celju

Kot vse kaže, je pred kratkim objavljen članek o prizadevanjih celjskega društva upokojencev o gradnji doma upokojencev v mestu ob Savinji, vzbudil med tistimi, ki zdaj uživajo zasluženi počitek, veliko pozornosti. To potrjuje tudi pismo, ki nam ga je naslovil naš sodelavec tov. Rado Košec iz Petrovc in v katerem med drugim piše:

Mi, težko prizadeti osamljeni upokojenci, zelo nestrpno čakamo na predvideno uresničitev solidne zgradbe našega predzadnjega doma na idilični, brezhrupni pe-

riferiji mesta Celja. S tem bi bilo marsikomu ustrezno tudi zaradi prepotrebne duševne razvedrila, ki ga nudi mesto. Upokojenci, ki so do družbe izvršili svojo dolžnost, si ob zatonu svojih življenj zaslužijo čim več blagohotne pozornosti in olajšav.

V nadaljevanju tovariš Košec piše, kako bi naj bil dom upokojencev urejen; svoje pismo pa zaključuje:

Čimprejšnja realizacija te socialne, človekoljubne ustanove bi pomenila številno sprostitve oziroma pridobitev dosedanjih, v mnogih primerih po sili razmer tudi nezadostno zasedenih družinskih stanovanj vdovelih upokojencev obeh spolov. Saj bi bilo bržkone veliko primerov, ko prizadeti, predvsem gospodinje, zaradi starostne onemoglosti ali bolezni, ne bi bili več sposobni voditi lastnega ognjišča.

Izpolnili so plan izvoza

Gospodarske organizacije konjiške občine so že pred mesecem izpolnile predvideni letni plan izvoza. K tako pomembnemu uspehu je v prvi vrsti pripomogel usnjarski kombinat Konus. Svoje izvozne naloge je zadovoljivo izvršil tudi LIP Slovenske Konjice, medtem ko je pri izpolnjevanju izvoznih obveznosti močno zaozdravila kovinska industrija, ki za svoje proizvode še ni dobila primernega tržišča v inozemstvu.

V. L.

Najstarejši trafikant

Pred časom je odšel v zaslužni pokoj eden najstarejših trafikantov v Slovenski tovarni Ignac Kadunc. Skupno ima 41 let delovne dobe, od tega pa je kar 33 let preživel v trafiki na železniški postaji v Celju.

Obiskali smo ga na domu, kjer je ravno kot predsednik hišnega sveta pomagal pri kopanju jarkov za popravilo kanalizacije. Po krepkem stisku roke se je široko nasmehnil in dejal: »Vidite, saj niti sedaj nimam pravega časa za ženo. Izgleda, da mi je delo prav v krvi. Ne morem mimo potrebe stanovanj, seveda v kolikor nam sredstva dovoljujejo...«

Zanimalo nas je, kaj ga je privedlo v vrste prodajalcev časopisov in tobaka.

»Bil sem v službi pri železnici. Pa me je doletela smola. 1920. leta sem se ponovno vrnil v Zidanem mostu. Amputirali so mi nogo. Pa to ni bila edina nesreča. Dvakrat sem sodeloval v štrajkih železničarjev in tako sem bil kar pet let brez službe. Slednjič se mi je posrečilo dobiti službo kot trafikant na celjski železniški postaji, kjer sem bil neprestano 33 let. Milijoni izvodov raznoraznih časopisov so šli skozi moje roke, in

Veliko zanimanje

ZA OSNUTEK ZVEZNE IN REPUBLIŠKE USTAVE

Sindikalne organizacije v konjiški občini so v minulnem mesecu organizirale v delovnih kolektivih več razprav o prednostih zvezne in republiške ustave. V tej zvezi smo zaprosili za razgovor predsednika občinskega sindikalnega sveta tov. VLADA PRATNEMER-JA, ki je med drugim dejal, da je bilo doslej v 23 sindikalnih podružnicah nad trideset razprav o ustavnem gradivu. Na vseh teh sestankih je aktivno sodelovalo okoli 1700 članov, kar je dobra polovica vseh članov. Ko pa smo tov. Pratnemerja vprašali, katera so glavna vprašanja, ki so se pojavljala na teh sestankih je dejal:

Po poročilih sindikalnih ljev lahko sklepamo, da so se naši člani močno zanimali za vrsto vprašanj, ki jih nakazujejo oba prednostna, ali pa, ki jih bo treba urediti s predpisi. Sicer pa so spraševali kako bo urejena pokojnina starejšim delavcem, ki zadnja leta ne morejo več tako delati in zaradi tega manj zaslužijo, nadalje, kako bo z delavci, ki imajo še lastna zemljišča itd. Mimo tega so se zanimali, kako bo z volitvijo in odpoklicem voljenih članov, kako z združevanjem podjetij, z vlogo okraja, v kakšnih pogojih bodo v prihodnje delale kmetijske zadruge, kakšen bo položaj kmetov itd. Takih in podobnih vprašanj bi lahko še našteali. Vsa pa kažejo, da se člani zanimajo za spremembe in ustavne novosti. Poleg tega so skoraj na vseh sestankih govorili o gospodarstvu in lastnih podjetjih, o izpolnjevanju planskih nalog itd.

Ko pa je beseda nanesla na udeležbo, ki ponekod ni bila najboljša, je tov. Pratnemer odvrnil:

Nekatere težave so nastopile tam, kjer imajo delo organizirano v več izmenah in so delavci vezani na različna prometna sredstva za prevoz na domove. Razen tega imajo nekatera podjetja svoje obrate raztresene, celo v različnih krajih. Poleg tega smo ugotovili, da so se mnogi člani naših sindikalnih podružnic udeležili tudi sestankov na terenu, kjer stanujejo, kar je pač razumljivo. Vsak namreč gre rajši tja, kjer mu je bliže. Mislim, da je prav, če delavci iz podjetij sodelujejo pri razpravah o novi ustavi tudi v domačem kraju, saj lahko na ta način sodelujejo pri obravnavanju in reševanju mnogih važnih vprašanj.

V. L.

Ribiški praporščak

Ribiška praporščaka sta trenutno samo dva v Sloveniji. Prvi je menda nekje pri Novem mestu, drugega pa so izbrali pri ribiški družini v Podčetrniku, kjer so letos razvili zeleni ribiški prapor kot drugi v Sloveniji. Praporščaka Ludvika MESARCA smo ujeli v imenem, ko si je po slovesnosti še v paradi ribiški nosi ogledoval prapor, ki so mu ga zaupali v varstvo.

»Vesel sem, veste! Navdušen ribič sem, ker menim, da se ob Sotli, kamor hodim lovit, najbolj prijetno odpočijem, obenem pa je ribolov izredno velik užitek in to ne glede na prehranbeno korist. To je šport! Naša ribiška družina se je v desetletju svojega življenja dobro razvijala, saj bo kmalu štela sto članov, če pojde tako naprej. No, zdaj nas je 76 in posebej še imamo mladinsko sekcijo s 30 člani, tako nas je že krepka stotinja, ki vsekakor potrebuje svojega praporščaka, ne!« se je vedro nasmehnil in oči so se mu iskrale v prikritem ponosu.

Ribiška družina Podčetrtek usmerja ribiški šport za vso vodovje šmarnske občine. Ob desetletnici so razvili svoj prapor. Trudijo se, da bi po lahkih izbor rib, zato goje kalifornijsko postrv in še druge podobne zvrsti. Pri Tekačevem so si uredili ribnik, ki že postaja gospodarsko zanimiv. Ti naporji bodo nedvomno največ

Večji promet - manj nesreč

Prometni organi v konjiški občini so letos prijavili sodniku za prekrške 140 uporabnikov cest v kaznovanje. Vsi ti so bili kaznovani za skupno 270.000 dinarjev. Nekaj sto pa je bilo takih, ki so jih organi mandatno kaznovali kar na cesti. Imeli pa so tudi nekaj primerov, da so morali voznikom motornih vozil odvzeti za nekaj časa vozniška dovoljenja. Vsi ti in še nekateri drugi vzgojni ukrepi so pripomogli, da se je število prometnih nesreč precej zmanjšalo, navzlic povečanemu prometu.

V. L.

Manj izostankov od dela

Zivahne razprave o problemih socialnega zavarovanja in izostankov od dela so v konjiški občini že dale prve pozitivne rezultate. To se vidi tudi pri finančnem primanjkljaju podružnice zavoda za socialno zavarovanje. Medtem ko je primanjkljaj po prvih sedmih mesecih letošnjega leta znašal nekaj nad dvajset milijonov dinarjev, je ostalo ob koncu oktobra nepokritih še okoli pet milijonov. Pri podružnici menijo, da se bo ta primanjkljaj do konca leta še zmanjšal.

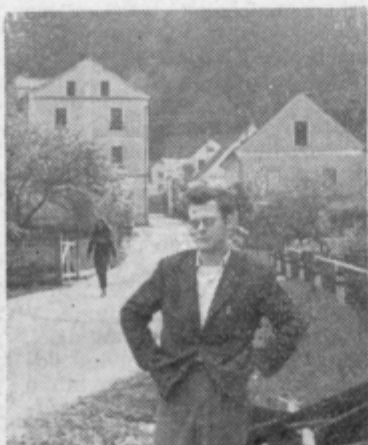
NE SPONTANO, TEMVEČ NAČRTNO DELO

»Mladina dela vendar zase, za današnji čas in še za prihodnje rodove. Na vsem, kar ustvarjamo danes, temelji prihodnost, v katero zremo z velikim zaupanjem. Skrb za mladino je v rokah vse družbe in mladinske organizacije je tista, ki naj uveljavlja načrtno delo in tako v sebi oblikuje mladega človeka. Življenjski problemi so izredno pisani, mlad človek se s svojo oblikujočo osebnostjo dotika vseh vprašanj in hoče biti enakovreden ustvarjalec, kar je razumljivo. Pri temu pa je potrebno našemu mlademu občanu pomagati, mu omogočiti, da bo sodeloval, soustvarjal.« Tako nekako je govoril na nedavni občinski konferenci predsednik šmarnskega občinskega komiteja LMS DARKO BIZJAK.

Predsednika Bizjaka smo ujeli v Kozjem, kjer biva in v skopih besedah je nanizal vrsto misli o delu in življenju šmarnske mladine. Krhko se je nasmehnil, ko se je ozrl na razpadajoč plot.

»Saj lahko kar tu pričnem. Pravkar razmišljam, da bi tudi tega lahko popravila mladina. Morda so delovna akcija prav tišča oblika, ki vse občane prepriča o vrednosti mladinske organizacije. To je fizični odraz skupnih naporov, ki jih pa ni malo. Naši mladinci so se izredno izkazali v celjski brigadi na »Avtocesti« saj so skoraj vsi udeleženci danes udarniki. Pri urejanju domačih krajev, popravilu cest, gradnji telovadščic in vodovodov je sodelovalo 773 članov, ki so opravili okoli 4.300 delovnih ur prostovoljno, kar nedvomno predstavlja vidno vrednost. Najbolj razgibanji so bili v steklarni »Boris Kidrič«, v Polju ob Sotli, Kozjem, Sentvidu pri Grobelnem, Pristavi, Podsedri, steklarski šoli, Donacki gori, Rogatcu, Kostivnici in Šmarju pri Jelšah. Menim pa, da to ni bistveno. Tako so sodelovali mladinci v skupnih akcijah z organizacijami

SZDL. Dosti bolj pomembno je izobraževati mladega človeka, ga oborožiti z znanjem, da se bo v življenju na svojem delovnem mestu, v svoji življenjski sredini lahko primerno uveljavil. Moramo priznati, da so dokaj rado pojavi te, da je mladina lačna, nagiba v posameznih primerih k želji po lahkem, brezdelnem življenju, kar pa moramo preprečevati, toda ne samo z besedami, temveč z načrtnim delom, ki prenaša golo spontanost. Mladina je polna mladostnih sil, željna akcije, zato ji moramo to nuditi, toda pri nas je zaradi relativne zaostalosti še zelo težko. Mladinska politična šola v januarju se je lepo obnesla in to nameravamo gojiti še vnaprej. Presenečen pa sem, da so nekako zamrli naši klubi OZN, ki so lani v Kozjem in Šmarju odlično zaživeli. Letos je mednarodnih problemov toliko, da se vsi zanje zanimamo; doždeva pa se mi, da niso imeli dovolj povezave z ostalimi organizacijami in se je zataknilo pri predavateljih in sredstvih. Tudi z ostalimi predatnjami, ki si jih že

lijo, lahko rečemo, v vseh 39 mladinskih aktivih, je enako. Delavska univerza sicer ima lep program, je pripravljen pripraviti

ČITAJTE

CELJSKI
tednik

Več discipline v kmetijstvu

ŠTEVILNE GOVORE O PRREDNOSTI DRUŽBENEGA SEKTORJA V KMETIJSTVU

Na zadnjem zasedanju obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Zalcu so odborniki posvetili največ časa kmetijskim problemom. Poročal je predsednik sveta za kmetijstvo tovariš KAREL KAC, nadalje kmetijski inšpektor FRANC LEDNIK, gozdarski inšpektor STANE JURJOVEC, veterinarski inšpektor MILAN VEGER, predsednik upravnega odbora gozdnega sklada občine Zalec VLADO PLASKAN in predsednik upravnega odbora sklada za napredek živinoreje tovariš JELOVSEK.

Odborniki so tako na tej seji dobili zaokroženo celoto o delu ustreznih občinskih organov na tem področju. V prvem delu je zlasti zanimiv podatek, da je svet za kmetijstvo odločil, da se prevzame v prisilno upravo okoli 37 hektarjev zemljišč zaradi nepravilnega izkoriščanja zemlje in neupoštevanja minimalnih agrotehničnih ukrepov. Velja še pripomniti, da je bilo delovanje sveta za kmetijstvo v preteklem obdobju izredno živahno, kar je prav gotovo v veliki meri zasluga prizadevnosti članov sveta. Kopica problemov je stala pred svetom, in sicer problemov, ki so po svojem značaju take prirode, da jih ni bilo možno odložiti. Sem sodijo raz-

prave o podružabljanju gozdne proizvodnje, nadalje vprašanja v zvezi z odškodnino za zemljišča ob regulacijskih delih, živinoreja — nadalje hmeljarska problematika in podobno.

Zanimivo je, da je tudi kmetijska inšpekcija posvetila v zadnjem obdobju posebno pozornost pravilni obdelavi zemljišč. V žalski občini je inšpekcija predlagala kar preko 130 kmetovalcev zaradi nepravilnega izkoriščanja zemljišč ali neupoštevanja agrotehničnega minimuma v postopek. V devetih primerih so postopek takoj ustavili, v 99 primerih pa so kmetovalci med postopkom uredili pomanjkljivosti. Le v dvanajstih primerih je tako prišlo do prisilnega

upravljanja z zemljišči za obdobje petih let.

Kmetijska inšpekcija pa je dala tudi zanimiv predlog. In sicer ta, da bi kazalo prenesti upravljanje zemljišč, pridobljivih s hidromelioracijami na kmetijsko organizacijo — vodna skupnost pa bi opravljala potrebna hidromelioracijska dela v uslužnostni obliki. Dokaj zanimiva in poučna je ugotovitev, da so se pravilnega letnega škropljenja sadnih dreves držali le obratni družbenega sektorja, medtem ko je bilo škropljenje sadovnjakov zasebnega sektorja v letnem obdobju nezadovoljivo — v nekaterih primerih pa so zasledili celo prekrške zakona o zatiranju rastlinskih škodljivcev. Pri zatiranju ameriškega kaparja so to zasledili v 35 primerih. Isto pomanjkljivost so opazili tudi pri zatiranju divjega hmelja.

Veterinarska inšpekcija je bila v zadnjem obdobju zelo agilna. Tudi na tem področju se je nabralo precej problemov. Natanko so pregledali molzne krave zlasti glede na kužne bolezni. Tako so zaznali kar 273 vzorcev mleka, istočasno pa je inšpekcija pripravila ustrezne ukrepe zoper kužne bolezni. Dokaj uspešno je bilo posredovanje inšpekcije pri zahtevi potrošnikov za kvalitetnejše meso, kar je imelo izredno ugodne posledice. Sedaj se le poredkoma dogaja, da bi bilo v prodaji tudi le deloma neustrežno meso, kar je bil zlasti v poletnih mesecih, dokler ni imelo podjetje »Mesnina« ustrezne hladilne voze, večkrat slučaj. Na pobudo veterinarske službe in sveta za blagovni promet so bile ustrezno urejene tudi prodajalne z mesom na Vranskem, v Prebrodu in v Zalcu. Le mesnino v Zabukovci so morali zaradi nezadostnih in neustreznih pogojev poslovanja zapreti.

V nadaljevanju je občinski ljudski odbor sprejel tudi odlok o priznavalnini in posebnimi pomoči borcem in aktivistom NOV, udeležencem španske vojne, predvojnimi političnim revolucionarjem in njihovim svojcem ter otrokom padlih borcev.

Vaše novice

V PETROVČAH SI ŽELE OTROŠKI VRTEC IN POKRITO POSTAJALIŠČE ZA AVTOBUS

Zadnja konferenca krajevnega odbora Socialistične zveze v Petrovčah je bila izredno živahna. Kar tristo ljudi se je zbralo, razprava pa je zajela vse pereče probleme kraja.

V Drešnji vasi so s prostovoljnimi delom uredili cesto, delno je urejena tudi kanalizacija; s prostovoljnimi delom so speljali tudi lep kos vodovodnega omrežja.

In kaj postavljajo ljudje v ospredje za naslednje obdobje? Sodi, da bi bilo potrebno urediti pokrito postajališče za avtobus. Velik problem pa je tudi pomanjkanje ustrezne varstvene ustanove za otroke.

zaslužila stanovanje?

Magda ima res »rekord«, ki pa je v času gradnje hišice prav dobro služil. S tem »rekordom« je Magda zvozila svojim prijateljem vse kar je bilo potrebno za gradnjo hišice, skratka vse, kar je avtomobil prenesel. Brez vsakega plačila jim je služila skoraj tako kot da bi bila »taksi šofer«. Magda je bila dober prijatelj, poleg tega pa je dobro vedela, da si pravico do stanovanja mora zaslužiti. Tako je opravljala vse, kr so ji prijatelji naročili. Cistila je okna v novem stanovanju in pomagala pri ostalem čiščenju stanovanja. Tega pa je bilo veliko, preden je bilo vse gotovo. In ko je naposled pošlo še denarja za okenske rolete, je Magda spet pripravljena prijatelje rešiti iz zagate. Tudi ob prihodu iz inozemstva, je Magda delila s prijatelji stvari, ki so bile po njenem mnenju dokaz prijateljstva.

Magda je res obrtnik. Res je tudi, da lahko zasluži 10.000 dinarjev na dan. Lahko pa tudi manj, ali pa celo več. Vprašanje je le, koliko ji od tega ostane. Prav gotovo se Magda ne bi borila na ta način za tako stanovanje, če bi sama imela možnost gradnje.

Ko se je Magda prebudila, je bila vsa potna od mučnih sanj. Vendar sreča, da so bile to sanje, kajti resnica bi bila neverjetna.

Magda

10 ton jabolk

Letošnja sadna letina je bila izredno slaba. V okraju so na vseh sadovnjakih pridelali kar za 60 odstotkov manj od predvidevanj in možnosti ob normalni letini. Dokaj drugačno podobo pa so ustvarili v drevesnici Mirošan, kjer so dosegli zavidljive uspehe. O tem smo se pogovorili z inž. Vidom Korberjem. Tole je dejal:

»Od 1953. leta, ko dejansko začne razvoj Mirošana in ko je bilo tudi komaj 6 ha 40-letnega sadovnjaka, pa do danes je drevesnica hitro rasla. Nove površine, sedaj je pod jablani že 66 hektarjev, smo pridobivali predvsem s krčenjem gozdnih površin, v zadnjih letih pa pridobivamo nova zemljišča tudi z odkupom.

Zakaj smo zabeležili relativno zelo lep uspeh? Prav gotovo zaradi pravilne nege sadnih dreves. Z podatke, da smo plantažne nasade sedemkrat škropili pove zgozno, kako bistvena je uporaba pravilnih agrotehničnih ukrepov. Istočasno pa smo uporabili okoli 2000 do 2500 naravnih gnojil na hektar. Posebnost letine v Mirošanu pa je bila izredno dobra kvaliteta jabolk, saj je bilo kar preko 70 odstotkov jabolk ocenjenih v prvo vrsto (JUS I). Najbolj se na naših zemljiščih obnesejo jabolka »jonatan«, »zlati delešec« in »zlata pramenca«. 10 ton kvalitetnih jabolk pa je prav gotovo za letošnjo sezono dokaj lep uspeh.

Neprimerno slabše je bilo na ribezovih nasadih, kjer je pozeba uničila 65 odstotkov pridelka. Kljub temu pa smo uspeli vseh 8 ton, kolikor smo letos pridelali na osmih hektarjih, posredovati za izvoz.

»In perspektive?«
»Precejšnje so — saj prav popolna specializacija našega obrata omogoča v strukturi dejavnosti vse hitrejši napredek. Ta se odraža tudi v vse hitrejšem razširjanju površin obrata. V naslednjem obdobju bomo z odkupi in krčenjem povečali površine za sadovnjake na nadaljnjih 74 hektarjev, a tudi proizvodnjo sadik nameravamo dvigniti od dosedanjih 30 tisoč sadik letno na 70 tisoč sadik.

le

Interju

Stefan Pečolar:

REKORD, TEŽAVE Z VREMENOM IN STANOVANJA

Pred dnevi smo obiskali skupino delavcev, ki urejujejo pri Zalcu nove velike hmeljske žičnice. Kljub nekoliko neugodnemu vremenu — zaradi snega in padavin je namreč delo otežkočeno — so delali. Med njimi pa smo srečali tudi upravnika ekonomske enote Vrbje, tov. Stefana Pečolarja.

»Vreme nam dela letos precejšne skrbi«, je dejal. »Ko bi vsaj nekaj lepih dni še imeli, pa bomo zadovoljni. Pomislite, za 55 hektarjev novih hmeljišč gradimo žičnice in velikega pomena bo, če bomo uspeli vse vkoreninjence zasaditi do konca leta. Trideset hektarjev smo že zasadili — torej gre res le za nekaj lepih dni. Kajti sicer bomo morali saditi spomladi, kar bi pomenilo za polovico manjši pridelek. Na kasneje zasajenih površinah bi izgubili na hektar prav gotovo vsaj 400 kg hmelja.

Povedati pa moram, da so ekipe, ki sadijo hmelj, izredno pridne. Ljudje se zavedajo pomena dela, a tudi stimulacija je ustrezna. Letos pri obnovi hmeljišč v naši ekonomski enoti dela po 100 ljudi, in sicer so to stalno za-

posleni delavci. Opuščanje sezonske zaposlitve se kaže pozitivno pri kvaliteti in storilnosti. Vsekakor pa je letošnja obnova hmeljišč majhen rekord. Doslej namreč v Savinjski dolini tako obsebnih del pri urejanju novih hmeljskih nasadov ni bilo.

Tovariš Pečolar je omenil tudi izredno pereče vprašanje — pomanjkanje stanovanj za kmetijske delavce.

»Hvalevredna se mi zdi pobuda občine, ki se je odločila, da bo v naslednjem obdobju dajala tudi temu problemu ustrezno mesto in pomen. Kajti kmetijske organizacije same ne bi zmogle izgradnje potrebnih stanovanj. Kmetijski delavci pa prav tako kot delavci v industriji ali kje drugje imajo pravico do ustreznih stanovanj,« je končal pogovor tov. Pečolar.

—m

NAVZGLIC TEŽAVAM Dva pogovora o istem

Na vzpetini med hmeljišči se ponosno dviga gradbišče nove livarne v Zalcu. Sodobno urejena livarna bo vsekakor za žalske livarje pomembna pridobitev. Toda tokrat, ko smo jih obiskali, se nismo zanimali samo za prednost nove livarne, temveč tudi — kako potekajo gradbena dela. Žalska livarna je namreč bila precej časa sporni predmet med žalskim gradbenim podjetjem »Gradnja« in celjskim »Ingradom«. Ker je tedaj »Gradnja« bila s svojo ponudbo cenejša, so prevzeli po licitaciji gradbena dela. »Ingrad« pa je zatrjeval, da domače žalsko gradbeno podjetje zahtevnih nalog ne bo zmoglo.

Vendar kaže, da so se pri svojih trditvah usteli. Žalsko podjetje je zastavilo vse sile, da naloge v redu in pravočasno izvrši.

»Res je«, so nam dejali, »da obstajajo med gradnjo nekatere težave. Toda pri kateri gradnji težav ni? In če si ogledate delo, boste lahko sami videli, da smo uspešno rešili tudi problem montaže težkih nosilnih betonskih tramov, čeravno na gradbišču ni žerjava. Ostala gradbena dela pri gradnji velike hale livarne pa niso predstavljale večjih težav.

Vprašali smo tudi direktorja kovinskega podjetja v Zalcu tovariša Antlogo za mnenje. Takole je odgovoril:

»Za nas je bila pomembna le cena, kajti znano je, da smo sredstva sami zbrali. Trdna pogodba nam jamči predračunsko ceno — natanko določeni roki pa so tudi predvideni. Morda nam zaradi nestrpnosti, ker bi radi čim prej obratovali v novih prostorih, navidez izgleda, kot da bi dela počasi napredovala. Vendar ne moremo ničesar pripomniti. Domače podjetje se je pokazalo pri teh delih izredno vestno in prizadevno. Upam tudi, da ne bo kakih večjih zastojev. Gotovo bi nam premaknitev začetka obratovanja povzročilo večje težave, kajti vse pogodbe slonijo na novih kapacitetah. Vendar spriči dosedanjega tempa gradnje in ob prizadevanju gradbenega kolektiva lahko upamo in smo prepričani, da bodo eventualne težave odstranjene.

Oba pogovora sta bila res zanimiva — da je tako, dokazuje gradbišče. Gradbišče nove livarne pa je tudi dokaz, da je z voljo možno premagati mnoge, včasih na videz tudi nepremagljive ovire.

—č

Naš obisk v Kozjem

Pravzaprav je naslov nekoliko zgrešen, kajti v Kozjem je le samostojen obrat šmarske kmetijske zadruge. Tja smo se pretekli teden napotili. Zanimali so nas letošnji uspehi delovanja obrata, saj je organizacijsko delovanje v drugačnih pogojih kot pretekla leta. Prišli smo prav v času, ko so v kolektivu obrata (kolektiv šteje okoli 100 članov) razpravljali o novih predlogih združenega sveta zadruge. Osrednji združni svet je namreč mnenja, da morajo vsi obratni imeti isti status, kajti enotna organizacijska struktura je pogoj za uspešno delovanje vse zadruge. Jasno pa je, da pristojnosti obratnega delavskega sveta v Kozjem s tem ne bi bile okrnjene. V Kozjem pa se porajajo sumi. Bržčas gre za nezadostno informiranost, kajti v razgovoru s tovarišem Vončinom smo zvedeli, da Kozjani v nobenem primeru ne stremijo za odcepitvijo, niti nimajo kakih posebnih zahtev, ki bi bile v nasprotju s splošnimi težnjami za napredek kmetijstva v vzhodnih območjih celjskega okraja. Prav narobe, tu se pojavljajo posebne težave in prav s pravilno organizacijo, ki mora biti postavljena po temeljitem preudarku, bo možno kmetijstvu dati pečat in vlogo, ki jo v tem predelu ima.

V Kozjem se prav dobro zavedajo velikih potreb po investicijah. Tako bo že letos potrebno doprati gradbišče v Lisičnem v zaprt hlev za sto glav živine. V tem hlevu bodo uredili pitališči, in sicer tako, da bodo živino dopitali. Sodi, da bodo tu lahko trikrat na leto zamenjali vso živino. Potrebne pa so že nadaljnje investicije pri razvijanju proizvodnje jagodičevja in podobno. Vsa ta prizadevanja in želje se seveda naslanjajo na nove investicije, ki bi jih samostojen obrat

ne zmogel. Zaradi tega je tudi neumestna težnja za nekim izjemnim statusom. Hkrati pa tovariš Vončina meni, da bi bilo koristno uporabiti dobre strani izkušenj obrata v Kozjem za nadaljevanje dela v vsej zadruzi; nekateri organizacijski prijemci so se namreč pokazali kot koristni.

Beseda je nanesla tudi na problem razcepljenosti zemljišč socialističnega sektorja. Samo na področju Kozjega ima zadruga svojo zemljo na 200 parcelah. Ta razdrobljenost vsekakor ovira nemoteno in rentabilno proizvodnjo. Zraven pa je zemlje v socialističnem sektorju dokaj premalo, da bi lahko uresničili vse načrte. Istočasno pa se po-

javlja nekoliko razkorak med drugo in kmetovalci v višjih predelih. Zanimivo je, da to kmetje-zadružniki ne gredo v korak s časom, temveč še naprej forsirajo neblagovno proizvodnjo, ki je zelo draga in v mnogih primerih zaradi ekstenzivne obdelave zemlje ne zadostuje niti za življenje kmetovalcev. Ta problem bo zaradi tega v bodoče potrebno obravnavati ločeno, zlasti še zato, ker kmetovalci iz višjih predelov ponujajo zemljo.

Nasploh pa je tov. Vončina menil, da je potrebno tesno sodelovanje in enotnost vseh združnikov, kajti le tako je možno doseči napredek, in sicer enotnost na vseh področjih delovanja.

KRMA - PRVI POGOJ

Z letošnjim stanjem v živinoreji smo le težko popolnoma zadovoljni. Medtem, ko se je pitanje povine predvsem za izvoz zelo razširilo, in sicer v lastni proizvodnji kmetijskih zadrug in v kooperacijski proizvodnji, pa pri ostali živini zaznamujemo delno navedanje. Značilen podatek je upadanje mlečnosti, ker je značilno zlasti za prvo polovico leta, nadalje visok odstotek obolelih živali in podobno.

Res je, da so se kmetijske zadruge trudile (zasebniki enako), vendar so v zadnjih mesecih zabeležili le delno ugodnejši rezultati. Medtem, ko so na kmetijskih gospodarstvih družbenega sektorja precej zavirali nemoteno napredovanje živinoreje za naše pogoje, neustrezni odpri hlevi, pa je v družbenem in zasebnem sektorju največja ovira in zavora krma. Krmska baza nasploh ne zadošča, predvsem zaradi tega, ker je precej površin močvirnatih in kislih. Z meliorativnimi deli so

sicer nekatere površine izsušene, vendar je to zaenkrat le mali delež. Prav gotovo ti podatki nakazujejo kmetijskim organizacijam večjo pozornost za pridelovanje živilske krme v vseh oblikah. O tem problemu so precej razpravljali na zasedanju občinskega ljudskega odbora v Zalcu, nanj pa sta opozorila oba zbora okrajnega ljudskega odbora.

Podpredsednik OLO v Celju tovariš Sprajce je ob tej priložnosti še opozoril na težnje nekaterih kmetijskih zadrug, ki skušajo doseči previsko marže pri posredovanju živine za trg. Ti pojavi ustvarjajo zelo negativne posledice — upadanje zanimanja za kooperacijsko proizvodnjo, nadalje črne zakole in podobno. Končna posledica pa je obubožanje fonda živine. Prav gotovo bo potrebno te napake in slabosti odpravljati, kajti upadanje ponudbe klavne živine je eden od nevarnih znamenj, zlasti ker se pojavlja predvsem v nehmeljarskih območjih.

Pogovorili so se

Dopusti, bolnice, stroji in stroški

ZIVAHNO JE BIL TO DAN V EKONOMSKI ENOTI COTTON PLETILNICE V POLZELSKI TOVARNI NOGAVIC. OBRATNI DELAVSKI SVET JE OBRAVNAVAL URESNIČEVANJE PLANSKIH OBVEZNOSTI. NAS OBRAZ, SO UGOVORILI, JE IMEL V PRETEKLIH MESECIH LE NEZNATEN IZPAD PROIZVODNJE, ZAOSTANEK PA JE PRAV V ZADNJEM MESECU NEKOLIKO PORASTEL. ZARADI TEGA SO MENILI, DA BODO MORALI STORITI USTREZNE UKREPE. DA NADOKNADIJO IZGUBLJENO.

»Ja, je dejal nekdo od članov obratnega delavskega sveta, »zaostanek res ni najboljša ocena. Toda sedaj, ko stanje popravljamo, prav gotovo lahko iz nekaterih pomanjkljivosti v zadnjem obdobju dobimo poučne izkušnje; kako ne smemo v bodoče poslati in kje so še možnosti, da izboljšamo naša prizadevanja.

»Menim,« je nadaljeval, »da bomo v naslednjem letu morali posvetiti posebno pozornost pravilnemu razporejanju letnih dopustov. Zaradi strnjivosti dopustov v letnem času je bilo v poletnih mesecih v pletilnici domala prazno.

»Prav ima tovariš«, se je oglašala pletilka. »Toda razen tega, da bo potrebno načrtneje planirati dopuste, bomo morali posvetiti še več pozornosti povečanju storilnosti. To bo zlasti pomembno sedaj, ko so stroji vse bolj izkoriščeni in ko ne bo možno ustvarjati »rezerv.«

Tako se je pogovor na tem se-

STANOVANJA ZA KMETIJSKE DELAVCE

Pred kratkim so se pri žalskem agrokombinatu domenili, da bodo uredili v Zalogu za potrebe kmetijskih delavcev tri družinska stanovanja, tri garsoniere in osem samskih sob.

Na koserijo o stanovanju in obrtniku, ki se je samovoljno vselil v enodružinsko hišico, smo dobili odgovor — enako v obliki humoreske, ki jo tudi objavljamo:

„Prijateljstvo v sanjah“

ali »Zlati časi za lastnike hiš«

Magda je imela prijatelje in ti prijatelji so gradili hišo. Hiša pa je bila tako velika, da bi bilo lahko v njej dvoje dvosobnih stanovanj. Torej, ti prijatelji so Magdi odstopili eno teh stanovanj pod pogojem, da si ga sama uredi in kupi tudi sama vse potrebno, tako npr. ploščice za kopalnico, bano, bopler ter podobno. Priskočila pa naj bi jim na pomoč tudi pri dokončni gradnji. Na prigovarjanje prijateljice, kako prijetno bo stanovati skupaj in si deliti vse, se je Magda navedla za to, čeprav je stanovanje precej daleč iz mesta. Ko pa se je Magda hotela zavarovati in predlagala prijateljem, da naj nekaj o tem tudi zapišejo, da bo bolj držalo, so ji to odklonili, češ, da njihova beseda velja prav toliko, kot če bi bila zapisana na papirju. Ker je Magda bila zelo naivna, je seveda verjela besedom, saj je mislila, da so vsi ljudje tako pošteni kot sama.

Kako pa je s tem, se je poka-

zalo, ko je bila hišica dograjena in je manjkala samo še malenkost pri instalacijah. Torej vselitev je bila pred vrati, ko se je zgodilo nekaj nenavadnega. Ključ od glavnih vrat je Magda že imela, pa ga je po naročilu lastnika hišice posodila parketarjem, ki so se polagali parket. Lastnik hiše pa je z družino odšel na dopust, ne da bi Magdi povedal karkoli in ji tako obrnil hrbet.

Ker je Magda mislila, da je to le pomota ali nepazljivost da ni pred odhodom prijateljev na dopust dobila ključev, si je pomagala sama, kakor je vedela in znala. Magda se je kljub temu vselila, ker ni verjela da ni več zaželeno. Menila je, da ji prijatelji ne bodo štelili v zlo, ker se je vselila ob času njihove odsotnosti. Pa saj je imela tudi že vse pohištvo, predvsem kuhinjsko, ki je bilo narejeno celo po meri stanovanja, shranjeno na podstrešju hišice že več mesecev.

Sedaj pa, kako si je Magda

Ljubše so mi zmage

Razgovor z Mladenom Oljačem

Vsedel sem se poleg dobitnika nagrade Udruženja književnikov Srbije Mladena Oljače za leto 1959 za roman »Molitva za moju braću in pogovor je stekel o sodobnih piscih. Z užitkom je »nokatral« književnega obrt-

let naprej je venomer raslo število mojih bratov. Toda štiri leta so vendarle dolga doba in smrt ni prizanašala. Toda tudi v povojnem obdobju se je marsikdo zlomil. In prav v to snov sem posegel.

*Čitaocima, Celjski tednik
bratke i sroloce pozdrave*

Skunde Mladen

*Čitaocima, Celjski tednik
bratke i sroloce pozdrave*

Reymarqua in zadal nekaj hudo zasoljenih na račun umrlega ameriškega velikana Hemingwaya. Cviček in hotelska toplota nista zgolj krvi, temveč tudi besede, čeprav je zunaj ležalo za dobri dve pedi letošnjega prezgodnjega snega. Prešel sem v napad.

Kaj vas je inspiriralo za roman »Molitva za moju braću«?

● Inspiracije? Te sploh niso bile potrebne. S petnajstimi leti sem se pridružil kozarskemu partizanskemu odredu in od tistih

Topel nasmeh je ozaril blede lice mladega Oljače in nedolgo zatem mi je potisnil v roke sliko svoje matere — seljakinje iz sela Devetacev na Kozari.

Najdelavnejša je PEVSKA SEKCIJA

V vrstah velenjske Svobode je trenutno najdelavnejša pevska sekcija. Njena prednost je v tem, da je že lani zaradi objektivnih vzrokov zastavila samostojnejšo obliko delovanja in je bila edina, ki je občni zbor društva pričakala z delovnim programom. Ostale sekcije se trenutno love ravno okrog delovnega programa, pevska pa že prireja koncerte. Tako bo 25. novembra nastopila z izbranim sporedom v Zavodnji v novozgrajenem kulturnem domu. Na ta koncert bodo povabili tudi mater padlega heroja — pesnika Karla Destovnika-Kajuha. V tem času bo minilo 40 let, odkar se je rodil ta veliki pesnik narodnoosvobodilne borbe.

Pa ne le to. Prihodnji mesec — 15. decembra — bo v Velenju koncert pevskega zborov iz vseh slovenskih rudarskih revirjev. Dolež se je za to svečano prireditev prijavilo 11 pevskih zborov iz Trbovelj, Hrastnika, Raven na Korškem, Zagorja in Velenja. Takšna dejavnost je nedvomno hvale vredna in vzpodbudna tudi za ostale sekcije, nerodno pri tem pa je to, da je organizacija te revije šla mimo vrst Svobode (čeprav sodeluje s pevske sekcije »Kajuh«) in da je organizator ter pokrovitelj rudnik lignita Velenje.

rezom. Zbudili ste kritična peresa, ki so bila za in proti?

● Da. Imel sem občutek, da je huje kot v dneh, ko smo se poslednji preostali zbrali na Kozari in nam je v jutranji zori pesnik Skender Kulenović recitiral svojo pesem o materi, ki išče sina v globelih Kozare. Pri kritičnih obročih žal nisem pozikšal preboja.

● Ali je res, da se za vaš roman zanimajo založniki v Londonu in New Yorku?

● Res je. Dosedaj je preveden v nemščino in angleščino ter poljščino, prihodnje leto pa bo izšel v Parizu v francoščini.

● To so nedvomno lepi uspehi pisatelja šestindesetih let?

● Z besedo uspehi nimam najboljših izkušenj. Ljubše so mi zmage, čeprav so te še bolj redke.

Z dokajšnjo zakasnelostjo se je oglašil pesnik Skender Kulenović in z enim samim stavkom povezal današnje z večeršnjim — »Dali smo opet na Kozari...«

PIKNIK NA BOJIŠČU

(DRUGI DEL VEČERA DVEH ENODEJANK, OB PREMIERI V PE-TEK, 16. NOVEMBRA 1962)

Enodejanka pofrancozenega Spanca Fernanda Arrabala je v drugem delu gledališkega večera prinašala posebno obliko modernega gledališča: grotesko, ki se s svojim surrealističnimi situacijami in z dialogom iste vrste postavlja v vrsto »antidrame«, po formalnih platem podobne tistim, ki jih v svojih manifestih propagirajo in ki jih pišejo evropski avantgardisti: Beckett, Adamov, Ionesco, Artaud.

Ideen stržen drame je v pošastni, groteskni obsodbi malomeščanstva, tistega, ki mu vojna pomeni le zanimivo dogodivščino na nedeljnem izletu, zanimivo in nepomembno toliko časa, dokler ne začne posegati v njegov intimen, zaseben svet, tistega, ki zanj tuja smrt ni absurd. Iz obsodbe (ali bolje: iz bridkega zameha) tega malomeščanstva zraste v konsekvenci Arrabalovo zdravo zavzemanje za zdravo in naravno uravnane, zares humanistične odnose med ljudmi, za ukinjenje ozkega, konformističnega malomeščanskega »solzavega« humanizma.

Arrabalov »Piknik na bojišču« po idejni tehtnosti in teži nekje zaostaja za Dorstovo »Ženo pred obzidjem«. Vendar je aspekt njegovega upodabljanja Dorstu na-

sproten, manj izčrpen in zaključen bi mogli reči.

Gledališki mik Arrabalove groteske je v silovitih odskih učinkovitosti. Zgovornejša in tehnejša od vrednot, ki bi jih naj razodevala beseda iz dialoga, je situacija sama: groteskna, karikirana, izrojena, zavoljo popačenih odnosov popačena. Beseda je za razliko od »Žene« le akciden-

Volodja Peer kot vojak Zapo v Arrabalovem »Pikniku na bojišču«. (Karikatura G. Vrhovca)

čna ilustracija situaciji, ne pa poglavito izpovedno izrazilo. Govoriti je torej treba z vzdusjem, upodabljanj z izrazito seriozno postavljenostjo atmosfersko igro.

Zavoljo nepravilnega pojmovanja Arrabalove odrske izraznosti in posredno tudi idejnosti se je groteskni, jedki, surrealistični »Piknik na bojišču« v Celju

izrodil v nesimpatično, neke cel odvrtno burko. Namesto grozotne, groteskno seriozne podobe nekaterih malomeščanskih egoizmov, ki iz nje vzraste boleča, sarkastična in obenem tako pretresljiva, neumljena obsodba teh egoizmov, se je na odru konstituiralo bulvarno-komedijsko, osladno (na nekaterih pasusih celo s sentimentalnostjo pobarvano), malodramsko duhovičenje, ki je iz »Piknika«, pošastne groteske, delalo neprizadet, lahkon skeč. Režija Mirana Herzoga je pogrešila že pri preveč vsiljivih, burkaških kostumih, pa nekaterih rekvizitih; pri oblikovanju igralških deležev pa so mu vsi interpreti uhajali iz groteske v burko, vsi z izjemo Slavka Strnada, ki je uspel zadeti značaj Arrabalove groteskne obsodbe prav v poudarjeni seriozni igri, tisti, ki so se ji ostali igralci odrekli zavoljo komedijske efektnosti, ki da jo ima Arrabalov tekst. Arrabal je seveda daleč od lahkotnosti take vrste: neprizadete in nepretenciozne, daleč v grozovit, obupnem, iz resnično prizadetih spoznanj porojenem bledem zasmehu; daleč od vseh tistih egoističnih človečanstev, ke se zanje zavzema sodobno, sentimentalno malomeščanstvo, človečanstev, ki pa so že v svojem bistvu vse prej kot resnični »človeški« humanizem. A. I.

FRAN ROŠ:

Spomini NA SRBIJO 1941-1943

30

Med 28. in 29. nadaljevanjem je pomotoma izostal naslednji zaključni del 15. poglavja, ki ga tu naknadno objavljamo:

Ta dan in vso noč je sijalo nebo nad Čuprijo in Jagodino. Sovjetska artilerija je grmela neprestano. »Katjuše« (avtomatski metalci granat) so metale sope ognjenih jezikov skozi temo. Od njih se je vsakokrat za več sekund globoko potresla zemlja pod nami. Razbita je bila nemška artilerija na brdu Gilje za Moravo, ki je že v turški dobi imelo veliko obrambno vrednost. Tudi tu pri Supski je RA uspela s postavitvijo pontonskega mostu in utrditvijo mostišča onkraj reke. Tako Nemci niso mogli več braniti Čuprije brez tveganja, da bodo odrezani od svojega zaledja.

Ob 5. uri zjutraj dne 13. oktobra je Čuprijo in njeno daljno okolico pretresla mogočna eksplozija, ki smo jo čutili tudi v Supski. Takoj smo vedeli: Nemci so razstrelili moravski cestni most in to je pomenilo, da so zapustili Čuprijo. Železniški most pa je ostal nepoškodovan, ker je neki neznanec tam v zadnjem hipu prerezal kabl za vžig min. Mesto je bilo osvobodeno, a z jagodinske strani so ga Nemci še obstreljevali.

Nekaj ur pozneje istega dne je bil osvoboden tudi Paračin, kjer je ogromna množica ljudi pričakala Rdečo armado. Prav tedaj so prispele v mesto tri divizije NOV, hiteče proti Beogradu.

V Jagodini so se Nemci močno utrdili tudi v večjih zgradbah. Trdi boji z njimi so trajali do 17. oktobra in so zahtevali precejšnje žrtve.

Med padlimi je bil tudi naš tovariš Peter Lorenčič, posestnik iz Kamnice pri Mariboru. Imel je sina v partizanih in se je kakor Čepičevi pred četniškim maščevanjem iz Čuprije zatekel v opekarno onkraj Morave.

Rusko infaterijo, ki je tu prodirala v strelcih, so obstreljevali

OB OTVORITVI LIKOVNEGA SALONA V CELJU

Direktor Moderne galerije Zoran Kržišnik govori

Izbor iz sodobne slovenske grafike

Ob prazniku republike je Celje pridobilo kulturni objekt, ki je že dolgo časa sodil v mesto kot središče velikega območja naše ožje domovine. Likovni salon v vogalni dvoranci Narodnega doma je bil na svečan način izročen svojemu namenu 27. novembra zvečer.

Svečane otvoritve so se udeležili mnogi politični in javni delavci z okrajnih in občinskih forumov, vidni kulturni delavci iz Celja in okolice, ljubitelji likovne umetnosti in mladina.

S krajšim nagovorom je razstavnost prostor odprl za javnost predsednik odbora Socialistične zveze tov. Marjan RAVNIKAR, ki je med drugim dejal, da je likovni salon velika pridobitev za Celje, saj izpolnjuje doslej zelo občutno vrzel na področju likovne in estetske vzgoje občanov in bo v bodoče vedno bolj bogatil tudi to plat družbenega standarda, ki ne more biti popoln samo z zadovoljevanjem materialnih potreb. Svoje navdušenje nad dogodkom, ki je izpopolnil manjkajoči

člen v razvejanosti tovrstnih razstavišč v Sloveniji, je izrazil tudi direktor Moderne galerije iz Ljubljane Zoran KRŽIŠNIK, ki je hkrati čestital celjskemu pododboru likovnikov in vsem, ki so k uspehu pripomogli.

Otvoritevna svečanost je bila zaključena s tem, da je kustos ljubljanske moderne galerije STRNENOVA s strokovno razlago seznanila z izborom iz slovenske sodobne grafike, ki jo tokrat v celjskem likovnem salonu zastopajo BERNIK, DEBENJAK, JAKAC, MAKUC, MIHELIC, POGACNIK, PREGELJ IN ZELENGO. Ta izbor vsekakor zagotavlja celjskemu likovnemu salonu že ob startu soliden nivo, kakršen bo brez dvoma ostal tudi v bodoče.

Združevanje šol

Pred dnevi je sindikalna podružnica prosvetnih delavcev v Velenju na občnem zboru načelala vrsto bistvenih vprašanj ter sprejela bogat program za bodoče delo.

Tako so dokaj kritično ocenili preteklo obdobje, ki je izvenlo vse preveč v luči osebnih prejemkov, premalo pa je dalo poudarka družbenemu upravljanju v šolah. Nov način financiranja ustanov in nagajevanja prosvetnih delavcev je krepko načel administrativni sistem, vendar pa je prav pri sprejemanju pravilnikov premalo sodeloval kolektiv celotnega zborovanja prišlo močno do izraza mnenje, da majhen gibljivi del nikakor ne more dovolj stimulativno vplivati na kvaliteto pouka, ki je torej še vedno le v odvisnosti od zavesti posameznika.

Sklenili so, da morajo čimprej proučiti vprašanje združitve bližnjih nižjerazrednih šol z matičnimi v središčih, kajti le na ta način bo možno nuditi res nujno osnovnošolsko izobrazbo vsem.

Ocenili so tudi vlogo prosvetnega delavca in bili mnenja, da je dandanes prosvetar preobložen tako s številnimi pripravami učil izvenšolskih dejavnosti in delom v šolskih ter občinskih aktivih, medtem ko terja kvaliteten učni in vzgojni smoter celega človeka.

Simpozij zgodovinarjev v Celju?

Zvedeli smo, da predvidevajo za naslednje leto v Celju III. simpozij umetnostnih zgodovinarjev Jugoslavije. Brzčas bodo ta predlog tudi uresničili. Obstajalo le težave s financiranjem te pomembne prireditve. Umetnostno bilo, če bi za pripravo in organizacijo simpozija prispevali del stroškov tudi celjska in žalska občina.

Ob odhodu

Pred dnevi smo se poslovili od tovarišice Vide Stukelj — učiteljice na Frankolovem. Po 36 trudapolnih letih je odšla v zasluženi pokoj.

Rodila se je na prelomu stoletja šolskemu upravitelju na Frankolovem. Življenje družine sedmih otrok ni bilo najbolj rožnato. Ko je odrasla otroškim igram, je sledila očetovim stopinjam ter 1923. leta po učiteljski maturi nastopila prvo službeno mesto v vasi Kuničundni na Pohorju. Tu se je začela svetla pot njenega vzgojno izobraževalnega dela. Ljudje so jo vzljubili in kmalu je postala prva ljudska učiteljica. 3 leta kasneje je bila premeščena v svoj rojstni kraj, kjer je službovala vse do upokojitve. Nesteto generacij s Frankolovega je vzgojila tovarišica Vida in njeno mesto ni bilo samo v šoli. Bila je svetovalka in njena topla, zaupna beseda je mnogim pomnila pravo uteho. Med vojno je sodelovala z narodnoosvobodilnim gibanjem in bila dlje časa v zaporu.

Po vojni pa jo srečujemo kot socialno delavko, sodelavko prosvetnega društva, odbornico krajevnne skupnosti, članico Zveze borcev itd. In tudi sedaj, ko je odšla v pokoj, je še vedno med nami aktivna, spoštovana in pomembna.

Posebna skrb je vseskozi posvečala otrokom padlih borcev. V najlepšem spominu bo ostala svojem kolektivu, kajti tovarišica Vida ni poznala besede: ne! Vsako delo je vestno opravila vestno, požrtvovalno in z ljubeznijo, svoje bogate izkušnje pa je radodarno delila mlajšim kolegom.

Prepričani smo, da jo bomo videvali še dolgo v vseh tistih vrstah družbe, kjer je doslej toliko pomenila.

Vida Stukelj

priključena 5. bataljonu I. Krajiške udarne brigade na sremski fronti.

Sredi novembra je prišel v Čuprijo k svojim sorodnikom Nendlovim in Sirčevim general Dušan Kveder. Tu je našel tudi svojega profesorja s ptujske gimnazije — Ingoliča. Ob zemljevidih nam je nekaterim prikazal tedanji vojaški položaj na jugoslovanskem ozemlju.

Kmalu nato se je prof. Ingolič z družino preselil v Beograd, da tam pri Radiu organizira slovenske oddaje. Njegov sin Borut, ki je dve leti star prišel v Srbijo, je tu že krepko zrastel, a svojo domovino je poznal le toliko, kolikor je o njej slišal pripovedovati. (Danes je med našimi vodilnimi atleti.)

Obiskal me je moj nekdanji učenec Dragomir Malenović, seljak iz Dražmirrova. Pod novo oblastjo je postal predsednik domačega občinskega odbora. Bil je resen in pošten mož, ki ga je na to mesto postavila volja občanov.

Cuprijski slovenski odbor je pričel prirejati redne nedeljske članske sestanke, ki so bili vselej dobro obiskani. Programe sva sestavljala prof. dr. Strmšek in jaz. Političnemu pregledu so sledili prikazi naših književnikov z recitacijami njihovih del. Upričarjali smo tudi gledališke prizore, ki sva jih večidel sama napisala. Tudi šaljive točke niso manjkale. V naših ljudeh je bilo neizmerno mnogo dobre volje in pripravljenosti k delu, ki nas je doma čakalo.

Od osvoboditve Srbije dalje so bile pretrgane zadnje zveze med nami pregnanci in našimi ljudmi doma. Oni tam so bili zdaj pač v neprimerno težjem položaju kot mi. Se je večji del Spodnje Stajarske živel v smrtni senci kljukastega križa, dočim smo mi tu pod rdečo peterokrako zvezdo sproščeno dihal. Zdaj smo se mi bali za usodo onih.

Na Silvestrovo 1944 je Radio Beograd oddajal moje pesmi »Iz ječe in pregnanstva«. Dan nato smo slavili nastop novega leta. Tu smo govorili o nalogah, ki nas čakajo v svobodni Sloveniji. Vroče smo si voščili v prepiranju, da se naše pregnanstvo bliža kraju. Zavezniki so stali že na tleh Nemčije...

Nemci z ustaši se na sremski fronti še vso zimo trdovratno upirali. Z novimi ojačanjmi so prehajali celo v nasprotno ofenzivo. V odbujanju njihovih napadov se je odlikovala zlasti zavedna Slovenska brigada. Ko pa so se pozneje na njenem boku umaknili Bolgari, so jo Nemci pričeli obkoljevati in ji zadali hude izgube.

Pogovor na stanovanjski skupnosti »Center« Nov otroški vrtec na Titovem trgu

O tem, da je otroško varstvo v celjskem mestu še dokaj slabo urejeno, dostikrat govorimo. Od časa do časa pa se vendarle tudi v tem pogledu kaj izboljša. Tako bodo ob 22. decembru na Titovem trgu 8. odprli nov oddelček otroškega vrtca »Otona Zupančiča«. Ker smo o tem oddelku Celjani že dolgo govorili in ker je bilo na ta račun izrečenih že mnogo pikrih pripomb, smo se oglasili pri stanovanjski skupnosti Center in naprosili tovarišico Resnikovo, naj nam kaj več pove o vrtcu in o težavah, ki jih je stanovanjska skupnost srečala pri organizaciji tega tako potrebnega oddelka vrtca »Otona Zupančiča«.

»Da, o vrtcu na Titovem trgu 8. smo res že veliko govarila Resnikova. »Celo na zboru volivcev so naši občani ostro obsodili tiste stanovalce tega oddelka, ki so bili tako zelo proti tej nobitvi. Končno so skupni interesi preleteli individualne in zdaj je adaptacija stanovanj že tako daleč, da vrtec že dobiva pravo podobo. Adaptacija nas je veljala precej sredstev in brez izdatne pomoči občine vrtca na Titovem trgu ne bi bilo. Vrtec bo imel tri lepe učilnice, sanitarije, garderobo in bo — če bo dovolj prijaj seveda — odprt ves dan, od šestih zjutraj do sedmih zvečer. Tako bomo imeli torej tudi popoldansko izmenko, kar bo menda marsikatero mater rešilo skrbi za malčka.«

»Slišali smo, da boste v vrtec spregli tudi šolarje. Je to res?«

»Je! Odločili smo se, da bomo začeli reševati tudi problem varstva šolobveznih otrok. Zato bomo v novi oddelki vrtca na Titovem trgu sprejemali otroke od drugega do petnajstega leta starosti. Ob tem imamo seveda tudi nekaj pomislekov. Otroci tako različnih starosti nedvomno ne sodijo skupaj. No, o teh zadevah se bomo morali še zmeniti, namen pa je tu in mislimo, da bomo v naši stanovanjski skupnosti le lahko uresničili.«

»Kako pa je z vzgojnostjo?«

»Mislimo, da ne bo previšoka: od devet sto do dva tisoč dinarjev. Vsi otroci bodo v vrtcu dobili tudi malico, ki bo stala za predšolske otroke štiri sto za šolske pa pet sto dinarjev. In še to: v vrtcu bomo kuhali tudi kosilo — po 75 dinarjev obroka.«

Otroški vrtec, oziroma oddelček vrtca »Otona Zupančiča«, na Titovem trgu, je torej pred ustanovitvijo. Ima nedvomno vse pogoje za to, da se lahko začne svoje delo. In če se bode spomladi še odločili, da na velikem dvorišču uredijo še otroško igrališče, bo otrokom, ki bodo obiskovali vrtec na Titovem trgu, lepo. In prav je tako!

V dvoje je prijetnejše

O »SVOBODNI« IZBIRI ZDRAVNIKA

Svobodna izbira zdravnika — ena najnovejših pravic zavarovancev.

Kako je pravzaprav s to pravico? Kar priznamo, da je v mnogih primerih ostala samo mrtva beseda zakona in to celo tam, kjer bi jo lahko z malo več volje takoj izvedli. Pod izgovorom, da ni »pogojev«, je namreč v mnogih mestih pravica svobodne izbire zdravnika še vedno samo pravica, ki je nihče ne more prav uveljaviti.

Praksa je torej ponekod izkrižila predpis. Najbolj pogosto je svobodna izbira zdravnika omejena predvsem na povsem navadno registracijo, na mehanično razdeljevanje pacientov ter razmeščanje zdravnikov in ustanov. Ni res, da imajo pacienti samo to pravico, da izberejo enega od nekaterih zdravnikov v določeni zdravstveni ustanovi, ali da izberejo eno od zdravstvenih ustanov v svoji občini. Bolnik ima pravico, da izbere tako zdravnika kot zdravstveno ustanovo ne glede na to, če je le-ta na področju njegove občine ali ne. Seveda je razumljivo, da bo moral pacient — če se je odločil za ustanovo, ki je izven območja njegovega bivališča — kriti eventualno razliko v ceni uslug. Svobodna izbira zdravnika namreč še zdaleč ni bila uzakonjena zato, da bi zavarovance delila na sloje ali kaj podobnega.

MANEKEN

Ze pred prazniki je izšla nova številka domače modne revije »Maneken«. Če smo za prejšnjo številko rekli, da nas je prijetno presenetila, moramo za to reči še nekaj več. Maneken je lepo urejen, predvsem velja za to tisti del, ki nam svetuje, kako naj se oblečemo za večer in pozno popoldne. Tokrat smo se razveselili tudi ob nekaterih lepih modelih toplih popoldanskih oblek in plaščev, pa tudi ob izpopolnjeni obljudi Manekena — ob predlogih za tople garderobe naših najmlajših. Za tiste, ki želijo na zimsko sezono urediti svoje lase, je Maneken pripravil celo vrsto zanimivih nasvetov, za one pa, ki se urejujejo stanovanja, pa zanimivo razpravo o mizah in negi tega razpravega kosa pohištva. Poleg rednih rubrik je tudi tokrat v Manekenu krajša novela.

dobnega, temveč samo zavoljo tega, da bi lahko zavarovanci hitreje izbrali tistega zdravnika, ki imajo vanj zaupanje in si s tem zagotovili kvalitetno zdravstveno zaščito.

O vsem tem pa se pojavlja vprašanje, zakaj velja izbira zdravnikov samo za zdravnike splošne prakse in tudi ne za specialiste. Ponekod v Sloveniji smo sicer to zadevo ugodno rešili in zavarovane lahko izbere katerokoli ustanovo, kateregakoli splošnega zdravnika in kateregakoli specialista.

Marsikdaj zdravniki in specialisti ne spoštujejo obveznosti svobodne izbire zdravnika in tako zavarovanci tavaajo od zdravnika do zdravnika in od ene do druge ustanove. Nevšečnosti so tudi z dežurstvom, saj se neredkokdaj primeri, da dežurni zdravnik odkloni pregled bolnika, ki slučajno ni »njegov« pacient. Kriv je po navadi pacient, ki pač ni zbolel

4 vprašanja - 16 odgovorov

NAVAL, ZIMA IN PRILAGAJANJE TRGOVINE POTROŠNIKO VIM ŽELJAM. ZMAGOVITA POT KONFEKCIJE

Zadnje dni pred prazniki so bile trgovine prav oblegane. Promet so ponekod dvignili v dneh pred prazniki tudi za petkrat iznad normale. Tako smo zastavili štiri ista vprašanja vodilnim ljudem štirih podjetij. Takele odgovore smo dobili:

Vprašanje: Za koliko se vam je povečal promet v dneh pred prazniki?

— Leo Šket — Alpina Žiri:

V dneh pred prazniki je bil promet tolik, da ga nismo mogli obvladati. V teh dneh se je prometi povečal kar za preko petkrat.

— Rudi Pibovec — Moda: Za koliko, precej več kot za 100 odstotkov.

— Ernest Kos — Ljudski magazin:

Zelo smo zadovoljni. Kljub napetemu planu za to obdobje, smo preokrajali pričakovanja. Preko 100 odstotno povečanje prometa.

— Franc Petauer — Merx: Predpraznični dnevi, to je značilno tudi za decembrske dni, se je promet v naših poslovalnicah povprečno povečal za preko 40 odstotkov.

Vprašanje: Katero blago so potrošniki v teh dneh najbolj kupovali?

— Leo Šket: Samo zimске čevlje. Prodali nismo na primer čit en par salonarjev.

— Rudi Pibovec: Prav vse — predvsem pa zimске plašče, perilo in volnene izdelke.

— Ernest Kos: Konfekcija je bila daleč med prvimi. To je dokaj značilno znamenje za spremembo strukture nakupov.

— Franc Petauer: Pretežno čokolado, razne vrste keksov, tudi alkoholne pijače in podobno. Značilno je tudi sunkovito povečanje brezalkoholnih pijač in prehranbenega blaga.

Vprašanje: Kateri vzroki so predvsem po Vašem mnenju vplivali na toliko povečanje prometa?

— Leo Šket: Zima, zima in pravilna ponudba — ustrezna željam potrošnikov. Tako smo na primer imeli na zalogi 40 parov škorenjčkov, rabili pa bi vsaj 300 parov.

— Rudi Pibovec: Hitra zahladitev in precejšnje povečanje kupne moči.

— Ernest Kos: Na te dni smo se že prej pripravili — zato tudi ni bilo večjih težav.

— Franc Petauer: Na večji promet so predvsem vplivale močno znižane cene. Povečan promet je tudi potrdilo, da je naš ukrep o znižanju cen bil umesten in pravilen.

Vprašanje: Kako ste pripravljene za obdobje pred novim letom?

— Leo Šket: Decembar nas ne bo presenetil. Kupon bomo še bolj ustregli.

— Rudi Pibovec: Smo že pripravljene. Razen tega pa bo vse blago v času med 4. in 12. decembrom v vseh naših poslovalnicah za 10 odstotkov cenejšje.

— Ernest Kos: Tudi v tem času ne bomo neprivravljeni. Pripravili bomo tudi teden popusta — 10 odstotkov od 3. do 8. decembra.

— Franc Petauer: Tudi za obdobje pred novim letom ostanejo v veljavi znižane cene. Računamo pa, da bodo te cene ostale tudi naprej na isti višini. Vendar z enim samim pogojem, da industrija ne bo povišala nabavnih cen.

SAJ JE VSEENO

Trije smo stali ob prodajalni mizi, Gospodinja, ki je kupovala prekajeno svinjsko gnjat, delavec v delovni obleki in jaz.

Čeprav je bila naša vrsta kratka, čakanja ni in ni bilo konca. Gospodinja pred nami je z ocenjevalnim pogledom tehtala vrednost vsakega kosa mesa. Prodajalnikova roka je komaj sledila njenim željam in zahtevam. Kos za kosom je godela z dolge palice in gospodinja nastevala njegove kvalitete. »Bi morda tole? Poglejte, brez kosti je. Ne? Pa morda to? Vam ni všeč? Tisto tam? V redu, pa to! Ne—tudi to ne? ...« Kdo ve, kaj je gospodinja sploh želela imeti. Prodajalka je naposled segla še više, v drugo vrsto bogate zaloge. In izbiranje se je pričelo znova.

Delavec pred nami je postal nestrpen. Kaj tudi ne bi? Minute so tekale, zato je očito šel h kraju tudi čas njegove malice. Odkločno je izstopil iz vrste, krepko zaklepal in vrata so se sunkoma zaprla za njim.

Prodajalka je prestrašeno pogledala, gospodinja pa je le ravnodušno pripomnila: »Kaj rečete, kakšno nesramno vedenje?!« Ko pa je opazila, da je prodajalki žal stranke, ki je odšla praznih rok, je v tolažbo dodala: »Eh, pustite, saj je vseeno!«

Če je bilo prodajalki res vseeno, ne bi mogla trdit, vsaj nekaj kasneje ne. Gospodinja, s katero je zamudila toliko dragocenega časa ji je namreč pojasnila, da ji prav noben kos mesa ni všeč...

Da

»pravi« čas. Zavoljo takšne krutosti prakse je marsikateri bolnik dobesedno vezan na izbranega zdravnika. Samo ta ga lahko pregleda, mu lahko da injekcijo, mu svetuje itd. Tega ne bo storil nihče drug, nobena druga ustanova.

Taki pojavi so prav gotovo razlog za menjanje pravilnika o izdajanju zdravil. Poleg tega pa bo treba zagotoviti, da bodo lahko na primer — neodvisno od izbire zdravnika in ustanove — za injekcije in previjanje ran pacienti zaprosili v vseh zavodih in vse zdravnike.

In še nekaj: izbrani zdravnik ne bi smel biti popolnoma brez obveznosti nasproti bolnikom, ki so ga izbrali. Zakon ga sicer obvezuje, vendar samo načelno. Njegove obveznosti pa bi morale biti precizirane, kajti nedvomno je tudi to pogoj za to, da bo pravica svobodne izbire zdravnika res dosegla svoj namen.

R. L.

Sobne rastline

V mestih, kjer so tisoči ljudi vključeni v majhne prostore, med cement in dimnike, je težnja po »koščku« narave še veliko večja kot drugje. Zato ni čudno, da pri nas vsaj ena sobna cvetlica, Ti-ti, ki o rožah več vedo in ki jim cvetje pomeni veliko veselje in celo strast, so svoje domove spremenili v vrtove. In vsaka roža jim lepo uspeva, vzbuja v nas zavdanje in nas včasih pripelje do sklepa, da se bomo o cvetju začeli učiti. Zakaj, tudi tu je še veliko, veliko skrivnosti, ki jih še ne poznamo.

Kam bomo postavili cvetje?

Vse sobne rastline, predvsem pa tiste, ki cvetijo, ljubijo svetlobo. Zato jih bomo namestili v bližini oken. In če okna zastirajo težke, temne zaves, jih bomo odmaknili in naša roža bo že čez nekaj dni mnogo bolj sveža.

Kako bomo postavili obrnili

Vse sobne rastline, nekoč živele v prirodi. Tam so bile vedno na istem prostoru, vedno z isto stranjo obrnjene proti soncu. Spomnimo se na to, ko razmeščamo cvetje. Ne predstavljajmo rož kar naprej, predvsem pa pazimo, da

bodo proti soncu vedno obrnjene z isto stranjo.

Zrak, temperatura, vlaga in cvetje

Rastline ljubijo mnogo svežega zraka in slabo uspevajo v zadimljenih prostorih. Najbolj všeč jim je temperatura 18 stopinj Celzija. Težko prenašajo hitre temperaturne razlike in suh zrak. Zato bomo čez zimo postavili na radiator ali peč posodo z vodo, sobno rastlino pa zalivali pogosteje kot poleti. Ko bo zime konec, bomo pazili, da tisto prvo, močno sonce ne bo čisto naravnost posijalo na našo sobno cvetico. Okno bomo zagrnili s tanko zaveso.

Rastline je treba čistiti

Skrbna gospodinja vsak dan obriše prah s svojih sobnih cvetic. Toda to ni vse, kar mora storiti zanjo. Dvakrat mesečno mora listje tudi umiti in to z gobo, ki jo je namočila v mlačno vodo ali mešanico vode in mleka.

Presažanje cvetov

Lončnice dolgo časa živijo v isti zemlji. Toda čez čas ta osiromaši in nima več toliko hranljivih sestavin. Nito moramo hranilni, ki se hitro razvijajo, presajati vsako leto. Nov lonček mora biti vsaj za dva centimetra večji od prejšnjega.

Fuksija

Fuksija je zelo razširjena okrasna cvetlica. Njen cvet je različnih barv in zelo dolgo cvete. Fuksijo ni težko vzdrževati, ker ni zelo občutljiva. Imamo jo lahko na oknu ali v balkonu, če so le-ti na severni ali severovzhodni strani. Glavno je, da ima dovolj svetlobe. To pa seveda ne pomeni, da fuksija ne ljubi sonca. Ne, toda dovolj je, če jo od časa do časa prenesemo na prostor, ki ga sonce osvetljuje.

Ko fuksija cvete, jo moramo vsak dan zalivati. Cvete, ki se posušijo, moramo takoj odrezati. Ko odpadejo listi, je najbolje, da rožo odnesemo v suho klet in ga čez zimo tu in tam rahlo zalijemo. Spomladi poganjke posadimo v lončke z zemljo.

Koristen nasvet

Da ne bi obleka ali suknjič drsela z lesenega obešalnika in da ne bi na tleh nastajale nezaželene gube in zaviti, si pomagajmo s pripomočkom.

Zgornjo stran obešalnika obložimo z gumastim trakom ali trakom iz penaste gume. Na obešalnik ga prilepimo z lepilom za gumo (npr. Guminolom).

Nasveta

DA BODO ČEVLJI VEDNO LEPI

Ce želite imeti čevlje vedno lepe, se ravnajte po tehle pravilih:

— Prah odstranite takoj.

— Krema za čevlje naj bo mastna in jo nanašajte v tankih plasteh.

— Za ločenje čevljev uporabite mehko krpo, toda ne volneno, ki bo na usnju pustila dlake.

— Za čiščenje čevljev izberite krpo v barvi čevljev in ne vedno samo belo.

— Čevlji ločite šele takrat, ko ste ga obuli, ali pa ga vsaj nataknila na kopto.

— Čevlje naj vam popravi — čevljar. Ta bo to nedvomno bolj opravil kot vi!

KO PEREMO MOSKE SRAJCE

Ce perete perilo v pralnem stroju, ga ne perite preveč nagnjeno. Če pa se med perilom moske srajce, morate biti še bolj pazljivi. Ovrtnik in manšete je prej nekoliko z rokami zmečajte, nato zaklenite gumbe in obrnite rokave. Če po srajce in najlon tkanine, jih ne peremo z rokami, temveč manšete in ovrtnik očistite, sušite pa jih na plastičnih obešalnikih, toda šele takrat, ko ste ovrtnik in rokave prav oblikovali.

Moja največja želja

V drugem razredu osnovne šole je tovarišica učiteljica na tablo napisala »Moja največja želja«. Potem je dejala otrokom:

»To je naslov spisa, ki ga napišite! Vsakdo po svoje, kajti vsakdo ima svoje posebne želje. O tisti želji, ki je vaša največja želja in ki jo vsak dan imate in čutite, napišite spis! Najprej tiho premislite, kaj si najbolj želite, potem pa o tem pišite!«

Otroci so nekoliko preudarjali sem in tja in potem so pisali: Eden si je želel, da bi mu mamica odzdravela. Drugi je hotel imeti avtomobil. Tretji si je želel milijonski dohodek v loteriji. Četrtri bi hotel postati pilot, peti pa slaven nogometaš. Neki deček bi bil rad dosegel v šoli same odlične ocene, neka deklica pa je želela postati filmska igralka.

Kaj pa si je zaželela Vodebova Jelka?

To je povedala v svojem spisu: »Moja največja želja je bratec. Dobro mi je pri očku in mami. Ampak včasih mi je doma zelo dolgočas. Igram se lahko le s pužiki, zamorčkom in medvedkom, ki pa niso živi.

Pri sosedovih imajo pet otrok. V naš ulici je družina z osmimi

otroki. Kako jim zavidam! Jaz pa nimam ne brata ne sestre.

Prosila sem že očka in mamico za živega brata. Pa pravita, da otroci niso zastoj in da je z njimi dosti dela. Rekla sem, da rada dam ves denar, kar ga imam v hranilniku. Sama bom pazila na brata, ga pestovala in mu prala, kadar ne bom v šoli.

O, ko bi imela živega brata! Kako veselo in srečno bi bilo moje življenje!

Tako je napisala Vodebova Jelka. Tovarišici učiteljici je bil njen spis zelo všeč in je pod njim napisala oceno »odlično«.

Nekaj tednov pozneje je bil v šoli roditeljski sestanek. S skupnega sestanka so starši odšli še v razrede, kjer so se z učitelji in učiteljicami pogovorili o svojih otrocih, o njihovih uspehih in vzrokih neuspehov ter o tem, kako bi se nekaterim dalo pomagati.

Prišla je tudi Jelkina mati. Učiteljica ji je hčerko zelo pohvalila in ji rekla še to:

»Prav lep in zanimiv spis je nedavno napisala vaša hčerka. Morate ga prebrati, da spoznate njeno glavno srčno željo.«

Odprla je Jelkin zvezek in po-

kazala na naslov spisa »Moja največja želja«.

Jelkina mati je spis prebrala in nato še enkrat. Prikimala je z glavo in se nasmehnila. Pri tem so ji oči bile videti nekoliko vlažne. Rekla je:

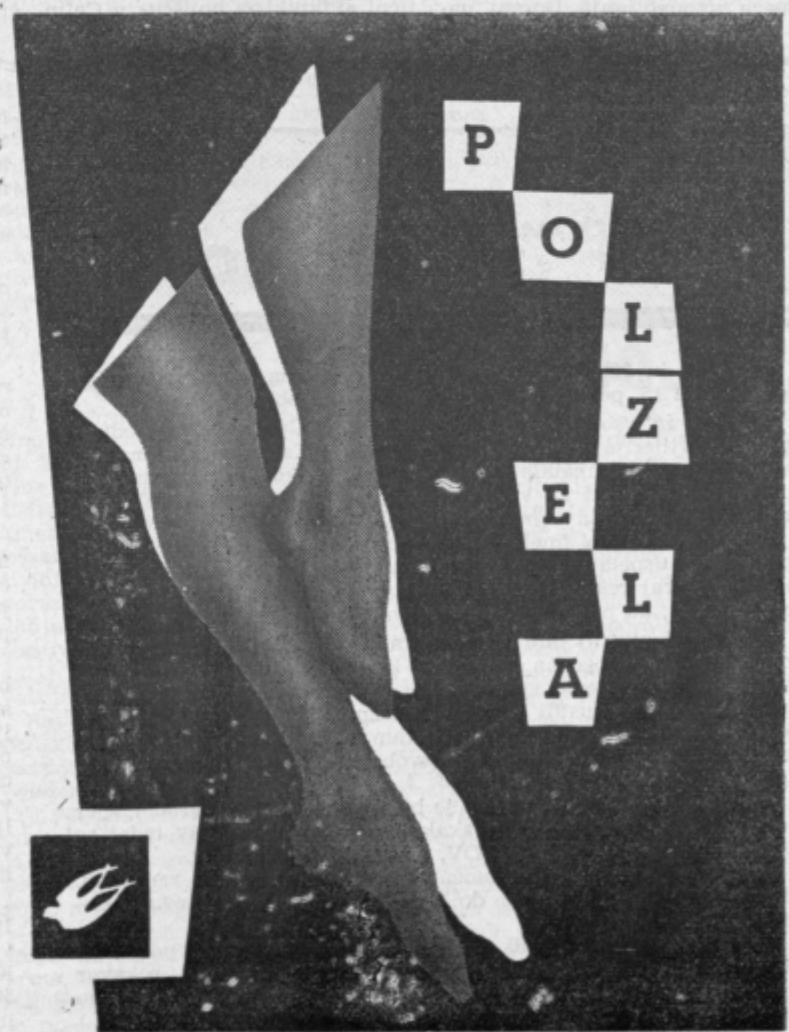
»O, ta naša ljuba Jelka! Poznam to njeno željo, vendar nisem slutila, da resnično tako z vsem srcem hrepeni po bratcu. To se mi je razodelo šele ob tem njenem spisu. Hvaležna sem vam, da ste mi ta sestavek pokazali. Ali mi tale šolski zvezek lahko do jutri posodite? Rada bi namreč, da Jelkin spis prebere tudi moj mož.«

»Seveda, prosim,« je privolila učiteljica.

Komaj leto pozneje je nekega jutra Jelka prihitela v šolo polna žarečega veselja. Naravnost k tovarišici učiteljici je stopila in ji vsa v zmagoslavju povedala veliko novico:

»Včeraj sem dobila brata! Dobila sem ga pa ravno zdaj, ko mamice sploh doma ni, je namreč v bolnišnici. No, saj se bo že čez nekaj dni vrnila domov in tedaj bom videla tudi brata. O, kako sem vesela in srečna!«

Fran Roš

Mladina je vrgla rokavico starejšim

Dvorana gospodarske zbornice v Cankarjevi ulici je bila polna. Pravi, da že leta nazaj se ni v njej zbralo toliko ljudi, kot oni večer tik pred našim praznikom, ko je bila v tej dvorani letna konferenca krajevne organizacije Socialistične zveze »Center«.

Pa tudi po vsebini moram reči, da je konferenca uspela, še posebej, če jo primerjamo s konferencami nekaj let nazaj. Izčrpno poročilo predsednika, potem pa živahna in tehtna razprava je dala tej konferenci posebno obelje. Od sedmih do enajstih zvečer so zbrani pozorno sledili poročilu in razpravi. Mnogi bi se še radi oglasili, pa jim je že pozna ura to preprečila.

In kar je najvažnejše je bilo med navzočimi zapaziti mnogo novih obrazov, predvsem pa mladih ljudi, ki so tudi živo posegli v razpravo.

Od začetka je kazalo, kot da po poročilu razprava noče steči tako kot bi morala. Bila je dokaj ozka, lokalistična, skoraj bi rekel malce brezperspektivna, hkrati pa osebno pobarvana. Prvi govorniki so skoraj bolj tarnali kot govorili, da mnogi člani Socialistične zveze nič ne dela, čeprav zahteva veliko, da predvsem ne hodijo na sestanke ljudje, ki imajo lepa stanovanja. To trditve je diskutant podkrepil še z razlago, da tisti, ki so dosegli višji standard se za nič več ne brigajo.

Na konferenci SZDL med razpravo

Semernikove mame ni več

Pred očmi imam grič. Na njem stoji hiša in v nji je še pred leti stanovala Semernikova družina. Čestokrat sem šel tam mimo in zmeraj me je ustavil nasmejan ženski obraz.

»Kako, ne prideš k nam? Jože je tudi doma.«

To je bila Semernikova mama, Jože pa je njen sin in moj dolgoletni prijatelj. Včasih sva skupaj sanjarila in če sva le kaj narobe

storila, naju je smeje posvarila: »Pamet je več vredna kot žamet!«

Potem pa je pristavila: »Včasih nam ni bilo tako. Ze kot otrok sem morala trdo delati pri tujih ljudeh. Delala sem od ranega jutra do poznega večera. Kruh so mi rezali tuji ljudje. Kadar mi je bilo hudo, sem sedla k lepi knjigi, ali pa sem zavila obraz v predpasnik in zajokala.

Ko se je tisto jutro odpravljala v šolo, je bil ves iz sebe. Skoraj bi lahko rekel, da je bil malce nervozen. To spremembo je opazila tudi mamica, ki mu je vsako jutro pomagala, da se je v redu odpravil v šolo.

Danes si je še s posebno skrbjo očistil čevlje. Pozorno si je ogledal hlače, če niso morda zmečkane. Potem si je zaželel svežo srajco. In ko je vzel v roko glavnik, je porabil tudi nekaj vode, da so mu razkuštrani lasje boljše padli.

Kaj mu je vendar danes, se je spraševala mamica. Toda Tončka ni vprašala. Ze od nekdaj ga je navajala, da ji je sam zaupal vse, kar ga je težilo. Zato je upala, da bo tudi danes spregovoril.

Prišel je čas slovesa. Napočila je ura, ko se je le moral posloviti in jo mahniti v šolo; Tonček, prvošolček.

Zanalaš se mu je umaknila v kuhinjo. Pa je prišel za njo, jo potegnil k sebi, objel in poljubil močnejše kot po navadi.

— Mamica, ali veš, kaj je danes, jo je vprašal.

— Ne vem, Tonček, v resnici ne vem. Povej kaj je!

— Mamica, danes je vendar moj praznik!

— Tvoj praznik? Tonček, kako to misliš?

Rojstni dan si že imel, kakšen praznik pa še imaš? Do dedka Mraza pa je še precej časa.

— Oh, mamica, ali ne veš, kaj bo danes v šoli?

— Ne vem, ničesar mi nisi povedal.

— Veš, danes bomo sprejeti v pionirsko organizacijo. Zdaj ne bom več mali ciciban, ampak pionir!

— Cestitam, Tonček!

Zdaj ga je tudi mamica objela in poljubila na očke, iz katerih je sijalo samo veselje.

— Toda, mamica, če je danes moj praznik, potem... ali se ti ne zdi, da bi lahko imeli tudi praznično kosilo, je komaj iztisnil iz sebe, skoraj v zadregi, ker je moral to pač sam predlagati.

— Seveda, Tonček. Pripravila bom praznično kosilo. Naj bo tvoj praznik tudi praznik naše družine.

Zdaj jo je še enkrat prijel okoli vratu in poljubil.

Bil je vesel in srečen.

Tako od prilike, ozko in mračno, je izzvenel začetek razprave.

Morda je bil prav to vzrok, da je razprava postala še živahnjša in plodnejša kot bi bila sicer. Taka ozkost je prav gotovo podžgala ljudi, ki so spregovorili sicer tudi kritično, če je bilo treba, vendar z večjo vedrino. Podlaga za njihove trditve niso bile fraze, temveč dejanski uspehi, ki smo jih v Celju dosegli doslej.

Takole je menil govornik, ki je prekinil pesimistično vzdusje:

— Kdo more trditi, da člani Socialistične zveze niso nič naredili? Na vsakem koraku so vidni dokazi velikih uspehov. Kdor bi po vojni prvič prišel v Celje, bi skoraj mesta ne spoznal več. Toliko je novega. Nova naselja, nove tovarne... Gosti, ki prihajajo k nam na obisk, se ne morejo načuditi urejenosti in snagi v našem mestu, tako da Celje stavlja za vzgled. In kdo je vse to napravil? To je delo pridnih rok članov Socialistične zveze.

— So pa seveda tudi pomankljivosti, ki bi jih bilo treba odpraviti, je dejal govornik in nadaljeval:

— Mi radi razpravljamo za vogali, pri črni kavi, na ulici. Kritiziramo tam, kjer ni mesto, namesto da bi se o vseh problemih pomenili organizirano v organizaciji Socialistične zveze in njenih sekcijah, ki prav zato niso začele tako kot bi morale. Tako

bi dali marsikatero sugestijo občinskemu ljudskemu odboru, saj na občini ne morejo vsega vedeti. — Če bomo delali tako, bodo ljudje tudi na sestanke raje hodili, ko bodo videli, da se rešujejo njihovi problemi. Prav sedaj, ko je v razpravi občinski statut, bi morali v razpravah živo sodelovati in posredovati občini svoja mnenja.

Tako sproščeno je stekel pogovor. Lotili so se številnih vprašanj: dejavnost sekcije žena, mladine, stanovanjske skupnosti, popravila starih hiš, vzgojnih in varstvenih problemov otrok itd. Mladinec, ki se je oglašal k besedi, je obsodil nekatere mlade ljudi zaradi huliganstva. Očitno je staršem te mladine, da se pre-malo zanimajo za vzgojo svojih otrok, ki v odsotnosti staršev prirejajo razne hišne zabave.

— To so sicer redki mladinci. Večina nas mladih, je dejal, želi delati in tvorno sodelovati s starejšimi, le pomoč in izkušnje starejših so nam potrebne. Zato želimo, da nam vi starejši s svojimi izkušnjami pomagate.

Mladinec je vrgel rokavico starejšim, je šaljivo pripomnil nekdo v razpravi. Starejši jo bodo morali pobrati, saj je zadnji čas, da prenehajo zgolj kritizirati mladino. Mladim ljudem se bo treba bolj približati in jim pomagati.

Kljub pozni uri se nikomur ni mudilo domov. In ko so ljudje zapuščali dvorano, so odnesli s seboj prepričanje, da ni dovolj le kritizirati Predsem je potrebno tvorno in organizirano sodelovati, če hočemo delo še izboljšati. —ma

V LAŠKEM BODO GRADILI TELEVIZIJSKI PRETVORNIK

Ker je v Laškem vidljivost televizijskega programa zelo slaba, so že v teku pripravljala dela za televizijski pretvornik, ki bi ga naj postavili v bližini Laškega. Ta dela je občinski odbor SZDL zaupal posebnemu odboru, ki je že izvedel potrebne meritve in preizkušnje. Dela bodo veljala več milijonov dinarjev, zato so tudi gospodarske organizacije in zavodi že nakazali nekaj sredstev.

Danes je vse drugače in tudi jaz sem po svoje srečen. Imam moža, imam otroke. Vsi smo zdravi in vsi imamo kruh in streho. Streha ni naša. Morda bomo imeli nekoč tudi mi svojo hišo.

Takrat, ko je mislila na lastno ognjišče, samo takrat so se v njenih očeh zaiskrile solze. Pa ne za dolgo. Spet je povedala katero veselo in spet smo se vsi smejali.

Njene roke niso nikoli mirovale. Skrbela je za družino in hodila pomagat na polje. Travniki, polje, gozdovi so ji bili najdražji. Rada je nabrala šopek travniških rož, rada je grebla po zagoreli prsti, rada je hodila po gozdu in nabirala gobe. Z vsakomer je rada pokramljala, krivico je zapirala v srce in jo nosila sama.

Potem je prišel velik trenutok: Semernikova družina se je preselila v lastno hišo. Rada je imela Semernikova mama vas Sešče, a vendar je bila selitev zanjo največji praznik.

Toda kmalu za tem je umrla. Na pogreb je prišlo mnogo znancev in prijateljev, njena krsta je bila en sam šopek rož. Zapeli so pevci, zaigrala je godba. Semernikova mama je legla v grob in

Z vnučkinjo med rožami...

stotero solznih oči ji je tiho govorilo: »Dobra Semernikova mama, počivaj v miru in lahka ti naj bo domača gruda.

—k—

Lepo je sneženo Pohorje

Delovni kolektiv poslovnega okoliša Gotovlje je sklenil, da obišče Pohorje. Nekateri so ugovarjali, češ kaj bodo na Pohorju v tolikšnem snegu. Potem pa, ko jih je sprejelo Pohorje, vse idilično v prelepi zimski odeji, ni bilo nikomur žal.

Med potjo so se ustavili v Ptuj in si ogledali muzej. Vsi, ki so prvič videli bogastvo muzeja, so sklenili, da bodo prišli poleti še enkrat. Takrat se bodo ustavili tudi na znanem starinskem gradu Borlu, ki je bil tokrat zaprt.

Cudovita je bila vožnja s Pohorsko vzpenjačo. Zgoraj siva

megla, spodaj beli in srebrni kristali. Skoraj meter in pol je debela snežna odeja. Vendar popotnika to prav nič ne moti, saj so po vseh važnejših poteh široke gazi.

Kako priljubljeno je Pohorje tudi pozimi, pričajo številni gostje. Ta drsi s smučmi, oni vleče sani, le redki pa so oni z avtomobili. Mariborska kočja je zasedena, ležišča oddana. Kam sedaj? Gotovljane sprejme Železničarski dom, krasotec med pohorski domovi.

In potem še zadnje, najlepše doživetje: nočna vožnja na vzpenjači. Sediš v kabini in zreš na tisoče luči. Maribor je veličastno razsvetljen. V luči se vidi električni transparenti v počastitev 29. novembra.

Nato je konec svečane tišine. Avtobus sprejme razigrane izletnike. Zabrnji motor, avtobus se premakne. Sprva počasi, nato pa vse hitreje drsi po asfaltirani cesti. Pohorje oklene težka in siva megla. Gotovljani pa ga vidijo lepega, ljubeznivega — takega kot je bilo, ko jih je sprejelo.

—dk—

Darilo tovariša Tita

Večino pisem sprejemamo z ravnodušnostjo, kot da bi že vnaprej vedeli za njihovo vsebino.

Pred dnevi pa je na občinskem komiteju Ljudske mladine Celje pismo, ki ga je poslal Centralni komite Ljudske mladine Jugoslavije iz Beograda, povzročilo veliko presenečenje in veselje. Obveščalo je, da dobi celjski občinski komite darilo tovariša Tita za uspehe pri mladinski politični šoli. Že prvi stavek pisma je povedal vse: »Poslali smo vam komplet sabranih dela druga Tita, koji vam je autor poklonio na predlog Centralnog komiteta Narodne omladine vaše republike.«

V Celju so se mladinske politične šole res lepo uveljavile. Imajo že nekajletno tradicijo in lanska politična šola, ki je nagrada tudi prislužila, je v resnici dosegla lepe uspehe. Takšno priznanje kot je darilo tovariša Tita pa bo nedvomno vzpodbudilo tudi

slušatelje letošnje mladinske politične šole, da se bodo potrudili za kar najboljše rezultate.

GORSKI STRAŽARJI SO OPRAVILI IZPITE

Eno preteklih nedelj so na Celjski koči zaključili dvodnevni seminar za člane Gorske straže. Seminar je organiziral mladinski odsek Planinskega društva Celje, udeležilo pa se ga je 24 mladih planincev iz Celja, Ponikve, Rimskih Toplic in drugih krajev, kjer že delujejo podobni odseki. Tečaj je vodil tovariš Božo Lavrič, načelnik centralne Gorske straže iz Ljubljane.

Udeleženci so poslušali predavanja o delovanju Gorske straže, o zaščiti rastlin in živali, predavanja pa so spremljali s številnimi diapozitivi.

Mladinski odsek planinskega društva je že nekaj let med najbolj aktivnimi mladinskimi aktivnostmi v Sloveniji. Organiziral je že več podobnih seminarjev, poleg tega pa vzdržuje stike tudi s planinci iz Koroške in Maribora.

Vaše vstice

NEKAJ VEČ RAZUMEVANJA..

Tov. urednik!

Vsak ponedeljek se vračam iz Celja na svoje delovno mesto v Črnuče pri Ljubljani. Običajno potujem z avtobusom, ki vozi v Piran, 19. novembra pa sem tega zamudila. Hotela sem vstopiti v avtobus, ki vozi z Dobrne, pa mi je sprevodnik povedal, da avtobus v Črnučah ne stoji, temveč, da se ustavi tam avtobus, ki vozi iz Rogaške Slatine. Zato sem vstopila v tega.

Ko smo se vozili proti Črnučam, sem voznika opozorila, da rameravam izstopiti, pa mi je na kratko odgovoril, da avtobus tam ne stoji. Tako sem se morala pešati do Ljubljane, tam prestopiti na trolejbus do Ježice, nato pa peš do Črnuč. Na svoje delovno mesto sem prišla s precejšnjo zamudo. Prav tako se je zgodilo rotnikom, ki so prosili šoferja, naj bi ustavil na Titovi cesti.

Vsekakor bi z razumevanjem prejela taka določila, če bi kraj, kjer sem prosila za izstop, bil na nekem mestu, kjer avtobus zaradi prometnih pogojev ne bi smel ustaviti. Nikakor pa ne morem razumeti, da so ostale na vožnji čez Savinjsko dolino tako nočaste, medtem ko jih dalje od Trojane skorajda ni. Pa tudi to, da so na nekaterih avtobusih vozniki mnogo bolj vljudni do potnikov. Med te sodita voznik in sprevodnik avtobusa Celje-Piran.

L. F. — Črnuče

Še danes se naročite na

Celjski tednik

Naročam »CELJSKI TEDNIK« Pošiljati mi ga začnite takoj —		Znamka za 15 dni	
z dnem	Priimek in ime	Kraj, ulica, hišna št.	Pošta
Lastnoročni podpis			
Celjski TEDNIK CELJE P. P. 152			

Uspela akademija ob zaključku JPI 1962

Ob zaključku jugosovanske pionirske akcije, ki je bila posvečena telesni vzgoji mladih, je okrajni odbor JPI pripravil preuzetega telesnovzgojnega udeleževanja, ki spremlja mladega človeka vse od prvih korakov v telovadnici pa do vrhunskih storitev na orodju. Tako smo na odru slovenskega ljudskega gledališča v Celju lahko spremljali skoke, vaje z žogami, plese in ritmične vaje, pa tudi nastop orodnih telovadcev članov gabskega Partizana, med katerimi je bil državni reprezentant Tine Šrot.

Akademija je lepo uspela: v štirinajstih točkah njenega sporeda so se zvrstili pionirji iz Zalca, celjskih osnovnih šol in mestnega Partizana, zatem učenke iz Rogaske Slatine, Mozirja in končno še šestnajstorka iz administrativne šole. Med imeni tistih, ki so pripravili pionirje za nastop pa smo srečali Mirka in Mileno Kolnikovo, Angelino Goriškovo iz Zalca, Mileno Beškovič, Anico Soretovo, Franca Rudolfa, Karlo Dešmanovo, Majdo Peperkovo in Pavlo Trogarjevo. Orodno vrsto gabskih telovadcev pa je vodil Ivan Šrot.

VINKO MEJAČ

388 KEGLJEV

Na nedavni republiški reviji kegljačev je izmed celjskih telovadcev v skupini starejših članov nad 55 let dosegel najboljši rezultat Vinko Mejač, ki je podrl 388 in ne 370 kegljev, kot smo pomotoma objavili.

CELJSKO DRSALEŠČE ODPRTO

Po zaslugi prizadevnih članov HDK Celja je od srede dalje že odprto drsalešče v mestnem parku. Tako so otroci poleg snega dobili še eno mesto za zdravo in prijetno razvedrilo. Upajmo, da ga bodo znali izkoristiti tako, kot so ga vsako leto doslej.

SMUŠKI SKOKI V VELENJU

Preteklo sredo popoldne so v Velenju priredili prve smučarske skoke v letošnji sezoni in s tem odprli vrata številnim tekmovalcem, ki si bodo sledila. Prireditev je bila v počastitev dneva republike.

Poleg državnih reprezentantov so nastopili tudi domači skakalci, ki so dokaj dobro izkazali. Prav posebej sta se med domačimi odlikovala Svent in Bizjak.

SREČANJE

Ze od daleč, ko sem ga zagledal, sem vedel, da bi mi rad nekaj povedal. Tokrat je bil njegov obraz vesel. Torej, gre vendarle za prijetno novico in ne venomer za tiste tožbe, iz katerih bi lahko povzeli, da v Celju ni pravega zanimanja za boks in podobno.

— Zda imamo povsem nov ring, mi je dejal, razen tega smo imeli že prvo društveno tekmovalstvo.

— Ste zadovoljni z njim?

— Zelo, saj je pokazalo, da imamo talentirane tekmovalce in to ne malo. Poglejte samo to sliko, ki je bila napravljena nekaj dni pred društvenim nastopom, pa boste videli, da se mladi rod močno ogreva za ta borilni šport. Razen teh, ki so na sliki, imamo še posebno skupino samih pionirjev. Torej, članov več kot dovolj.

— Kako pa je uspel prvi nastop mladih članov boksarske sekcije Olimpa?

— Lepo. Nastopilo je deset parov, od tega trije pionirski. Četudi si priznanje zaslužijo prav vsi, so se vendarle bolj kot ostali izkazali Ančik, Koštomaj in Dolganoč. Pionirji so boksal takole: Travner—Krofič 1:0, Outer—Ogorce 0:1, Vrhovšek—Dečman 1:0,

Akademija je uspela; zato priznanje njenim mladim izvajalcem kot vsem vodnikom. Škoda le, da so podobne prireditve red-

Dva posnetka s telovadne akademije ob zaključku Jugoslovanskih pionirskih iger 1962: pozorni gledalci in ples pionirk

OKRAJNO MOSTVENO PRVENSTVO V KEGLJANJU

ŽKK CELJE - prvak za 1963 leto

Z nastopom v Storah, kjer so znova najboljši rezultat dosegli člani železničarskega kegljarskega kluba Celje, se je končalo okraj-

no mostveno prvenstvo v kegljanju za 1963 leto. Najvišjo lovoriko si je zasluženo priborilo moštvo ŽKK Celje.

ŠUSTERŠIČEVA - NA DUNAJU

Konec prejšnjega meseca je na štirinajstodnevni trening na Dunaj odpotovala članica celjskega Hokejskega drsalnega kluba in lanske letošnja državna prvakinja v umetnem drsanju pri mladinkah, Halka Šusteršičeva. Prvi trening na umetni ledeni ploskvi v glavnem mestu sosednje države, bo Šusteršičeva izkoristila tudi za prve priprave za mednarodno prvenstvo Dunaja v umetnem drsanju za juniorje, ki bo 12. in 13. tega meseca. Razen nje bodo na tem tekmovalstvu nastopili še trije mladi drsalci iz Ljubljane.

V zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Celje 6635 (Marinček 899, Šmon 868, Truglas 861, Vanovšek 856, Lubej 830), Elektro 6405 (Št. Kranjc 876), Invalid 6294 (Zagorec 837), »13. maja« 6273 (Stane Klemenčič 822), Ingrad 6270, Olimp 6091, Kovinar — Partizan Store 6061 in Kladivar 5960.

38.400 lučjaev in 152.392 podrtih kegljev je dalo končne rezultate okrajnega mostvenega prvenstva:

ŽKK Celje je obdržalo prvo mesto z odličnim rezultatom 20.101 in povprečkom 837,5 keglja, 2. Elektro 19.442 (810), 3. Ingrad 19.164, 4. Invalid 18.950, 5. »13. maja« 18.945, 6. Kladivar 18.697, 7. Olimp 18.670, 8. Kovinar — Partizan Store 18.423. Izven konkurence je druga ekipa »13. maja« dosegla rezultat 17.439 kegljev.

Z osvojitvijo prvega mesta so si kegljači ŽKK Celja priborili pravico do sodelovanja v republiški ligi, ki se bo začela januarja prihodnjega leta; moštva, ki so zasedla od drugega do petega mesta pa bodo sodelovala v tako imenovani mariborsko-celjski konjski ligi.

Ce bi na osnovi tega moštvenega prvenstva ocenjevali posameznike, bi dobili takšen vrstni red šestih najboljših: 1. Vanovšek 2.622 (povpreček 874), 2. Lubej 2.606 (868), 3. Šmon 2.590 (863), 4. Stefan Krajnc 2.579 (860), 6. Druskočič 2.531.

J. L.

ZA CELJSKO OBČINO — V NEDELJO

V zvezi z okrajnim tekmovalstvom žensk v streljanju z zračno puško v počastitev 20-letnice ustanovitve ženske organizacije, je občinski odbor v Celju razpisal tekmovalstvo za svoje območje za nedeljo, 9. decembra z začetkom ob 9. uri na strelišču ob Teharski cesti, zraven doma JLA.

Prvi veleslalom

Zaradi ugodnih snežnih razmer so celjski smučarji letos razmerno zgodaj začeli s pripravami na tekmovalno sezono. To se vidi po delih za ureditev vzpenjače na travniku pod Tovstom, pa tudi po treningih in prvi tekmi, ki so jo imeli minulo nedeljo pri Celjski koči.

Zanimivo je, da se je že prvi nastop končal v znamenju premoči starejših tekmovalcev. Kolikor zaslužita Janko Četina in Uršič, ki sta zmagala v članski konkurenci, največjo pohvalo, pa bi vendarle radi vprašali mlajše, kaj delajo. Medtem ko je tretje mesto na 800 metrov dolgi progi, ki imela sedemnajst vrtic, zasedel P. Čater, je bil Lisec četrty, Košič pa šele peti.

V tem ko se je med mladinci najbolj izkazal Rosina, je pri pionirjih zmagal Polovšek.

Gibanje prebivalstva

V času od 25. 11. do 2. 12. 1962 je bilo rojenih 444 in 1 deklica.

POROCILI SO SE:

CVELFER Jože, valjač iz Celja in GALUN Terezija, bolniška strojnica iz Celja. ARČNIK Janez, strojni ključničar iz Marije Reke in POČEJ Hilda, uslužbenka iz Dobrote vasi. HRIBERSEK Martin, kmetovalec iz Rupe in LAMPRET Marija, kmetovalka iz Rupe. GORJUP Stanislav, zidar iz Celja in VALENČAR Marija, pom. kuharica iz Celja. ZAKOKAR Miroslav, slikarski mojster iz Celja in POVALEJ Justina, kuharica iz Celja. GABROVEC Ivan, delavec iz Celja in MESARIC Marija, delavka iz Celja. SPOLENAK Anton, šofer iz Celja in JEROVSEK Franciška, delavka iz Zgornje Hudinje. HERIC Marijan, traktorist iz Boletina in IVENCNIK Hedvika, delavka iz Smlavljane. VODOPIVEC Albin, šofer iz Celja in CRENIK Ana, tkalka iz Celja. BELAK Ervin, avtomobilist iz Trnovelji in BERTOLE Irena, šivilja iz Trnovelji. ZNIDAR Stefan, delavec iz Utik in SENIC Jera, kuharica iz Ljubljane. JAGORINEC Andrija, zavrtač iz Celja in SENIC Marija, pom. kuharica iz Celja. SUHEL Maks, uslužbenec iz Vojnika in KLINAR Marijana, uslužbenka iz Laškega. ARIH Anton, delovodja iz Celja in REICHER Stefanija, uslužbenka iz Celja. VAHČIC Bogomil, predmetni učitelj iz Laškega in CERNETIC Rozamarija, tekstilni tehnik iz Celja. ARTONČIČ Franc, rudar iz Velenja in ROZBAR Genoveža, delavka iz Celja. CENC Franc, uslužbenec iz Trnovelji in JANEŽIČ Olga, frizerska pomočnica iz Celja. GORJEK Franc, avtomobilist iz Laškega in AHITIK Doroteja, trgovska pomočnica iz Trnovelji. DORNIK Leopold, tapetnik iz Celja in TEMNIKAR Franciška, kuharica iz Celja. KOZELNIK Ivan, delavec iz Skorna in ROZMAN Ingeborg, delavka iz Celja. GERJEVIČ Franc, šofer iz Zgornjega Obrežja in JANSKA Darinka, trgovska pomočnica iz Celja.

UMRLI SO:

Ljudmila STANTE, gospodinja iz Celja, stara 83 let. JOŽE ZUMER, otrok iz Male Rodne, star 1 leto. Marija MARKO, kmetovalka iz Marije Reke, stara 66 let. Franc RAMSAC, delavec iz Vodic — Ljubljana, star 22 let. Matvez FAJS, upokojenec iz Celja, star 82 let. Antonija JAZBEK, gospodinja iz Polzele, stara 67 let. Mihael KOTNIK, delavec iz Letuša, star 57 let.

RODILE SO:

V času od 25. 11. do 2. 12. 1962 so v celjski bolnišnici rodile:

Franciška ZUNTER, gospodinja iz Nizke, Franca, Amalija ZLENDER, gospodinja iz Rudnice, Danijelo in Erika. Rozalija ARTINJAK, uslužbenka iz Nove vasi pri Rižni, Andrejka. Meta JUTERSEK, šivilja iz Celja, Mateja.

RADIO CELJE

Ponedeljek, 10. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Pojeta Lilijana Petrovič in Lola Novakovič, 17.20 Sportni tednik, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Torek, 11. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Slovenske poskočne, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sreda, 12. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 iz filmov in glasbenih revij, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Četrtek, 13. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Odlomki iz Verdijevih oper, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Petek, 14. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Crnske duhovne pesmi, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sobota, 15. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Za prijeten konec tedna, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Nedelja, 16. december: 12.00 Pogovor z državljani, 12.10 Obvestila, 12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 Igramo vam za nedeljsko razpoloženje, 12.45 Pomenek o predosnutku nove ustave.

KRONIKA NESREČ

Na Ljubljanski cesti je avto podrl Stefana Obrčala. Poškodovan si je glavo in roko. — V Spodnjem Gaberniku pri Podplatu je s kolesom padel Franc Mahne. Zlomil si je nogo. — V Kidričevih ulici so neznanci napadli Petra Ložarja. Dobil je poškodbe na glavi in nogah. — V prometni nezgodi pri Vranskem je dobil poškodbe na glavi, rokah in nogi Jakob Blatnik.

V Štorah eno izmed najboljših društev Partizana v Sloveniji

Rezultati tradicionalnega tekmovalstva partizanskih društev za pokal Dela so pokazali, da imamo tudi v celjskem okraju društvo, ki sodi med najboljša v naši republiki in ki je zato dobilo tudi v tem merilu priznanje. To je društvo Partizan-Kovinar v Storah, ki je močno razmahnilo svojo dejavnost zlasti po tistem dnevu, ko so na Lipi odprli novo telovadnico. V Štorskem Partizanu je zdaj nekaj sto aktivnih delavcev, od cicibanov do starejših pripadnikov. Vsem tem pa stoji na čelu marljiv upravni odbor z vodničkim kadrom. Zato je priznanje, ki ga je dobilo to društvo v republiškem merilu, zlasti priznanje vsem tem poštvovalnim delavcem.

OBČAN O NOVI USTAVI

PRAVICA DEDOVANJA

VPRAŠANJE: Kaj predvideva ustava glede pravice dedovanja?

ODGOVOR: Dedovanje je ozko povezano z vprašanjem lastnine.

Zato bo na vprašanje moči odgovoriti temeljito le z obravnavanjem obeh pojmov.

Po določilih predosnutka zvezne ustave smejo imeti kmetje lastninsko pravico na obdelovalnem in gozdnem zemljišču, katerega največja površina se določa z zveznim zakonom. Razen tega lahko imajo lastninsko pravico na delovnih sredstvih v mejah in ob pogojih, ki jih določa zakon. Zakon tudi določa, v katerih mejah in v katerih pogojih smejo imeti občani lastninsko pravico na zemljišču ter na delovnih sredstvih v obrtnih ni drugih podobnih dejavnostih.

Obstoječi zakonski predpisi so nam več ali manj znani, zato velja opozoriti le na to, da ima lah-

ko kmet v lasti 10 ha obdelovalne zemlje, pod določenimi pogoji pa tudi do 15 ha, kot je to določil že Zakon o kmetijskem zemljiškem skladu 1953. leta. Predosnutek zvezne ustave nadalje določa, da imajo občani lahko v osebni lastnini predmete, ki so namenjeni za osebno potrošnjo, osebno rabo in kulturne potrebe. To velja posebej za stanovanja in stanovanjska poslopja.

Dedovanje naštetih oblik lastnine, bodisi lastnine kmeta na obdelovalnem in gozdnem zemljišču, bodisi osebne lastnine, je zajamčeno. Pravica do dedovanja je omejena le toliko, da ne sme nihče imeti na podlagi dedovanja v lasti več nepremičnin in delovnih sredstev, kot je to določeno v ustavi ali zakonu. Ali povedano s preprostimi besedami: nihče ne more pridobiti z dedovanjem v last na primer še 5 ha obdelovalne zemlje, če je že ima lastnih deset hektarjev obdelovalne, ali pa stanovanja, če je že lastnik dveh stanovanj.

M. H.

Slovo od VERE STERMECKYJEVE

Včasih se je težko sprijazniti z resnico, zlasti še, če prinaša bolečino, da zajoče srce. Zato tudi te besede ne tečejo lahko; saj jih objema spoznanje, da drage tovarišice in kolege, Vere Stermeckyjeve ni več.

Znova mi obujajo spomin besede, ki jih je pred mrliško vežo na njeni zadnji poti izrekel kolega, Jure Krasovec: če kdaj, potem smo si prav tisti večer želeli, da bi bila vest, ki je tako močno zabolala, neresnična. Toda, ta vest je bila resnična in kruta, ter ni manj boleča. To se je videlo tudi na njeni zadnji poti v nedeljo, drugega decembra ob enajsti uri na mestnem pokopališču v Celju. Res je, da ni bila dolga, zato pa nič manj naporna. Ljudje so se stisnili vase ne zaradi mrzlega vetra, ki je tisti dan bril neusmiljeno, temveč zaradi bolečine, ki so jo nosili v srcih s seboj, zaradi spoznanja, da spremlja jo k zadnjemu počitku spoštovano in ugledno javno, kulturno in politično delavko, novinarko večera, Vero Stermeckyjevo.

Navzlic za Celje neprimeri ur, se je k njeni zadnji poti zgrnilo več sto ljudi; med njimi številni zastopniki političnih organizacij, društva in ustanov, znanci in prijatelji ter sodelavci. Veliko jih je prišlo iz Radmirja, pa Ljubnega in sploh iz Zgornje Savinjske doline.

Mrliška veža, v kateri je ležala zadnje ure pred pokopom, je bila polna vencev in šopkov rož. Pri vzglavju je ležal venec z napisom: Tvoj sin. Potem so krsto z njenim truplom prenesli pred poslopje mrtvašnice. Tu se je najprej od nje poslovil moški komorni zbor, za njim pa v imenu stanovskih tovarišev in zlasti vseh političnih organizacij, Jure Krasovec. Preden je krenil na pot sprejema njenih zadnjih spremljevalcev, je zapel še nekdanji gimnazijski oktet.

Potem so se ti dogodki zvrstili še pri odprtem grobu, h kateremu je najprej pristopil predsednik višjega aktivna Društva novinarjev v Celju, Franjo Krivec. Po poslovnih besedah odg. urednika večera tov. Simončiča, je še enkrat zapel komorni zbor; končno pa se je od Vere poslovila tov. Vilma Stucinova, v imenu vseh tistih žena, med katerimi je delala tudi pokojna.

Zdelo se je, da bi ji rad zdaj vsak izmed nekaj sto ljudi, ki so jo spremlili k preživetju počitku, še nekaj povedal. Toda, za to ni bilo časa. Ko se je nad njenim grobom poklonila še zastava Zveze borcev, so se ostali poslovili tako, da so vrgli v njen grob grudico zemlje.

Takšno je bilo slovo od Vere Stermeckyjeve; zadnje slovo od novinarko in ugledne javne delavke.

M. B.

SREDI DELA NAS JE NENADOMA ZA VEDNO

ZAPUSTILA NAŠA NEKDANJA DOBRA SODELAVKA

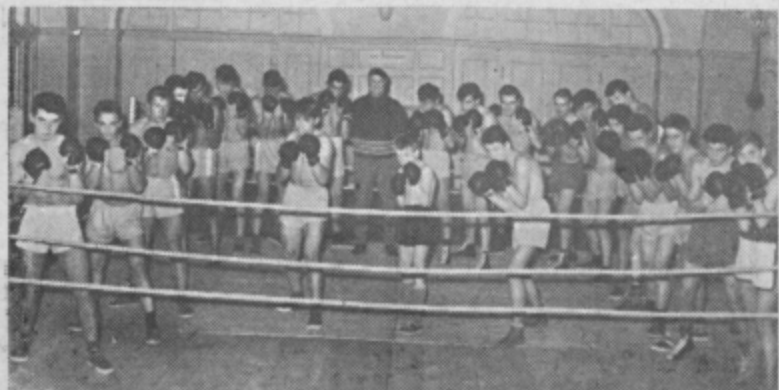
NOVINARKA

VERA STERMECKY

PRIZADEVNO, SPOŠTOVANO IN NEPOZABNO VERO

BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»CELJSKEGA TEDNIKA«

Ostali dvoboji pa so dali naslednje rezultate: Mesarič—Živic 0:1, Zupanc—Suler 1:0 (tehnični k. o.), Cencel—Ančik 0:1, Verbič—Mežnar 0:1, Milentijević—Repar 1:0, Čeho—Lipovec 1:0 (tehnični k. o.)

Če tega problema ne more rešiti samo Olimp, mar ne bi bilo prav, če bi na pomoč priskočila še občinska ali morda okrajna zveza za telesno kulturo ter trenerja boksa zaposlila še v drugih sekcijah?

MEDNARODNI TRANSPORT, ŠPEDICIJA IN POMORSKA AGENCIJA

Vam nudi s svojimi poslovalnicami po vsej Jugoslaviji vse vrste uslug v svojih dejavnostih po najugodnejših pogojih in najboljši kvaliteti

„INTEREUROPA“ CELJE

Poslovalnica Celje — Čuprijska 10
Telefon 30-70, 30-90

Gradbeno podjetje »Remont«

Celje — Šlandrov trg številka 1
razpisuje delovno mesto

KALKULANTA

analitika ali gradbenega tehnika

Nastop službe s 1. januarjem 1963.

Plača po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

»ETOL« — tovarna esenc in eteričnih olj — Celje

razpisuje

sprejem za delovna mesta:

1. INŽENIRJA KEMIJE,
2. TEHNIKA KEMIJE,
3. LABORANTA,
4. KVALIFICIRANEGA DELAVCA KEMIČNE STROKE,
5. KURJACA PARNEGA KOTLA.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Prijava osebno ali pisмено upravi podjetja.

OPOZORILO VSEM ORGANIZACIJAM

V Uradnem listu FLRJ št. 45/62 je izšlo navodilo o prijavljanju zavarovanja in evidenci zavarovanih oseb, ki stopi v veljavo 1. 1. 1963. Vendar pa morajo do 5. decembra 1962 (glej točko 6. navodila) vse organizacije (zavezanci za prispevek), ki bodo 1. 12. 1962 obstajale obnoviti in ponovno prijaviti začetek svojega poslovanja. To napravijo na obrazcu OD-1, ki ga dobijo v Državni založbi Slovenije oziroma njenih poslovalnicah.

Zavarovane osebe pa bodo v decembru 1962 dobile posebne nove »vloške« v svoje dosedanje zdravstvene izkaznice. Zato opozarjamo, da pripravijo organizacije skladno z omejenimi mnovitilom (točka 14, 15) vse potrebno, zlasti za nad 15 let stare otroke in širše družinske člane, da bomo lahko nove »vloške« pravočasno potrdili. Zavarovane osebe namreč po 1. januarju 1963 ne bodo mogle uveljavljati zdravstvenega varstva brez pravilno, na novo potrjene zdravstvene izkaznice.

Istočasno pozarjamo vse organizacije, da pregledajo vse stare primere, ko so zavarovanci že izstopili iz dela, pa niso bili odjavljeni pri zavodu in ko so nastopili delo, pa jih sploh niso prijavili v zavarovanje in jih bodisi odjavijo ali prijavijo.

Zavod za socialno zavarovanje
Celje

RAZPISI

SOLSKI CENTER

za blagovni promet v Celju
razpisuje delovno mesto

PREDAVATELJA —

dipl. ekonomista

Osební dohodki po pravilniku.
Nastop službe s 1. februarjem ali po dogovoru. Vse potrebne informacije v tajništvu zavoda, Celje,

Ulica 29. novembra 12

Kadrovska komisija pri občinskem odboru Rdečega križa v Smarju pri Jelšah razpisuje mesto

TAJNIKA

Pogoji: srednješolska izobrazba ali priučitev z večletno prakso. Plača po uredbi. Ponudbi priložite kratak življenjepis, zadnje šolsko spričevalo in potrdilo o zadnji zaposlitvi.

Nastop službe s 1. januarjem 1963.

KOMPAS — Celje

Komisija za uslužbenske zadeve
Zavoda za zaposlovanje delavcev
Celje

razpisuje delovno mesto

PSIHOLOGA

Pogoji: visoka strokovna izobrazba s 5-letno prakso. Plača po pravilniku o plačah.

Kandidati naj vložijo pismene vloge najkasneje do 20. decembra 1962 pri tukajšnjem zavodu

ZDRAVILIŠČE DOBRA

sprejema rezervacije za

silvestrovanje

ki bo v zdraviliški dvorani.

Vljudno vabljeni!

KOMUNALNA BANKA CELJE

razpisuje mesto

KURIRJA

Zaposlitev 4 ure dnevno, od meseca decembra do vključno meseca marca.

KINO

KINO UNION
do 9. 12. 1962 »ALAMO« II. del, amer. barv. Cs film
10. 12. — 13. 12. 1962 »POKLICALI SO TUDI 3 Č., jugosl. film
14. 12. — 15. 12. 1962 »KRUH IN ROŽE«, ruski film
KINO METROPOL
6. 12. — 8. 12. 1962 »NENAVADNI SVET«, ital. barvni film
9. 12. — 11. 12. 1962 »MEDALJON S TREMI SRCI«, jugosl. film
12. 12. 1962 »GINEKOLOGOV ROMAN«, nemški barvni film
13. 12. — 15. 12. 1962 »MATI IVANA ANGELSKA«, poljski film
KINO »SVOBODA« ŠEMPETER V SAV. DOLINI
8. 12. — 9. 12. 1962 »TEROR BARBAROVA«, ital. barv. Cs film
12. 12. — 13. 12. 1962 »DEKLE S KOVČKOM«, ital. film

GLEDALIŠČE

Torek, 11. decembra ob 10. in 12. uri: Erik Vos: PLESOCI OSLIČEK. Gostovanje v Zrečah.

Torek, 11. decembra ob 17. uri: Dorst: ŽENA PRED OBZIDJEM in Arrabal: PIKNIK NA BOJIŠČU. Zaključena predstava. Vstopnice so še na prodaj.
Sreda, 12. decembra ob 10. in 13. uri: Erik Vos: PLESOCI OSLIČEK. Gostovanje v Sentjurju.
Četrtek, 13. decembra ob 17. uri: W. Bauer: RDEČE IN MODRO V MAVRICI. Abonma za upokojenke. Vstopnice so še na prodaj.

Petek, 14. decembra ob 19.30: Marcel Achard: ODKRITO-SRČNA LAŽNIKA. Premiera. Premierski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sobota, 15. decembra ob 19.30: Marcel Achard: ODKRITO-SRČNA LAŽNIKA. Sobotni abonma. Vstopnice so še na prodaj.

Nedelja, 16. decembra ob 15.30 in 19.30: Branislav Nušić: Dr. — Gostovanje mariborske Drame. Izven. Vstopnice so na prodaj.
Nedelja, 16. decembra ob 15.30 in 19.30: Dorst: ŽENA PRED OBZIDJEM in Arrabal: PIKNIK NA BOJIŠČU. Gostovanje v v SNG Maribor.

RAZNO

INŽENIR IVO TONČIČ iz Celja je diplomiral na elektrotehnični fakulteti v Ljubljani.

Cestitajo mu prijatelji. IZJAVLJAM, da nisem plačnik dolgov, ki jih dela moj sin CIGELSEK Konrad. Cigelski Terezija, Zg. Hudiča — Celje.

PODPISANI Jagodič Vinko, Celje — Ul. 29. nov. št. 7 IZJAVLJAM, da nisem plačnik dolgov Jagodič Leopoldine iz Prekopa št. 48, p. Vtansko.

ODDAM garazo in sobo za dve moški osebi. Naslov v upravi lista.
ODDAM GARAZO (pod Kalvarijo) Cestlinova ul. 6. Informacije od 7. do 14. ure v OF domu — Geodetski zavod I. nadstropje pri tov. Gajšku.
RAZPRODAJA pohištva in stvari 10. in 11. decembra ob 16. uri v Prešernovi ulici 11/II (nad Zvezde) — Jirak.

KUPIM

KUPIM motor BMW od 54 letnika dalje. Zupanek, Socka 37, Vojnik.
KUPIM rabljen dobro ohranjen šivalni stroj. Naslov v upravi lista.

DEDEK MRAZ že kupuje pri nas!

Ajudski magazin

CELJE

OBJAVE IN OGLASI

KONCERTI

Sreda, 12. decembra:
III. abonmajski koncert
violinist IGOR OZIM
in pianist MARIJAN LIPOVSEK
Sporod obsega Vitalijevo Giacconio, Beethovenovo sonato v c-molu, dve jazovski skladbi Pavla Merkuja, dva Saratejeva španska plesa in Paganinijev Capriccio.
Koncert bo ob 20. uri v Narodnem domu. Cenjene abonente vlijudno prosimo, da poravnajo zapadli obrok.
KONCERTNA POSLOVALNICA pri glasbeni šoli

STANOVANJA

60 LETNA mati s sinom išče prazno sobo v Celju ali okolici. Naslov v upravi lista.

CELJE — SLOVENJ GRADEC! Dvosobno stanovanje s kopalnico, shrambo in pritliklami v Slovenj Gradcu zamjenjam za enakovredno v Celju. Jontes Franc, Glavni trg 16, Slovenj Gradec.

ISCENO dve opremljeni sobi. Informacije v recepciji hotela Evropa, Celje. TEHNIK išče sobo, gre za sestanovaleca. Ponudbe pod šifro »Soliden«.

ISCEN stanovanje po možnosti v centru ali okolici Celja. Plačam dobro. Verdev ml., Braslovče 12.
MLADA mirna zakonca iščeta prazno ali opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

PRODAM

KROJASKI šivalni stroj »Pflaff« prodam za 45.000 din. Knez Angela, Laško 127. PRODAM spalnico iz trdega lesa. Naslov v upravi lista.

VINOGRAD 20 arov na lepi sončni legi ugodno prodaja Marinc Jožefa, Glinje 9 — Braslovče.

PRODAM smuči 1.90 in sanke. Pevec, Zalec 224.

PRODAM več krav molznice. Senica Vilko, Zalec 9.

POČENI prodam »Olimpico 1952, 25 literiskih kotlov za kuhanje žganja in dve gumi 60-80 % za »Spačkas«. Japljiva 7, Polule.

NUJNO prodam dvosedesni moped, prevožen 2.600 km, motorno kolo DKW za 45.000 din in novo trodelno okno 170 X 110 z rolo omarico. Naslov v upravi lista.

PRODAMO dva lahka vprežna konja, gumij voz — 2 tone, z železnimi nosilci. Cena ugodna. Konjeniški klub Celje.

DNE 16. decembra 1962 bo v Mladinskem domu »Mihle Pinterjas« — Dobrna, javna prodaja otroške obleke, perila, posode in nekaj pohištva, predvsem omare.

PRODAM dobro ohranjen FLAT 500 C — Topolno. Ogled vsak dan na Mariborski 61.

IGRACKE primerne za mladino (»Anker« Bausteine — kamnite kocke, predvojni izdelki) prodam. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

DEKLE gre za gospodinjstvo pomočnico, za stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme Frizer Lorhek, Celje — Tomšičev trg 9.

ZAPOSLIMO večšega konjarja k športnim konjem srednje starosti. Konjeniški klub, Celje.

OBVESTILA

ObLO Celje, Oddelek za notranje zadeve obvešča vse lastnike motornih in priklopnih vozil, da bo PODALJŠEVANJE registracije za leto 1963 od 17. 12. 1962 do vključno 26. 1. 1963 v prostorih oddelka Gledališka ulica št. 2, po naslednjem vrstnem redu:

Avtomobili s št. CE

11-01 do 12-00 18. 12.
12-01 do 13-00 19. 12.
13-01 do 14-00 20. 12.
14-01 do 15-00 21. 12.
15-01 do 16-00 22. 12.
16-01 do 17-00 24. 12.
17-01 do 18-00 25. 12.
18-01 do 19-00 26. 12.
19-01 do 20-00 27. 12.
20-01 do 21-00 28. 12.
21-01 do 22-00 29. 12.
22-01 do 23-00 3. 1.
23-01 do 24-00 4. 1.
24-01 do 25-00 5. 1.
25-01 do 26-00 7. 1.
26-01 do 27-00 8. 1.
27-01 do 28-00 9. 1.

Motorna kolesa s št. CE

10-001 do 10-100 10. 1.
10-101 do 10-200 11. 1.
10-201 do 10-300 12. 1.
10-301 do 10-400 14. 1.
10-401 do 10-500 15. 1.
10-501 do 10-600 16. 1.
10-601 do 10-700 17. 1.
10-701 do 10-800 18. 1.
10-801 do 10-900 19. 1.
10-901 do 11-000 21. 1.
11-001 do 11-100 22. 1.

Za ostala motorna in priklopnja vozila, katera so bila prodana, oziroma preseljena iz drugih občin v celjsko in so obdržala isto registrsko tablico, bo podaljševanje 24. in 25. 1. 1963.

Za zamudnike, ki iz upravičenih razlogov ne bodo podaljšali registracije po navedenem razporedu, bo podaljševanje od 26. do vključno 30. 1. 1963.

Vse obrazce, potrebne za registracijo s čekom in navodili prejme lastniki vozil v sprejemni pisarni ObLO Gregorčičeva št. 5, vsak delovni dan od 7. do 14. ure, ob sredah pa od 7. do 12. in 14. do 18. ure.

Vse lastnike motornih in priklopnih vozil, kateri za leto 1963 ne nameravajo registrirati vozil opozarjamo, da morajo do 30. januarja vrniti prometno dovoljenje in registrske tablice, v nasprotnem primeru bodo predani sodniku za prekrške.

Iz prometne pisarne
ObLO Celje

ZANIMIVO PREDAVANJE

Olenčevalno in turistično društvo Celje vlijudno vabi na predavanje z barvnimi diapozitivi, ki bo v četrtek, dne 13. decembra 1962 ob 19.30 uri v veliki dvorani Narodnega doma. Predaval bo ing. Dušan Ogrin iz Ljubljane o svojem potovanju po Skandinaviji. Na to zanimivo predavanje še posebej opozarjamo.

CELJSKA TURISTIČNA ZVEZA Celje se sporoča Vam ljubiteljem planin podatke o snežnih razmerah, na nekaterih planinskih postojankah: Celjska koča, 0,50 m snega, dostop možen preko Štor z avtom, ker je cesta spluzena z buldožerjem. Moziška koča, 1 m snega, cesta preko Smihela ni prevozna.

Planinski dom v Logarski dolini, 0,50 m snega, vozi redni avtobus vsak dan ob 8.45 uri.

Frišauf dom na Okrešlju in Kocbekov dom na Korošici nista dostopna.

Komunalno podjetje Javne naprave Celje se je preselilo iz Zidanske ulice 18 v Gregorčičevo ulico 6 II. nadstropje, v bivše prostore odseka za stanovanjske zadeve.

OBVESTILO

Oddelek za notranje zadeve OLO Celje obvešča vse lastnike motornih vozil, da se vrši redna letna registracija motornih vozil za leto 1963 na občinskih organih za notranje zadeve od 15. 12. 1962 do 20. 1. 1963.

Kdor ne bo do določenega roka podaljšal prometnega dovoljenja, se mu odvzame evidenčna tablica in prometno dovoljenje.

Vse ostale informacije dobite na pristojnem občinskem organu za notranje zadeve.

Iz pisarne ONZ — OLO
Celje

IZLETNIK — Turistična agencija, poslovalnica Celje, Titov trg 3 (nasproti avtobusne postaje).

Vam nudimo: organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekscurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in tujini.

Za večdnevne zlete nudimo izredne popuste.

Posredujemo Vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času.

Rezerviramo Vam postelje v spalnih vagonih na vseh progah JZ in v inozemstvu. Pri nas dobite vse vrste voznic.

Vršimo menjavo tujih valut, rezervacije privatnih in hotelskih sob, imamo posredovalno službo pri menjavi in prodaji počitniških domov in vršimo rezervacije za letni oddih.

Preskrbimo Vam avtotaksi. Brezplačno Vam nudimo vse turistične in prometne informacije.

V prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vožne rede.

Poslovalnica je odprta vsak dan od 8. do 13. ure in od 16. do 18. ure. Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu št. 3 pri avtobusni postaji — telefon 28-41, poštni predal 162. Se priporočamo za cenjena naročila.

OBJAVE

Na podlagi sklepa Likvidacijske komisije BVP bivše Sindikalne družnice GI »EFE« Soštanj obveščamo vse bivše člane (vlagatelje) BVP »EFE« Soštanj da prijavijo oz. pošljejo svoj naslov na katerega bi likvidacijska komisija omenjene BVP lahko izvršila izplačilo sorazmernega deleža likvidacijske mase.

Istočasno se pozivajo člani ki še svojih vlog niso dvignili, da pošljejo svoj naslov na katerega bi se izvršilo nakazilo vloge. Prijave je poslati pisмено ali ustmeno na naslov »EFE« Soštanj — tov. Satler.

Rok za prijavo je en mesec po objavi v časopisu. Po preteku tega roka se nobena prijava ne bo upoštevala.

Likvidacijska komisija
BVP »EFE« Soštanj

Uredništvo in uprava Celjskega tednika Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefoni 25-75 in 24-25.

Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 605-11-656. Izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna — 400, četrtletna 200 din — inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav do vsake srede do 12. ure

KAJ? KJE? KDO?

PRINAS IN PO SVETU

KDAJ? ZAKAJ?

KROKODILJE SOLZE V BONNU

Meditacije na temo: „Alte Liebe rostet nie...“

Zločinski napad ustaške emigrantske bande na urad za zaščito jugoslovanskih interesov v Bad-Godesbergu pri Bonnu na največji jugoslovanski praznik 29. november je vsega obsojanja in najostrejšega protesta vreden, ni pa presenetljiv. Kljub temu, da je nemška policija bila opozorjena na možnost takih izredov, da so tudi v prejšnjih letih v Münchenu, Stuttgartu, Hamburgu in še kje bili podobni primeri, ni bilo kljub dolžnostim države gostiteljice po mednarodnem pravu prav nič sterjeno, da bi se tak zločin preprečil. Nasprotno, skoraj zanesljivo lahko trdimo, da so fašistični elementi imeli tiho podporo vladnih funkcionarjev, ki niti ne skrivajo svoje nacistične barve in jih ne manjka v garnituri starega kanclerja Adenauera.

Prijateljska trojka: ustaški redovnik, četnik in...

Napad ustaške emigrantske tolpe sredi belega dne v znanem in dobro zastraženem diplomatskem naselju Bad-Godesbergu pač ne moremo vzporejati s kakršnimi posledicami brezvladja in splošnega nereda recimo v kongoški Katangi. Dejstvo, da je bila hiša, v kateri je naše predstavništvo, napadena z bombami, strelnim orožjem pred nosom državno-političnega centra zvezne republike Nemčije, ki se toliko ponaša s svojim državnim redom in železno roko od Bismarckovih časov sem, pač ne more pomeniti, da se je redoljubna nemška oblast čez noč tako polenila. In ker je bil dogodek, ki je terjal žrtve med našimi uslužbenci in povzročil blamažo državi gostiteljici, le prehud, so v Bonnu začeli pretakati krokodilje solze. Saj morda niti ne bi bilo tako hudo za nemške revanšistične veljake, če bi njih ustaški prijatelji ne pozabili, da je ob vratih poslopja poleg napisu »Urad za zaščito jugoslovanskih interesov v Zvezni republiki Nemčiji« tudi švedski državni grb z napisom, da je

stavba pod zaščito veleposlaništva Kraljevine Švedske.

Naša protestna nota in prav tako švedska, vsebujejo vrsto neizpodbitnih ugotovitev. Ena od teh je, da je pred leti, ko še niso bili prekinjeni stiki med Nemčijo in FLRJ na ravni veleposlaništev, nemška oblast lahko krotila mnogo številnejše emigrantske tolpe, da takrat do takih izredov ni prišlo. Torej so takrat v Nemčiji le lahko krotili peščico sovražnih emigrantov in jih pripravili k spoštovanju mednarodnih pravnih norm.

Veliko bolj pa je zanimiv in prozoren nemški odgovor na našo in švedsko noto. Zvezna vlada obžaluje dogodek in se opravičuje, češ, da bi do nevēčnega napada ne prišlo, če bi bilo o sumu obveščeno zunanje ministrstvo in ne le policija!? Torej je v Zapadni Nemčiji policija nekaj kar ne spada v državni okvir — morda celo nekaj nelegalnega? Ali pa je v tej izjavi nepremišljeno priznanje, da je policija, kot Straussova armada, v rokah krvnih prijateljev in idejnih bratov dveh proslulih poglavarjev Hitlerja in Pavliča.

Odlikovana mačka

Ves mačji rod v Avstriji bi lahko bil ponosen na edino odlikovano zastopnico. Mačka Minka, ki je last neke dunajske družine, je dobila odlikovanje avstrijskega društva za zaščito živali. Mačka Minka se je izkazala, ko je na dvorišču junaško napadla s svojimi kremplji steklega psa, ki je hotel ugristi štiriletno deklico

Margot. Mačka je napadla psa tako silovito, da so starši še pravčasno rešili deklico. Zanimivo je to, da je mačka napadla psa, ko je slišala otrokove krike na pomaganje.

VRANA VRANI OČI NE IZKLJUJE...

Ne smemo pozabiti, da so nacisti poskrbeli v času svojega »Blitzkriega« za navezovanje »tesnih« prijateljskih stikov z »Jugoslovani«. Kako ne, saj je nad 30 hitlerjevskih divizij vsak dan sklepalo taka prijateljstva pri moritvah celih pokrajin, pri

požigih na stotine vasi, pri klanju otrok, starcev in žena. Ne pozabimo, da je bilo na naših tleh vsaj ducat esesovskih divizij, cela armada gestapovcev in kulturbundovcev in da jih z ustaši, belčki, nedičevci, četniki ter drugimi bandami veže ista kri v morilskih rokah. In kaj je bolj trdnega za trajno prijateljstvo kot »skupne zmage« nad golokrimimi ženskami, otroci, tifusarji, izstradanci in nemočnimi jetniki v taboriščih smrti. Hoch das Heludentum! (Zvelo junaštvo!)

Potem pa naj bi pričakovali, da bodo bivši eses obersti, standartenführerji stopali na prste raznim stožernikom, doglavnikom, vojvodam? Smešno! Kaj smo res tako naivni, da ne poznamo starega pregovora:

— Alte Liebe rostet nie... (Stara ljubezen ne rjavi...) —

NAPADLI SO NEMŠKI DRŽAVLJANI...

Pred leti je v Münchenu nek emigrant z veliko strokovnostjo zavljal vrat pivovarnarju zaradi peščice mark. Casopisje se je razpisalo, da je gnusni morilec »Jugoslawe«. Ker se je spozabil nad življenjem nemškega meščana, so v hipu pozabili, da ima že leta nemško državljanstvo in da se je morilске obrti učil pod vodstvom strokovnjakov hitlerjeve šole.

Po sedemnajstih letih bivanja v Nemčiji emigrantske tolpe

menda nimajo starojugoslovanskih pasov ali celo marsovskega državljanstva? Torej imajo nemško državljanstvo, če ne to pa vsaj določene pravice, ki niso brez dolžnosti. Kako bi se sicer zdaj bahaško prijavljali kot udeleženci napada v Bad-Godesbergu v prepričanju, da se jim ne bo nič zgodilo. Nasprotno. Treba je prepričati svoje stare prijatelje, da niso zastoj deležni velikih ugodnosti od izdatnih podpor pa do sijajnih služb, kakršnih delovni Nemci gotovo ne dobijo tako lahko. Morda so se v kakšni pivnici ob vzklkih »Sieg heil« celo nalezli pohval in odlikovanj?

Ves svet, zlasti gorečni zavezniki starega kanclerja, nič manj pa preprosti delovni Nemci, so ob tem primeru lahko spoznali stopnjo »denacifikacije« in »odmika« sedanje nemške vlade od metod in politike predzadnjega »velikega kanclerja« in njegove branže.

J. Kr.

MAČEHOVSTVO PO TUJI KRIVDI...

Pastirji v okolici Knina imajo svojstven način, s katerim pripravijo odrasla teleta, da ne sesajo svojih kravjih mater.

Teličku, ki na paši sili neprestano za materinim mlekom, privežejo na glavo leseno napravo s konicami. Ko tele po navadi butne kravo v vime, se materi s tem hudo zameri, da mu ne da niti kaplje mleka več.

Kmečka obrt gre v pozabo

Domača kmečka obrt je bila še pred desetletji zelo razvita. Vsaka večja vas je imela po nekaj obrtnikov za izdelavo kmečkih orodij. Pa tudi čevljarji, krojači in šivilje so hodili od hiše do hiše.

Dandanes je celo najpotrebnejših obrtnikov za kmetijske potrebe malo. Mladina ve, da v takem rokodelstvu ni bodočnosti.

Tudi število konj upada. Toda na podeželju jih je še vedno precej. Zato Štukljev Anza iz Velike Pirešice še nima skrbi, da bi kot najstarejši vaščan bil ob svoj kruh. Anza je spretni rok in izdeluje lične konjske komate. S tem, ki je z njim na sliki, bo kmalu gotov...

J. Z.

IZ ZGODOVINE USTAVNOSTI

1871 - Pariška komuna

V letih 1870 in 1871 se je francoski kralj Napoleon III. zapletel v vojno s Prusijo, ki jo je vodil Bismarck, kateremu je šlo za zedinjenje nemških pokrajin. Francozi so doživljali poraz za porazom in naposled so Nemci obkolili Pariz, Napoleon pa se je moral predati. Toda Parižani niso hoteli predati mesta Prusom, strmoglavili so cesarja, oklicali republiko, postavili začasno vlado narodne obrambe in oborožili nižje stanovalce, takojmenovano Narodno gardo. Začasna vlada pa je narod izdala, sklenila sporazum s Prusi o premirju in izdala dekret o razorožitvi Narodne garde.

Takrat so se pariški delavci uprli. 18. marca 1871 so zasedli vse vladne ustanove, razpustili armado, oblast v Parizu pa je prevzel Osrednji odbor. Svet je takrat doživel prvo socialistično revolucijo, izvoljena pa je bila prva revolucionarna vlada. Izvedene so bile volitve v Svet komune in sledila je cela vrsta revolucionarnih ukrepov kot: oborožitev pariškega delavstva, izgradnja lastnega aparata oblasti, organizacija lastne policije in sodišča, ločitev cerkve od države, uvedba brezplačnih šol, uvedba vrste socialno-ekonomskih ukrepov, prevzem upravljanja podjetij, ki so prišla v roke neposrednih proizvajalcev itd.

Komunardi so seveda zaradi neizkušenosti storili tudi več napak, zaradi katerih se je boruaziji s pomočjo Prusov po 71 dne h posrečilo zlomiti pariško komuno. Marx je občudoval komunarde in prvo realizacijo socialistične revolucije. Dejal je, da so v 71 dneh pariški komunardi storili za delavstvo več, kot bi lahko storile vse delavske stranke na svetu v desetletjih. Propad komune pa je bil opozorilo in povod za boljše strategijo in taktiko revolucionarnega boja. Lenin je o pariški komuni dejal:

— Grmenje pariških topov je predramilo najbolj zaostale plasti proletariata in povsod sprožilo krepitev revolucionarne socialistične propagande.

Po nepreverjenih izročilih naj bi bil v Svetu komune tudi Slovenec Kunc, član »Slovenske lige« — prve organizacije na proletarski osnovi na Slovenskem.

Brundova nesreča

Velika neroda se je pokazal rjav medved, ki je pri iskanju hrane zašel v bližino vasi Rosje pri Makedonskem Brodu. Brundo je splezal na hrast, kamor ga je zvalilo bogastvo zrelega žira. Pri tem, ko se je tako zadovoljno nasitil z žirom, je pozabil na previdnost. Zdrsnilo mu je in padel je kot je bil dolg in širok na trda tla. Tam so ga našli vaščani mrtvega, pri »obdukciji« pa so loveci ugotovili, da si je zlomil tilnik.

Torej je tudi medvedji rod dobi priliko za čisto človeški izrek o »tistem, ki je s česnje padel«...

VAS INTELEKTUALCEV...

Vas Dragovec pri Svetozarevu ima 350 hiš in okoli 1300 prebivalcev. V tej vasi pa je 140 intelektualcev, tako da ima praktično vsaka hiša po kakšnega inženirja, učitelja, agronoma, zdravnika itd. Menda edino naselje v državi, kjer ni nobenih problemov s strokovnimi kadri.

OTOK NA OTOKU

To je res redkost, in to še pri nas. Ta redkost je otok Mljet na južnem Jadranu. Že sicer je zanimiv in lep, posebnost pa mu daje to, da ima Mljet slano jezero, na katerem je v sredini otočič Sv. Marija s cerkvico in samostanom na svojem skopem tlu.

PLEN JE PLEN

Lovce Srečko Udjir je nedavno prihajal iz host v okolici Kravca v Dalmaciji. Bil je slabe volje, saj mu pred puškino cev ni prišla nobena divjačina. Ko pa je šel ob obali, je tik pod površino morja zagledal jato, »cipolov«, ki so se pasli na morskem mahu in algah. Ustrelil je v trop in pobral iz vode kar trinajst lepih rib. Plen je plen...

PRIVATNI RUDNIK SEDEMESETLETNE STARKE

Marija Ramnjak je sedemdesetletna lastnica »rudnika«. Na njenem malem posestvu je na površini manjši sloj rjavega premoga. Bližnji rudnik zaradi male količine ni zainteresiran, da ta privatni odkop »nacionalizira«. Zato sme starka prodati ves premog, ki ga nakopje, pa ga sama za svoje gospodinjstvo ne porabi.

VSE V ZNAMENJU ZLATA...

V Sarajevu je Zlatarska ulica. V tej ulici stanuje in dela Ismet Zlatarović. Po poklicu je zlatar a njegova hči Zlatica. Vse v znamenju zlata.

Ogroženo potomstvo

ATOMSKA VOJNA ŽE POTEKA?

Poborniki atomskih poskusov, zlasti oni na zapadu, želijo dokazati, da atomski poskusi niso nevarni za človeštvo. Razširili so celo propagando, da so nekatere stroncijeve tablete popolna obramba. Toda kdo more garantirati, da tudi po 0.1 enota rentgenskega zračenja na dan ne bo imela težkih posledic za razvoj vseh vrst živih bitij na svetu. Posledice bodo pravzaprav odločilno pokazale svoj učinek šele v več generacijah, pač odvisno od dolžine življenjske dobe posameznih vrst živih bitij.

VPLIV ZARČENJA NA ČLOVEKOVO POTOMSTVO

Znano je, da je za miši 500 rentgenov že smrtna doza. Če pa miši dobijo v trajanju svojega razplodnega obdobja 40 takih rentgenskih enot, se to število mutacij pri njihovih potomcih podvoji.

Zakaj se pri človeku ti pojavi ne kažejo tako hitro, je vzrok v tem, ker je človekov biološki sestav mnogo bolj zapleten in raznovrsten. Človek nosi v svojih celicah na desetine tisočev genov, ki so sposobni prenesti kakšno podedovano lastnost. Pri majhnih dozah zračenja je lahko prizadet le manjši del, katerega izginotje se ne da takoj opaziti. Dalje je to odvisno od stopnje poškodb genov pri moškemu in ženski in od tega, ali so umorjeni iste vrste geni. Če je to slučaj, je možno, da umre že nerojen otrok, lahko pa se rodi kot spaček, kar je na Japonskem in

na Tihem oceanu že pogost slučaj. Če pa so geni poškodovani recimo samo pri moškem se mutacije ne kažejo pri prvi, temveč šele pri naslednjih generacijah, zlasti pa po že nitvah v oddaljenem sorodstvu.

Po vsem tem je seveda neodgovorno pričevanje, da je radiacija v manjših dozah za človeka neškodljiva. V toku svojega več kot tridesetletnega seksualnega življenja lahko človek ob sedanjih pogojih sprejme več sto rentgenskih enot in vsakokrat odmre in se izrodi večje število genov. Te enote delujejo negativno na molekule nukleoproteinskih materij, a preko njih na nastanek enzimov, ki regulirajo hitrost življenjskih procesov v celicah. Najbolj občutljive za radiacijo pa so predvsem spolne celice, žleze kostni mozeg. Medtem pa celice možganskega klica, jeter in drugih nimajo take moči, niti se delijo, pa tudi ne ustvarjajo nukleoproteinskih materij. Zato ti organi ob manjših dozah niso tako prizadeti, človek jih ne občuti. Toda materialna baza potomstva, molekule nukleoproteina, ki so v spojinah spolnih celic in samih genov, vse to je v veliki in nepopravljivi nevarnosti tudi ob manjših dozah radioaktivnega sevanja. Te škodljive posledice pa je mogoče zapaziti šele pri spremembah generacij, ki prihajajo.

V naslednjih nadaljevanjih bomo opisali nekaj konkretnih primerov posledic atomskega eksperimentiranja v živalskem svetu, kjer so se taki pojavi hitreje pokazali. (Nadaljevanje)

Brezskrbni in življenja polni otočani nekdanj tako opevani »radijskih otokov« bodo prvi okusili težke posledice brezumne oboroževalne tekme. Vrhu vsega so ta otočja tudi zelo gosto naseljena.